

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.
De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : Beschouwingen over de economische ontwikkeling in het Groothertogdom Luxemburg van 1950 tot 1953, door dhr. Jérôme Anders — De na-oorlogse wissel- en handelspolitiek van Italië (1e deel) — Nieuwe statistiek en rendement der voornaamste typen van obligaties — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Statistieken.

BESCHOUWINGEN OVER DE ECONOMISCHE ONTWIKKELING IN HET GROOTHERTOOGDOM LUXEMBURG VAN 1950 TOT 1953

door de heer Jérôme ANDERS,

Regeringsadviseur bij het Ministerie van Economische Zaken van het Groothertogdom Luxemburg.

In een reeks studiën in dit *Tijdschrift* werd het economisch herstel in het Groothertogdom Luxemburg gedurende de eerste vier jaren na de Bevrijding in herinnering gebracht. Gewezen werd op de inspanningen en op de vooruitgang in de verschillende sectoren van de Luxemburgse economie.

In onderhavige bijdrage worden vooreerst de voornaamste feiten in de industriële en landbouwbedrijvigheid van 1950 tot 1953 onderzocht. Daarna zullen de hoofdkenmerken van de buitenlandse handel worden belicht en een balans opgemaakt van het vreemdelingenverkeer, twee gebieden die tot dusverre niet werden onder ogen genomen.

Nijverheid.

Over het geheel vertoont de nijverheid in het Groothertogdom Luxemburg gedurende de laatste drie jaren een uiterst gunstige ontwikkeling. Ze zal in de na-oorlogse economische geschiedenis gekenmerkt zijn als de periode waarin de hoogste productie van de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid werd geboekt.

Drie voornaamste feiten trekken onze aandacht bij het onderzoek van die ontwikkeling : de *boom* in de ijzer- en staalnijverheid in 1951, de crisistoestand in sommige middelgrote industrieën en de uitvoering van het Schumanplan.

Vooraleer de gebeurtenissen, die zich sedert 1950 hebben opgevolgd, in herinnering te brengen, lijkt het ons nuttig in het kort te wijzen op de Regeringspolitiek op industrieel gebied in die periode.

In het raam van haar algemene economische politiek was de Regering er in de eerste plaats op bedacht de volledige tewerkstelling te handhaven en de koopkracht der arbeiders te verhogen. Hiertoe bevorderde zij de verhoging van de productiviteit en van het concurrentievermogen der nijverheidsondernemingen door aanmoediging van de investeringen voor de vernieuwing van de uitrusting.

Wat de middelgrote ondernemingen betreft en meer bepaald diegene die leefbaar zijn, doch die wegens bijzondere omstandigheden of een ongunstige conjunctuur voorlopig niet mee konden, heeft de Regering hen met financiële of andere maatregelen gesteund.

In dit verband wijzen wij op de oprichting van een crisisfonds.

Anderzijds trachtte de Regering de totstandkoming van nieuwe verwerkende bedrijven op rationele grondslagen te bevorderen ten einde aan de Luxemburgse voortbrenging, die in wezen op de ijzer- en staalnijverheid berust, een grotere verscheidenheid en derhalve ook meer stabiliteit te verlenen, vooral in tijden van depressie. Zij tracht vooral het ontstaan te bevorderen van die ondernemingen welke goederen van hoge kwaliteit

vervaardigen en waarvoor de vervoerkosten van betrekkelijk weinig belang zijn. Door het scheppen van nieuwe werkgelegenheden, bij voorkeur in de economisch zwakkere streken, wil de Luxemburgse Regering een tamelijk groot deel der bedrijvige bevolking ter plaatse houden, daar het zich anders in de industriële centra van het land zou gaan vestigen.

De Regering voerde eveneens een krachtdadige politiek van onderlinge hulpverlening in de ambachtsbedrijven. Zij steunde hun inspanningen door het verlenen van heruitrustingskredieten voor de verbetering der uitrusting opdat die bedrijven meer tegen de concurrentie zouden opgewassen zijn en hun rendabiliteit zouden kunnen verhogen.

Laten wij thans in het kort het verloop nagaan van de nijverheidsproductie gedurende de hier beschouwde periode.

Vanaf het einde van 1949 vertoonde de industriële productie een opwaartse beweging die haar hoogste punt in October 1950 bereikte. Omstreeks het einde van dat jaar sloeg de productiecurve om, doch zij richtte zich snel wederop met ingang van Januari 1951. Na een ietwat onregelmatige tendens ging zij afgetekend opwaarts en bereikte haar hoogtepunt en record in October. Op dat tijdstip lag het algemeen indexcijfer van de industriële productie op circa 160 t.o.v. het basistijdvak 1937-1938.

Bij het begin van 1952 bleef de nijverheidsproductie boven het peil van 1951 tijdens de eerste twee maanden; daar het vooruitzicht van een *boom* zoals die van 1951 niet meer bestond, trad een inzinking in, die, behalve een herstel in September en October, tot het einde van het jaar voortduurde.

Nochtans was dit verloop in al de industriële sectoren niet gelijk en in sommige gevallen liepen de productiecurven al naargelang de nijverheid uiteen. Dit deed zich voor in de sector van de middelgrote bedrijfstakken die een grote verscheidenheid van bedrijven tellen. Waar sommige zich in een tamelijk gunstige toestand bevonden, gingen andere daarentegen achteruit. Sommige, waaronder de leder-, lei- en schrijnwerkersbedrijven, maakten een crisis door.

Zoals bekend, ligt de ijzer- en staalnijverheid aan de gehele industriële bedrijvigheid ten grondslag; zij bepaalt het algemeen verloop van de industriële voortbrenging.

In de ijzer- en staalnijverheid ging de productie, na een eerst langzame stijging van September 1949 tot Juni 1950, sneller opwaarts na de gebeurtenissen in Korea en met uitvoering der herwapeningsprogramma's, om in October een buitengewoon hoog peil te bereiken. Verscheidene hoogovens werden in bedrijf genomen zodat hun aantal van 20 in Januari tot 26 in December 1950 vermeerderde. In dat jaar handhaafde de ijzer- en staalproductie zich gemiddeld op 208.240 ton ruwijzer per maand en op een nagenoeg even hoog cijfer voor staal. Over het geheel mag de staalproductie over het jaar 1950 op 2.450.689 ton geraamd worden, welk cijfer slechts iets beneden dat van 1948 — 2.452.844 ton — lag, welk jaar het beste was na de oorlog.

De uitvoer kon op een hoog niveau worden onderhouden dank zij een algemene vraag op de wereldmarkten. De staalprijzen gingen dan ook sterk opwaarts.

In het jaar 1951 haalde de ijzer- en staalproductie een nieuw record. Met meer dan 3 miljoen ton ruwijzer en staal overtrof zij met bijna 14 pCt. die van het recordjaar 1929.

T.o.v. 1950 steeg zij met ruim 25 pCt.

Vermelding verdient dat die stijging werd verkregen met een gemiddelde van 18.371 arbeiders tegen 17.828 in 1950, d.i. een verhoging met slechts 3 pCt., hetgeen onbetwistbaar het hoge productievermogen der fabrieken en de goede kwaliteit van de Luxemburgse werkkrachten bewijst. De bruto-waarde van de productie werd geraamd op 13,8 milliard frank tegen 6,4 milliard frank in 1950; de bijgevoegde waarde bedraagt respectievelijk 4,7 milliard en 1,9 milliard (1).

De uitvoermarkt vertoonde in dat jaar een bijzonder vaste stemming.

Doch in verband met de in het raam van de E. B. U. getroffen maatregelen moest de ijzer- en staalnijverheid haar uitvoer naar de landen van Europa verminderen en hem naar het dollargebied verleggen. In Europa was België de beste koper gevolgd door Holland. Ook de Scandinavische landen, evenals Zwitserland, kochten belangrijke hoeveelheden aan.

In 1952 handhaafde de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid bijna de recordproductie van het vorige jaar. De totale productie van gietijzer beliep 3.075.190 ton en die van het staal 3.001.705 ton, hetgeen een vermindering met resp. 76.000 en 80.000 ton vertegenwoordigt t.o.v. de recordproductie van vorig jaar.

De hoeveelheid in de eerste drie maanden van het jaar geproduceerd, was groter dan die in de overeenstemmende maanden van 1951, doch zij vertoonde een lichte en onregelmatige achteruitgang van April tot September. In Juli hernam de productie in verband met de staalstakingen in de Verenigde Staten en de drukke Duitse vraag naar staal. Van dit ogenblik af en tot het einde van het jaar bleef de productie zeer bevredigend, zij het ook op een iets lager peil dan op hetzelfde tijdstip in 1951.

Die teruggang werd ten dele veroorzaakt door een vermindering der bestellingen met ingang van October, vooral uit de overzeese landen en uit Duitsland, waar de Franse mededinging hoe langer hoe scherper werd aanvoeld. Hierdoor daalden de prijzen aanmerkelijk.

Ongetwijfeld veroorzaakte de aanstaande opening van de gemeenschappelijke markt een onzekerheid, een terughouding en een verslapping der bedrijvigheid bij het einde van het jaar, die hun invloed op de marktverhoudingen en op het prijzenpeil deden gevoelen.

Over het geheel kende de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid in de laatste drie jaren een buitengewone voorspoed en de drie grote metaalbedrijven konden

(1) *Le Revenu national du Grand-Duché de Luxembourg en 1950 et 1951*, blz. 62. Service d'Etudes du Ministère des Affaires économiques.

dan ook aanzienlijke winsten boeken. De opbloei in die nijverheid beïnvloedde gunstig de aanverwante bedrijven, en vooral de mijnnijverheid. Overigens heeft geheel de Luxemburgse economie, de arbeiders zowel als de spoorwegen en de overheid, hiervan ruim genoten.

Het totaal bedrag der uitbetaalde bruto-lonen en -weden in de ijzer- en staalnijverheid in de jaren 1950 en 1951 overtreft 3,5 milliard frank. Gedurende de jaren 1950, 1951 en 1952 betaalden de drie metaalondernemingen aan de Staat meer dan 4 milliard frank directe belastingen. Verder zij opgemerkt dat ca. 80 pCt. van het gehele spoorwegvervoer voor rekening van de ijzer- en staalnijverheid en de mijnindustrie geschiedt.

Deze merkwaardige opbloei ware niet mogelijk geweest zonder de langdurige en kostelijke inspanningen die de ijzer- en staalnijverheid zich getroostte om haar fabrieken te moderniseren en weder uit te rusten. De investeringen, verwezenlijkt met eigen middelen (zeffinanciering), bedragen sedert 1950 en tot 1953 ruim 2,5 milliard frank. Na 1954 zal de ijzer- en staalnijverheid sedert 1945 meer dan 4 milliard frank aan investeringen besteed hebben.

Terstond na de bevrijding hernam de ijzer- en staalnijverheid de uitvoering en de ontwikkeling van haar vóórroorlogs programma van vernieuwing, en zette dat gedurende de laatste drie jaren onafgebroken voort.

Dit programma beoogt hoofdzakelijk de volmaking en de rationalisatie van de productiemiddelen, de verlaging van de kostprijzen en de kwaliteitsverbetering der producten.

Zo heeft ARBED in 1951 de nieuwe warm- en koudwalsen in haar fabriek te Dudelange in bedrijf genomen. Diezelfde onderneming heeft eveneens haar elektrische centrales heruitgerust en vernieuwd. Eveneens te Dudelange heeft zij een nieuwe installatie voor de voortbrenging van zuurstof gebouwd, ten einde de in de Thomasretorten ingeblazen lucht te verrijken en de hoedanigheid van het staal voor het walsen van platen te verbeteren. Verder worden de inrichtingen voor de bereiding van het erts in al haar fabrieken ingevoerd, ten einde cokes te besparen en de werking der hoogovens te regelen.

Ook de Maatschappij HADIR ondernam een reeks werken voor hernieuwing en heruitrusting van haar fabrieken. Zij bouwde een nieuwe centrale en nam een walswerk in bedrijf voor banden die tot 550 mm breedte kunnen gewalst worden. Zij begon eveneens met de bouw van een zuurstoffabriek.

Tenslotte voerde de « Société Minière et Métallurgique de Rodange » een groot deel uit van het in 1949 begonnen programma van modernisering. Dit laatste voorziet meer bepaald de electrificatie van de blooming, de ontwikkeling van haar centrale en de vervanging der retorten van haar staalfabriek door andere met een groter productievermogen.

Het is duidelijk dat de hoge productiviteit, die dank zij de uitvoering van die grootscheepse programma's verwezenlijkt zal worden, ten zeerste gewenst is in verband met de mededinging der ijzer- en staalbedrijven

op het ogenblik dat de gemeenschappelijke markt wordt geopend. Maakte de ijzer- en staalproductie van 1950 tot 1953 een merkwaardige vooruitgang, zulks was niet het geval voor zekere middelgrote industrieën en vooral voor diegene die zowel voor hun grondstoffenvoorziening als voor de afzet hunner producten op het buitenland zijn aangewezen, en die thans een echte verkooperisis doormaken.

Dit is het geval met de ledernijverheid welke naar rangorde lange tijd de tweede plaats in de industriële economie bekleedde.

Sedert de laatste oorlog liep haar productie aanzienlijk terug, vooral wat de fabricage van zoolleder betreft, die ternauwernood 20 pCt. bedraagt van die van 1938. In 1950 bereikte de totale productie slechts het derde van haar vermogen; in 1951 bedroeg het indexcijfer van de lederproductie 50 pCt. t.o.v. 1937-1938. Een verdere achteruitgang deed zich voor in 1952, in welk jaar het indexcijfer tot 43 pCt. verviel, na een licht herstel in October en December.

Afgezien van haar economische betekenis is die crisis van sociaal standpunt uit bijzonder ernstig, gelet op het belang van die nijverheid in de economische structuur van de Ardennen, waar die industrie gelocaliseerd is. Luidens de statistieken betreffende de telling van 1947 vertegenwoordigt de bevolking die rechtstreeks van die bedrijfstak afhankelijk is ca. 35 pCt. van de gezamenlijke bevolking der betrokken localiteiten. Bovendien bedraagt het aandeel der door die ondernemingen uitbetaalde lonen en weden 25 pCt. van de omzet van de kleinhandel in de voornaamste localiteit.

De oorzaken van die crisis zijn zowel van structurele als van conjuncturele aard. Daar zijn vooreerst de moeilijkheden in de grondstoffenvoorziening; vooral de ruwe huiden zijn aan zeer scherpe conjunctuurschommelingen onderhevig. Inzonderheid de bewegingen in de laatste drie jaren berokkenden zeer zware verliezen aan de Luxemburgse leerlooierijen. Verder ondervindt de zoolledernijverheid vooral schade van het toenemend gebruik van vervangingsstoffen, zoals rubber, crêpe en « Werkstoff », door de schoenfabrieken.

Daarbij komt dat sommige ondernemingen, om allerlei redenen, niet voldoende zijn uitgerust zowel wat de productie als de verkoop betreft, om de buitenlandse mededinging het hoofd te kunnen bieden.

Niet minder schadelijk is de invloed der douanerechten. Daar de Benelux-rechten heel wat lager zijn dan die van de andere landen, kunnen deze laatste met de Luxemburgse leerlooierijen op de Benelux-markten scherp concurreren, terwijl anderzijds de traditionele uitvoermarkten door zeer hoge tariefmuren beschermd zijn, die dan nog vaak door strenge contingenteringmaatregelen worden versterkt. Anderzijds veroorzaakten de oprichting van concurrerende ondernemingen in landen welke vroeger cliënten waren of leveranciers van ruwe huiden, alsook het verlies van de afzetgebieden in Oost-Europa een inkrimping van de afzetmogelijkheden van onze ledernijverheid en een verscherping van de heersende crisis.

De leinijverheid ondervindt eveneens afzetmoeilikheden op de Duitse markt. Deze houden verband met het verschil in kostprijs, waarin de factor arbeid een overwegende rol speelt, alsook met de verkoopprijzen in Duitsland. Bovendien stuit die nijverheid op de binnenlandse markt op een steeds sterker gevoelde mededinging van kunstmatige stoffen en van dakpannen. Aldus veroorzaakte dit gebrek aan afzetmogelijkheden een sterke aangroei van de voorraden, die in 1951 en 1952 meer dan 40 pCt. van de totale productie bereikten.

De toestand in de Luxemburgse meubelnijverheid is nog veel wankeler. Het is een gekend feit dat de Luxemburgse meubelen sedert verscheidene jaren moeilijk worden verkocht. Vóór de oorlog waren zij door een douanetarief tegen de buitenlandse mededinging beschermd. Thans grijpt die concurrentie hoe langer hoe verder om zich heen, vooral vanwege Duitsland, waaruit voor nagenoeg 90 miljoen frank meubelen per jaar worden ingevoerd. De invoer uit België is niet veel kleiner.

Herhaaldelijk klaagt het Verbond der Meubelmakerpatroons over de schadelijke gevolgen van die concurrentie, welke in de hand gewerkt wordt door steunmaatregelen en door lagere fabricage- en verkoopkosten en betere methodes waartegen de Luxemburgse fabrikanten niet op kunnen. Deze laatste immers zijn meestal eenvoudige ambachtslieden welke niet over de nodige middelen beschikken voor seriefabricage en verkoop op krediet, die het welslagen van de buitenlandse mededinging bevorderen. Besprekingen werden gevoerd onder Luxemburgse en Belgische patroons voor een gemeenschappelijke politiek van afweer tegen de buitenlandse fabrikanten; Regeringsmaatregelen werden getroffen ten gunste van de Luxemburgse meubelmakers door toekenning van heruitrustingskredieten, huishoudelijke premïen om de aankoop van Luxemburgse meubelen te begunstigen en door het inrichten van wedstrijden om typisch Luxemburgse meubelen te scheppen.

Al die maatregelen hebben reeds tastbare resultaten opgeleverd, doch zij bleken niet opgewassen tegen de steeds dreigende vloed van de buitenlandse mededinging.

Schumanplan.

Na deze schets der hoofdkenmerken van de industriële evolutie gaat onze aandacht thans naar de uitvoering van het Schumanplan en naar het standpunt van de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid t.o.v. de hierdoor opgerezen problemen.

Het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal werd door de Luxemburgse wetgevende macht op 13 Mei 1952 bekrachtigd.

De voorafgaande onderhandelingen hadden voor de Luxemburgse afgevaardigden een moeizaam verloop wegens de vitale economische belangen die hiermee gemoeid zijn. De ijzer- en staalnijverheid immers speelt een overwegende rol in het Luxemburgse bedrijfsleven. Zij vormt de grondslag zelf van het economisch en politiek bestaan van het land. Elke aanslag op haar structuur

en op de voorspoed van die basisnijverheid kan fundamentele storingen in de algemene economie van het land verwekken en rechtstreeks de welvaart bedreigen. Het feit dat die nijverheid te Luxemburg een plaats bekleedt die enig is in de landen van de Gemeenschap, verklaart de grote betekenis van haar integratie in de gemeenschappelijke markt.

Waar in België bijv. de steenkool- en staalnijverheid slechts 35 pCt. van de totale nijverheidsproductie leveren, bedraagt het aandeel van die bedrijfstakken in het Groothertogdom Luxemburg meer dan 80 pCt. Daar anderzijds de ijzer- en staalnijverheid in wezen een uitvoerindustrie is, speelt zij een essentiële rol in de handelsbalans van het land.

Gelet op de beperktheid van de Luxemburgse markt, neemt het binnenlandse verbruik van ijzer- en staalproducten slechts 2 tot 2 ½ pCt. van de totale productie af. Al het overige wordt in het buitenland verkocht, hetgeen ca. 90 pCt. van de totale Luxemburgse uitvoerwaarde vertegenwoordigt, dan wanneer het aandeel van de ijzer- en staaluitvoer in de buitenlandse handel van België slechts 15 tot 20 pCt. in 1950 en 1951 bedroeg. De uitvoering van het Schumanplan stelt voor Luxemburg een reeks problemen, inzonderheid in verband met de grondstoffenvoorziening.

Daar Luxemburg geen enkele steenkolenmijn bezit, moet het al zijn brandstoffen invoeren. Weliswaar is de Luxemburgse nijverheid op een mijnbekken gevestigd; doch gelet op het geringe ijzergehalte van het Luxemburgse erts moet de ijzer- en staalnijverheid grote hoeveelheden buitenlands erts en schroot invoeren.

Een ander nadeel is het feit dat de Luxemburgse nijverheid hogere lonen en sociale lasten moet betalen dan de andere landen van de Pool.

Verder is de ijzer- en staalnijverheid, bij gebrek aan vervoermoeilikheden te water, benadeeld door het feit dat zij uitsluitend op het vervoer per spoor aangewezen is en hoge tarieven dienen betaald om de rendabiliteit van de S. N. C. F. L. te verzekeren. De toepassing zonder meer op de Luxemburgse spoorwegen van de schikkingen van het Verdrag inzake vervoertarieven zou uiterst zware gevolgen voor de S. N. C. F. L. hebben meegebracht. Om zulks te verhinderen, trachtten de Luxemburgse onderhandelaars een afwijkingsclausule ten gunste van Luxemburg te verkrijgen (§ 1° *in fine* van de Conventie). Een andere vrijwaringsclausule werd verkregen ten gunste van de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid in de bijzondere clausule van paragraaf 31 der Conventie. Die bepaling was gerechtvaardigd wegens de toepassing van de voorziene perequatiemaatregelen voor de Belgische steenkoolnijverheid. Genoemde maatregelen dreigden inderdaad het sinds lang bestaande evenwicht tussen de Belgische en de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid in het kader van de B. L. E. U. te verbreken, en zulks ten nadele van Luxemburg, dat de Belgische en Nederlandse markten dreigde te verliezen.

Zoals bekend, berustte dit evenwicht op het feit dat de Belgische metaalnijverheid door gunstiger loon- en vervoerwaarden bevoordeligd is die de hogere

prijzen van de Belgische cokes moeten goedmaken, terwijl de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid, benadeeld als zij is op het gebied der lonen en der vervoerkosten, zich goedkoper van Roercookes kan voorzien.

Na moeizame onderhandelingen werd besloten dat de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid, overeenkomstig bovengenoemde paragraaf 31, zoals België recht op subsidiën zou hebben, zo de aan de Belgische steenkolenmijnen toegezegde compensatietoelagen de Belgische fabrieken zouden in staat stellen hun verkoopprijzen ten nadele van de Luxemburgse partner te verlagen.

Aan de vooravond van de opening der gemeenschappelijke staalmarkt voor de Schumanlanden, zag de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid zich voor zeer ingewikkelde problemen geplaatst, die voor 's lands economie van het hoogste belang zijn.

In de overtuiging dat de volledige gelijkheid der concurrentievoorwaarden bij de aanvang een essentiële factor is voor de normale werking van de gemeenschappelijke markt, legden de industriëlen vooral de nadruk op de strenge toepassing der artikelen 3(b) en 4 van het Verdrag.

Die artikelen voorzien de vrije en gelijke toegang tot de grondstoffenmarkten voor al de verbruikers van de Gemeenschap; de afschaffing der invoer- en der uitvoerrechten, en der hiermee gelijk te stellen belastingen en kwantitatieve beperkingen; opheffing van alle ongelijke prijs- en vervoervoorwaarden; afschaffing van toelagen, hulpverlening en lasten in welke vorm ook, door de Staten verstrekt of opgelegd evenals de afschaffing van de restrictieve praktijken.

Om de hiervoren uiteengezette redenen is het duidelijk dat de opening van de gemeenschappelijke markt, vooral voor de Luxemburgse ijzer- en staalnijverheid, veel onzekerheden schiep. Niettemin oordeelden de verantwoordelijke leiders van de drie grote metaalondernemingen, dat men onverschrokken het experiment diende te wagen en tot de gemeenschappelijke markt toe te treden met de minst mogelijke uitzonderingen en reglementen, zó niet dreigde de gemeenschappelijke markt bij een ijdele poging te blijven.

Landbouw.

Bij het onderzoek van de Luxemburgse landbouw in het April-Meinumner 1952 van dit *Tijdschrift* ging onze aandacht vooral naar de maatschappelijke ontwikkeling van de Luxemburgse landbouwstand. Thans is het onze bedoeling enkele beschouwingen te wijden aan de voornaamste aspecten van de landbouwpolitiek en aan de inspanningen van de overheid en van de beroepsorganen voor de oplossing van de talrijke problemen van de Luxemburgse landbouw. Daarna zal de invloed worden nagegaan van de desbetreffende inspanningen op het productiepeil der voornaamste landbouwsectoren.

In de loop der laatste drie jaren volgde de Regering verder de hoofdbeginselen welke sedert de bevrijding in de landbouwpolitiek werden toegepast en waarbij vooral de nadruk werd gelegd op de uitbreiding van de

landbouw in alle sectoren en op de verbetering der maatschappelijke toestanden in de landbouw. Bij de verwezenlijking van haar landbouwprogramma steunde de Regering op de daadwerkelijke medewerking van de beroepsorganisatie, de zgn. Landbouwcentrale.

Zoals bekend, is de landbouwpolitiek beheerst door de algemene toestand van de Luxemburgse landbouw, zoals hij bepaald is door de ongunstige voorwaarden van de bodem, het klimaat en de markten. Zij berust op bescherming en op staatstussenkomst. Zij wil aan de landbouw de plaats verzekeren die hem toekomt, gelet op de grote betekenis van die bedrijfstak in de Luxemburgse economie en het tamelijk hoog percentage van de landbouwbevolking.

Met dit doel voor ogen streeft de politiek van landbouwexpansie naar lonende en stabiele officiële prijzen en naar het verschaffen van afzetmarkten voor de productie zowel in het binnenland als in de vreemde.

Het probleem der prijzen is gebonden aan dat van de productiviteit die op haar beurt door een reeks factoren wordt bepaald, waaronder de rationalisatie en de vernieuwing der productiemiddelen en -voorwaarden van essentiële betekenis zijn.

Een der oorzaken van de thans ontoereikende productiviteit van de Luxemburgse landbouw ligt in de buitensporige verbrokkeling en verspreiding der landbouwgronden, twee ernstige hinderpalen voor de mechanisatie van de landbouw en voor de verlaging van de kostprijzen.

In dit verband zij herinnerd dat de oppervlakte der percelen nauwelijks meer dan 30 a bereikt, dat het totaal aantal bedrijven met meer dan 2 ha. 11.500 bedraagt waarvan meer dan de helft minder dan 10 ha. telt.

Het probleem van de ruilverkaveling der landbouwgronden heeft dan ook de volle aandacht van de Regering. De wet van 1949 had de vrijwillige ruilverkaveling ingevoerd, doch haar resultaten bleken onbeduidend te zijn. Daarom tracht de Regering deze herverdeling der gronden door wetgevende maatregelen tot stand te brengen. Een wetsontwerp werd met dit doel uitgewerkt en aan het advies van de bevoegde overheid voorgelegd.

Ook het probleem van het erfenisrecht, dat nauw met dat van de ruilverkaveling verbonden is, ligt ter studie. Een wetsontwerp door de Landbouwcentrale uitgewerkt, zal eerlang bij het Parlement worden ingediend.

Eveneens met het oog op de verhoging van de productiviteit, hecht de Staat een zo groot belang aan het vak- en huishoudelijk onderwijs in de landbouw, aan de vulgarisatie van de technische vooruitgang en van het stelsel der raadplegingen voor de landbouwers.

Wat meer bepaald de valorisatie van de landbouwproducten betreft, mag gerust beweerd worden dat de Regering, in samenwerking met de Landbouwcentrale, zeer bemoedigende resultaten heeft bereikt, dank zij het vaststellen van officiële prijzen voor de meeste landbouwproducten.

Opgemerkt zij dat het vaststellingsstelsel hiervoor aangenomen in beginsel rekening houdt met de terugbetaling

aan het bedrijf der productie-uitgaven, met de bezoldiging van de arbeid door de exploitant geleverd en met de vergoeding van het aangewende kapitaal, met inbegrip van de factor veiligheid der financiële investeringen.

Op de prijzen van sommige landbouwproducten worden zogenaamde structurele toelagen verleend, ten einde de prijsstijging te verzachten van sommige goederen van eerste noodzakelijkheid die van grote betekenis zijn in het indexcijfer der kosten van levensonderhoud.

De toelagen bedroegen in 1951 ruim 197 miljoen en nagenoeg 260 miljoen in 1952.

Nochtans is men in landbouwkringen van oordeel dat de marktordening onvolmaakt is en dat het wenselijk is ze op een wettelijke grondslag te vestigen, die aan de inheemse productie definitief de voorrang op de binnenlandse markt zou waarborgen.

Die aangelegenheid ligt thans ter studie in Regerings- en landbouwkringen.

Dit is eveneens het geval met een andere kwestie waarvoor in de landbouw grote belangstelling heerst. Wij bedoelen de maatschappelijke zekerheid in de landbouw.

Aangaande de maatschappelijke verzekering ten bate van de ondernemer en van de zijnen, bestaat thans alleen de verplichte verzekering tegen ongevallen.

Sedert jaren echter eisen de landbouwkringen de uitbreiding van de verplichte ouderdomsverzekering tot de landbouw.

Om aan deze eisen gehoor te geven, deed de Regering een wetsontwerp uitwerken dat aanleunt bij de wetgeving op de pensioenkas voor de ambachtlieden.

Nochtans vestigde de Minister van Landbouw, in de loop der debatten in de Kamer van Afgevaardigden, de aandacht der belanghebbende kringen op de zware financiële en sociale gevolgen van dergelijke wetgevende maatregel.

De landbouwpolitiek nam eveneens een reeks technische problemen ter hand betreffende de productie van plant- en zaaigoed, de veredeling van de veestapel, de voeding van het vee, de stelselmatige bestrijding van de tuberculose en de besmettingen, alsook de standardisatie van de producten. Vermelden wij meer bepaald de oprichting door de Staat van een station voor kunstmatige inseminatie, dat door de beroepsorganisatie zelf zal worden in bedrijf genomen.

Van groot belang voor de verbetering van de landbouwproductie is de goedkope kredietverlening. Vrij grote bedragen werden in de Staatsbegroting uitgetrokken voor het aanmoedigen van individuele en collectieve kredieten tegen lage rente door particulieren.

Op het Benelux-plan dient gewezen op de inspanningen gedaan op de conferenties te Luxemburg op 20 en 21 October 1950 en te Den Haag op 28 en 29 December 1950 voor het behoud van het door het Protocol van Mei 1947 ingestelde regime. Zij leidden tot de bevestiging der vroeger voorziene bijzondere bepalingen ten gunste van de Luxemburgse landbouw. Te Den Haag

werd zelf overeengekomen dat de partijen in gemeen overleg een lijst van producten zouden vaststellen waarvoor het Groothertogdom gerechtigd zou zijn zelfstandig regelende maatregelen uit te vaardigen.

Na aldus de hoofdtrekken van de Luxemburgse landbouwpolitiek in de laatste drie jaren te hebben belicht, onderzoeken we thans haar resultaten t.a.v. het rendement in de verschillende sectoren van de landbouwproductie.

De desbetreffende statistieken wijzen op de continuïteit in de evolutie naar de veeteelt, met een uitbreiding van het weiland ten nadele van de akkergrond.

De zuivelproducten vormen een hoogst belangrijk bestanddeel van de Luxemburgse landbouweconomie. Zij vertegenwoordigen nagenoeg 40 pCt. van het jaarlijkse landbouwinkomen. Voegt men hierbij het inkomen uit het slachtvee, dat ca. 15 pCt. bereikt, dan blijkt dat de opbrengst van de rundveeteelt de helft van het totale jaarinkomen in de landbouw vertegenwoordigt.

T.a.v. de groeiende betekenis van de melkproductie, achten wij het gewenst haar evolutie na te gaan, ten einde beter in de laatste jaren de gemaakte vooruitgang te belichten.

Sedert de bevrijding neemt de rundstapel voortdurend toe, vooral met het oog op de melk- en vleesproductie. Dank zij vooral de verbetering der toeltmethodes en der veevoeding, kon het gemiddeld jaarlijks rendement der melkkoeien sterk worden opgevoerd. Het bedraagt thans ca. 2.900 liter tegen 2.500 vóór de oorlog.

Vóór de oorlog telde Luxemburg 262 melkcoöperaties met 12.000 leden. Ze waren verenigd in een federatie waarin een verkoopsyndicaat was opgericht, dat toen 120 melkerijen omvatte. Vele onder die melkerijen waren slechts stations voor afroming, die de room aan drie centrale boterfabrieken leverden.

Gedurende de oorlog werd een aantal centrale melkerijen gesloten, en hun leden gedwongen hun melk aan de in bedrijf gebleven melkcentrales af te leveren.

Na de oorlog werd die concentratie gehandhaafd, en thans wordt de inrichting der melkerijen gerationaliseerd volgens een algemeen plan dat naar het voorbeeld van het Zweedse stelsel is uitgewerkt. Het zal in de loop van het jaar 1953 worden uitgevoerd. Blijkens dit ontwerp zal de gehele zuiveconomie berusten op drie grote centrale melkerijen, waarrond een aantal afromingsstations gegroepeerd zijn.

De hierna volgende tabel, door de Landbouwdienst van het Ministerie van Landbouw opgemaakt, geeft de productie, de waarde en het gebruik van melk aan, alsook de boterproductie en haar waarde van 1947 tot 1951.

Uit die tabel kan worden opgemaakt dat de boterproductie in de laatste vijf jaren onafgebroken toenam.

Wat de melkproductie in 1952 betreft, dient onderscheid gemaakt tussen die in het eerste en die in het tweede halfjaar. In de eerste zes maanden bereikte de melkproductie een recordhoogte.

Productie, waarde en gebruik van melk; productie en waarde van boter

	1947	1948	1949	1950	1951
Productieve melkkoeien (stuks) (1).....	51.500	54.800	55.000	55.400	56.900
Gemiddeld rendement per koe (liters) ...	2.350	2.650	2.755	2.825	2.950
Totale melkproductie (miljoenen liters)...	121,0	145,0	151,0	156,0	168,0
Totale waarde (miljoenen franken) (2)...	496.000	565.500	591.000	610.350	624.960
Menselijk verbruik (miljoenen liters) ...	40,0	42,0	42,0	43,0	44,5
Melkhoeveelheden in de boterfabricage opgenomen (miljoenen liters)	63,6	77,0	83,5	90,2	101,0
Hoeveelheid melk nodig voor de fabricage van 1 kg boter (liters).....	26,5	26,5	26,3	26,4	26,5
Boterproductie (tonnen)	2.400	2.900	3.175	3.415	3.805
Waarde van de boterproductie (duizenden franken) (2)	212.289	298.162	320.675	346.935	389.500
Melk bestemd voor de fabricage van room en kaas en voor het verbruik in de veeteelt (miljoenen liters)	17,4	26,0	26,0	23,3	22,5

(1) Afgeronde cijfers.

(2) Waarde aan de producenten betaald voor de gehele melkproductie geraamd tegen een zelfde prijs per liter, welke ook de aanwending zij. Men hoede zich voor een vergelijking zonder meer van de waarde van de melk met die van de boter, want de ene zowel als de andere bevatten toelagen voor de melk die in de boterfabricage is opgenomen.

In de tweede helft van het jaar was zij lang niet zo gunstig wegens de grote zomerdroogte. Ook de boterproductie was kleiner.

In 1952 werd de melkprijs gewijzigd ten einde hem aan de stijging der productiekosten aan te passen.

De maximum-verbruiksprijs voor volle gepasteuriseerde melk met 3,1 pCt. vetstoffen werd op maximum fr 5,50 per liter in kruiken en op fr 6,50 in flessen vastgesteld.

Wat de vleesproductie betreft, blijkt uit de statistiek van het Ministerie van Landbouw dat het gewicht van de rundvleesproductie in 1951 t.o.v. 1950 en 1949 toenam. Ook de productie van kalfsvlees vermeerderde t.o.v. 1950, doch zij verminderde in lichte mate t.o.v. 1949. De productie van varkensvlees daarentegen vertoonde in 1951 resp. een vermindering en een vermeerdering t.o.v. dezelfde jaren. Hoewel de productie van rundvlees vrij groot is, dekt zij niet al de binnenlandse behoeften. Zo moesten in 1951 153 ton levend rundvee en 43 ton geslacht vee worden ingevoerd. Evenzo werden in 1951 58 ton levende kalveren en 569 ton geslachte kalveren ingevoerd. De ingevoerde levende runderen kwamen uit Frankrijk en Denemarken, de geslachte runderen uit Nederland. Vermelden wij nog dat 89 ton levende en 266 ton geslachte varkens uit België werden betrokken. Ook de kalveren werden uit België ingevoerd. Bovendien werden uit België en Nederland gedurende het jaar 1951 ruim 263 ton bereid en geconserveerd vlees betrokken.

In 1952 kwam geen grootvee het land binnen. De invoer van geslachte kalveren steeg verder en bereikte ca. 700 ton. Daarentegen overtrof de productie van varkens de behoeften met zowat 6.000 stuks.

Het jaarlijks vleesverbruik per inwoner bereikte het hoge peil van ca. 63 kg. Het steeg met verscheidene kg t.o.v. vóór de oorlog.

Wat de veeprijzen betreft, zij opgemerkt dat begin 1952 nieuwe prijzen voor varkens en slachtvee werden vastgesteld. De toegestane prijsverhoging werd ten dele door Regeringstoelagen gedragen, ten einde een abnormale stijging van de verbruiksprijs te vermijden.

De eierproductie bleef in de laatste drie jaren ongewijzigd. In September 1952 werd de verbruiksprijs voor verse eieren gewijzigd en op 42 frank het dozijn vastgesteld. De waarde van de jaarlijkse productie kan op 75 miljoen frank worden geraamd.

Tot zover de voornaamste dierlijke producties.

Rest ons nog het verloop der voornaamste plantaardige teelten te onderzoeken.

Over het geheel ontwikkelde het rendement zich gunstig in 1950 en 1951. Dit was ook in 1952 het geval, met uitzondering van de voedergewassen, die in vergelijking met het jaar tevoren duidelijk inkrompen wegens de grote zomerdroogte. De graangewassen vormden de belangrijkste teelten. De inheemse broodgranen omvatten tarwe, rogge en masteluin. Het areaal bedroeg van 1950 tot 1952 resp. 24.896 ha, 23.689 ha en 24.155 ha, waarvan ongeveer de drie vierden tarwe. De teeltopervlakte van rogge en masteluin vermindert van jaar tot jaar.

Dit verloop wordt aan verschillende technische, economische en maatschappelijke oorzaken toegeschreven.

Onder de technische oorzaken, onthouden wij vooral de vooruitgang in de grondbemesting, een betere zaad-

selectie en het algemeen gebruik van chemische meststoffen.

De afzet van de productie is verzekerd dank zij de verplichte inmenging van het inheemse graan sedert 1930. Het verplichte inmengingspercentage voor de fabricage van meel werd in September 1952 vastgesteld op 80 pCt. voor tarwe en op 20 pCt. voor rogge.

Die verhouding kan veranderen met de hoeveelheid en de hoedanigheid der aan de maalderijen geleverde granen. Witte bloem wordt uitsluitend met inheemse tarwe vervaardigd.

De rendabiliteit van de graanteelt is door officiële prijzen verzekerd. Zij werden in September 1952 voor de oogst van 1952 vastgesteld op 25 frank per 100 kg t.o.v. de vorige oogst. In die prijzen is een structurele toelage begrepen. Zij werd in September 1952 als volgt vastgesteld :

Voor tarwe : 95 frank per 100 kg, zijnde het verschil tussen de productieprijs van 575 frank per 100 kg en het jaargemiddelde der handelsprijzen op 480 frank per 100 kg vastgesteld.

Voor rogge : 135 frank per 100 kg, zijnde het verschil tussen de productieprijs van 515 frank en het jaargemiddelde der handelsprijzen op 380 frank per 100 kg vastgesteld. Een deel der structurele toelagen, nl. 85 frank per 100 kg tarwe en 125 frank per 100 kg rogge, moet de erkende graanhandelaar aan de producent tegelijkertijd als de handelsprijs betalen; een tweede deel van 10 frank per 100 kg tarwe en rogge is bestemd voor verbetering van de teelt en voor voorraadvorming.

Onder de andere graangewassen ging de haverproductie er sedert 1950 iets op vooruit, hoewel de oppervlakte van die teelt enigszins terugliep ten gunste van de gerstteelt. De opbrengst van laatstgenoemde teelt is sterk gestegen.

Na de graangewassen is de aardappel de belangrijkste teelt. Het desbetreffende areaal verminderde, en wel van 8.148 ha in 1950 tot 7.468 ha in 1952. In 1951 verminderde ook de opbrengst in lichte mate wegens de schade door de meeldauw aangericht. De oogst van 1952 was zeer bevredigend.

Kortom, de vooruitgang zowel op het gebied van de productie als van de afzet in de Luxemburgse landbouw valt niet te onderschatten.

In verhouding tot de verbruiksbehoeften levert de inheemse landbouwproductie gemiddeld 90 pCt. broodgranen, 65 pCt. voedergewassen, 100 pCt. aardappelen, 95 pCt. runds- en kalfsvlees, 100 pCt. varkensvlees, 100 pCt. consumptiemelk, 100 pCt. boter, 70 pCt. eieren, 75 pCt. fruit en 65 pCt. groenten. In 1952 gaf de productie een overschot van aardappelen, boter, varkensvlees en appelen. Dit zijn stellig zeer bemoedigende resultaten die echter, gelet op de bijzondere structurele toestand van de Luxemburgse landbouw, niet waren bereikt geweest zonder de rationele beschermingspolitiek die de Regering in overleg met de beroepsorganisaties van de landbouw voerde.

Dit overzicht van de ontwikkeling in de landbouw ware echter zeer onvolledig, zonder een korte beschouwing van de Luxemburgse wijnteelt.

Wijnbouw.

Nu zoals vroeger is de Luxemburgse wijnbouw van grote betekenis in de landelijke economie van het Groot-hertogdom Luxemburg, ondanks de fundamentele wijzigingen die hij in de laatste dertig jaren onderging om zich aan te passen aan de wisselende verhoudingen van een economie die achtereenvolgens aan die van Duitsland en die van België werd gebonden.

Ten einde duidelijker de grondige structurele wijzigingen te doen uitkomen en beter zekere aspecten van de wijnbouwproblemen te begrijpen, is het niet onnuttig een blik op het verleden te werpen en het verloop van de Luxemburgse wijnbouw onder het regime van de B. L. E. U. in het kort te schetsen.

Vooreerst zij herinnerd dat onder het Zollverein 90 pCt. van de wijnproductie in Duitsland verkocht werd, waar Moezelwijn nagenoeg uitsluitend voor het versnijden van wijn werd aangewend. De vraag nam er van jaar tot jaar toe en deed de wijnbouw ontwikkelen. Deze ontwikkeling was uiteraard kwantitatief en de verbetering en de verscheidenheid der teelten werden nagenoeg volledig verwaarloosd. Het binnenlands verbruik was weinig belangrijk.

Van 1842, datum waarop het Groothertogdom tot de Duitse Tolunie bijtrad, tot 1926 was de oppervlakte van de Luxemburgse wijnteelt verdrievoudigd geworden, en wel van 500 ha tot 1.676 ha. De toestand wijzigde zich onder het regime van de B. L. E. U. Thans kwam het er op aan wijnen voort te brengen die aan de Belgische smaak beantwoorden en derhalve minder zuur zijn. Een reeks structurele maatregelen dienden genomen, ten einde de productie aan de behoeften en de eisen van de nieuwe markt aan te passen. Zij beoogden hoofdzakelijk de beperking der aanplantingen, de heropbouw van de wijngaarden met uitgelezen planten en het scheppen van een nationale markt van de Luxemburgse wijn.

Na 1924 daalde de teeltoppervlakte bijna voortdurend; in 1945 bedroeg zij nog slechts 1.250 ha. Aldus kon de oppervlakte in tien jaar tijds met één derde verminderd worden. Het binnenlandse verbruik daarentegen nam snel toe en verviervoudigde tijdens dezelfde periode. Van 1.500 grote wijnvaten (1.000 l) in 1927 steeg het tot 6.300 in 1936.

Die vernieuwing en verbetering zijn grotendeels te danken aan het wetenschappelijk werk van het Rijks-wijnbouwstation in 1923 opgericht, en aan de inspanningen van de wijnkelders die door overheidstoelagen worden ondersteund.

Heden ten dage worden twee derden van de wijnproductie door de coöperatieve wijnkelders geleverd.

De koerswijziging in de wijnbouw leverde niet te onderschatten resultaten op t.a.v. de opbrengst en de kwaliteit. Terwijl vóór de oorlog het jaarlijks productie-

gemiddelde tussen 7.000 en 8.000 grote wijnvaten schommelde, bereikte het ca. 10.000 van 1945 tot 1950. In 1951 en 1952 bedroeg de opbrengst 8.976 en 9.570 wijnvaten. De afzet schommelde tussen 8.000 en 9.000 wijnvaten. Het binnenlands verbruik steeg aanhoudend en in 1949 bereikte het 7.000 wijnvaten. In 1950 echter slook het verbruik aanzienlijk, en zulks wegens de tamelijk hoge verbruiksprijs en de mededinging die sommige buiten-

landse goedkopere wijnen de gewone Moezelwijnen aandeden. Aangaande de wijnuitvoer, zij opgemerkt dat hij nog niet de vroegere afzetgebieden herwonnen heeft. Het aantal afzetlanden beperkt zich hoofdzakelijk tot drie : België, Nederland en Duitsland. Hierna volgen enkele cijfers betreffende de Luxemburgse wijnuitvoer in de laatste drie jaren :

Uitvoer van Moezelwijnen

(vaten van 1.000 liter)

	België	Duitsland	Nederland	Andere landen	Totaal
1 ^e halfjaar 1950	845	6	59	6	916
2 ^e halfjaar 1950	989	—	43	9	1.041
1 ^e halfjaar 1951	1.468	—	152	10	1.630
2 ^e halfjaar 1951	2.184	70	1.312	45	2.390
1 ^e halfjaar 1952	2.314	943	248	7	3.511
2 ^e halfjaar 1952	—	—	—	—	2.600

Uit die tabel blijkt dat de Luxemburgse wijnen hoe langer hoe meer in België en Nederland worden gegeerd.

Doch er is nog een grote inspanning te doen op gebied van publiciteit en prospectie in die twee landen. De afschaffing van de accijsrechten op de niet mousserende wijnen en hun vervanging door een verhoging van het toltarief voor de wijnen afkomstig uit landen welke niet in de douane-unie begrepen zijn, kunnen de invoer van onze wijnen in Nederland begunstigen.

Wij merkten reeds op dat het verbruik in 1950 ernstig beperkt werd en de voorraden aangroeiden. Die toestand verslechterde aanzienlijk in 1951 ingevolge de uiterst ruime oogst van 1950. De 20.000 vaten most die toen ingekelderd waren, verhoogden de bestaande voorraden, die in totaal 24.000 vaten van 1.000 liter bedroegen; vandaar sterke overvoering van de markt.

De afzeterisis die hieruit voortvloeide, kon slechts door een reeks overheidsmaatregelen worden overwonnen, zoals de toekenning van een krediet aan de coöperatieve wijnkelders voor een verhoging van een opslagruimte en de distillatie van een deel der wijnen van mindere kwaliteit.

Onder de maatregelen van structurele aard, vermelden wij de wettelijke reglementering van de oogsten en van het snoeien der wijngaarden. Die reglementering beoogt in de eerste plaats een kwaliteitsverbetering der wijnen.

Andere maatregelen werden nog overwogen, meer bepaald ten gunste van de coöperatieve wijnkelders, die in moeilijke financiële omstandigheden verkeerden ingevolge al te grote investeringen.

Ten einde doelmatiger aan het herstel van de wijnbouw te kunnen medewerken, hebben de wijnbouwers en beroepsverenigingen zich gegroepeerd en een wijnbouwcentrale gevormd waarbij meer dan 90 pCt. der telers zijn aangesloten. Dit orgaan voert een zelfde politiek als diegene die op landbouwgebied door de landbouw-

centrale wordt toegepast, zowel op het economische als op het sociale gebied. Zij eist met name de reglementering van de markt en de uitvaardiging van wettelijke maatregelen ter herkaveling der wijnbouwpercelen. Zij vereist tevens de verwezenlijking van een fiscale en kredietpolitiek die rekening houdt met de behoeften der wijnbouwers. Tenslotte eist ze evenals de landbouw de oprichting van een stelsel van maatschappelijke zekerheid dat het pensioen der wijnbouwers en hun familie waarborgt.

Buitenlandse Handel.

Evenals voor België is de buitenlandse handel voor het Groothertogdom Luxemburg een levensnoodwendigheid.

Aangezien Luxemburg een klein land is met een grote staalproductie en het slechts over een zeer enge binnenlandse markt beschikt, is het verplicht zoveel mogelijk nijverheidsproducten uit te voeren.

In ruil voor zijn uitvoer, moet het uit het buitenland het grootste deel van zijn grondstoffen, waarover het zelf niet beschikt, betrekken.

Als economische ontginbare natuurlijke rijkdom bevat zijn ondergrond slechts ijzererts. De brandstof, onmisbaar voor de ijzer- en staalbedrijven, ontbreekt er ten enenmale.

Luxemburg dient zich eveneens in het buitenland het grootste deel van de gewone verbruiksgoederen aan te schaffen, nodig voor het onderhoud van een bevolking met betrekkelijk hoge levensstandaard.

Zijn handelsbetrekkingen met het buitenland zijn afhankelijk van een reeks min of meer voor internationale ruilhandel gunstige geografische en economische factoren.

Op het kruispunt van de grote continentale verkeerswegen geniet het Groothertogdom Luxemburg een centrale positie, waardoor het gemakkelijk met de grote naburige productie- en handelslanden in contact kan treden.

Anderzijds kan het als partner van België deelnemen aan de handelsexpansie van dit uitvoerland bij uitstek.

Een andere gunstige factor voor de internationale handelsbetrekkingen van Luxemburg is het uitgestrekte net van verkoopbureau's door de grote ijzer- en staalbedrijven in de ganse wereld onderhouden en die tegelijkertijd vaste handels- en prospectiecentra vormen, waaruit gans de Luxemburgse economie voordeel trekt.

Nochtans, door het ontbreken van een onmiddellijke toegang tot de zee en door de afwezigheid van bevaarbare waterwegen, bevindt Luxemburg zich in een nadelige positie t.o.v. de buitenlandse concurrentie.

Bij dit nadeel komen nog de uiterst hoge spoorwegtarieven, die inzonderheid de nijverheidsondernemingen treffen, daar het vervoer van meestal zware massa-producten in verhouding tot de waarde er van bijzonder duur is.

Dit zijn de voornaamste natuurlijke en economische voorwaarden die de evolutie van de Luxemburgse ruilhandel met het buitenland bepalen.

Wij kunnen de structuur van onze ruilhandel niet omstandig ontleden omwille van het onzeker statistisch materiaal waarover we beschikken; wij zullen ons beperken tot de uiteenzetting van onze buitenlandse handel in het raam van de B. L. E. U. en de nadruk leggen op bepaalde aspecten van de Luxemburgse ruilhandel.

Zoals bekend, voert het Groothertogdom Luxemburg geen zelfstandige handelspolitiek; de handelsverdragen en -accorden worden door België in naam van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie gesloten; de Regering van het Groothertogdom wordt echter regelmatig door de Belgische Regering geraadpleegd en de Luxemburgse afgevaardigden mogen aan de handelsbesprekingen deelnemen.

Evenmin wordt voor het Groothertogdom een eigen handelsbalans opgemaakt; de cijfers van de Luxemburgse handelstransacties zijn in de balans van de B. L. E. U. begrepen.

Vóór de oorlog werden door verschillende bedrijfsverenigingen schattingen gedaan, waaraan echter slechts een betrekkelijke waarde kan gehecht worden. Zij verstrekken inlichtingen nopens de handelsstromingen en de samenstelling der transacties en geven een denkbeeld van de belangrijkheid van deze laatste. Men kan er uit afleiden dat de handelsbalans van het Groothertogdom, behalve in 1938, tijdens de laatste vier jaren vóór de oorlog een overschot vertoonde. Voor de na-oorlogse periode beschikken wij over nauwkeuriger en omstandiger gegevens, en wel de statistieken van het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, van de Dienst der Vergunningen en van de Studiedienst van het Ministerie van Economische Zaken.

Uit deze verschillende gegevens blijkt dat de handelsbalans van het Groothertogdom Luxemburg sedert 1946 duidelijk actief is.

Een onderzoek naar de samenstelling wijst uit dat hoofdzakelijk ruwe grondstoffen worden ingevoerd, terwijl de uitvoer vooral eenvoudige fabrikaten omvat. De uitvoer evolueerde in functie van de industriële specialisatie. De metaalproducten en -bijproducten bekleden dan ook in de totale uitvoer veruit de eerste plaats. Zoals wij vroeger hebben opgemerkt, vertegenwoordigt de waarde van deze producten 80 à 90 pCt. van het totaal bedrag van de uitvoer.

Buiten de producten der ijzer- en staalnijverheid en van de lederindustrie, zijn de voornaamste industriële uitvoerartikelen : gleiswerk en keramische tegels, leien, ijzerertsen, cement, rubberwaren, sigaretten en enkele chemische, textiel- en voedingsproducten.

De hierna volgende tabel, opgemaakt door de Studiedienst van het Ministerie van Economische Zaken, vermeldt voor iedere nijverheidstak het percentage van de uitvoer t.o.v. de jaarlijkse productie van 1947 tot 1950.

Deze tabel weerspiegelt duidelijk de belangrijkheid van de uitvoer onzer ijzer- en staalindustrie t.o.v. andere takken, waarvan sommige een scherp dalend percentage vertonen zoals de meubelnijverheid, de voedingsproducten en de niet metaal houdende delfstoffen.

Op gebied van geografische indeling van onze ruilhandel bemerkt men dat België steeds de eerste plaats bekleedt onder de invoerlanden en regelmatig tussen 25 à 30 pCt. van onze totale uitvoer afneemt. Herinneren wij er nochtans aan dat een groot deel der naar België uitgevoerde Luxemburgse goederen, er slechts doorgevoerd worden, terwijl andere er verwerkt worden alvorens naar andere landen wederuitgevoerd te worden. Zij vertegenwoordigen een belangrijke actiepost in de balans der B. L. E. U. Onze uitvoer naar België omvat voor meer dan 80 pCt. ijzer- en staalproducten, ijzererts en metaalslakken, enkele voedingsproducten, tabak evenals huden en leder.

Onze uitvoer naar Nederland is sedert de Benelux Vóór-Unie gunstig gestegen. Voortaan is Nederland, dat vóór de oorlog de negende plaats bekleedde, onze beste cliënt na België. Nederland kocht vooral ijzer- en staalproducten, hout, Thomasslakken, leder, luchtpompen, tabak, keramische en enkele textielproducten.

Onder de andere afnemers van onze uitvoer dienen de Scandinavische landen en Zwitserland vermeld, waarmee wij belangrijker handelsbetrekkingen dan vóór de oorlog onderhouden. Onze uitvoer naar Noord-Amerika en de landen van de dollarzone in het algemeen, behalve Zuid-Amerika, was bijzonder groot in 1950 en 1951.

Duitsland daarentegen, dat vóór de oorlog na België onze voornaamste afnemer was, heeft niet meer dan 3 pCt. van onze uitvoer opgenomen. Onze leveringen aan Duitsland bestonden hoofdzakelijk uit ertsen, Thomasslakken, ijzer- en staalproducten, leder en leien.

Nijverheidstakken	Uitvoer in pCt. van de productie van elke tak			
	1947	1948	1949	1950
1. Bodemindustrie	22,99	34,81	34,71	20,—
2. Brouwerijen en mouterijen	18,73	19,25	18,01	15,60
3. Distillatie en rectificatie van sterke dranken..	14,02	10,55	7,40	57,61
4. Meelfabrieken	—	—	0,85	0,20
5. Diverse voedingsindustrieën (deegwaren, suikergoed, azijn, vleeswaren, enz.)	8,95	36,19	34,40	7,35
6. Tabaksnijverheid	31,76	30,56	26,58	30,69
7. Bedrijven der niet-metaalhoudende delfstoffen (cement, kalk, pleister, bakstenen, gleiswerk, keramische zandsteenartikelen, enz.)	50,69	45,45	39,36	35,95
8. IJzer- en staalnijverheid (1)	98,11	95,91	97,43	95,26
9. Non-ferro metaalnijverheid	32,32	31,63	23,20	22,40
10. Metaalbouw	69,09	47,57	46,04	44,87
11. Houtnijverheid	42,64	37,35	38,89	18,90
12. Meubelnijverheid	1,16	0,71	0,55	—
13. Drukkerijen, uitgeverijen en nevenbedrijven ..	0,18	0,83	1,34	1,04
14. Chemische nijverheid (2)	82,81	87,24	86,—	85,54
15. Textielnijverheid en confectie van kledingstukken	21,20	20,22	17,13	23,09
16. Leder- en schoennijverheid, fabricage van lederen voorwerpen	84,70	76,55	86,48	87,09
Maandgemiddelden...	79,25	80,01	78,07	72,72

(1) Met uitsluiting van de metaalbouw en de Thomasslakken.

(2) Met inbegrip van de Thomasslakken.

(3) De waarde der uitgevoerde elektrische energie is begrepen in de cijfers der ijzer- en staalnijverheid.

Onze uitvoer naar Frankrijk bedroeg geen 2 pCt. van de totale uitvoer. Dit is ook het geval voor Groot-Brittannië. Deze landen hebben hun traditionele handel nog niet hernomen, ten gevolge van hun invoerbepalingen. Kortom, men mag zeggen dat 47 tot 50 pCt. van onze totale uitvoer in de buurlanden is afgezet: België, Duitsland, Zwitserland, Frankrijk en Nederland. Onze uitvoer naar de andere landen van het Europese vasteland was uiterst gering. Dit is inzonderheid het geval voor de landen van Oost-Europa, onvermijdelijk gevolg van de politieke beroering.

Dit zijn de meest kenmerkende eigenschappen in het verloop van onze buitenlandse handel.

Onderzoeken wij nu de toestand van onze invoerhandel.

Onder onze leverancierlanden bekleedt België bestendig de eerste plaats. Vanuit België komt de helft van onze totale invoer. Maar niet al de goederen die wij er kopen zijn van Belgische herkomst; een groot gedeelte, ongeveer 20 pCt., wordt door de Belgische groothandel geleverd.

Bij gebrek aan officiële statistieken is het niet mogelijk de Belgisch-Luxemburgse ruilhandel juist te berekenen.

Eenvoudige ramingen, gesteund op de invoer- of uitvoerverklaringen in de grensposten neergelegd, tonen aan dat de Belgische uitvoer naar het Groothertogdom veel belangrijker is dan de Luxemburgse verzendingen naar België.

Voor de laatste drie jaren kan men het totaal bedrag der uit België ingevoerde goederen *grosso modo* ramen op een gemiddelde van 400 tot 450 miljoen frank per maand, terwijl de uitvoer gedurende dezelfde periode gemiddeld 300 à 350 miljoen frank per maand niet overschrijdt.

Onze handelsbalans met België vertoont dus een tekort.

Na België is Duitsland onze voornaamste leverancier. Meer dan 30 pCt. van onze invoer, waarvan het grootste gedeelte brandstof voor de hoogovens, komt uit dat land.

Onze handelsbalans met Duitsland vertoont dus eveneens een tekort. Onze invoer uit Nederland vermeerderde gedurende de laatste vijf jaren. Hij omvat vooral land- en tuinbouw- evenals textielproducten.

Onze invoer uit Frankrijk, Zwitserland en Groot-Brittannië bleef gedurende de laatste drie jaren op een laag peil. Hetzelfde geldt voor de invoer uit de andere landen.

Uit dit beknopt onderzoek van onze handelstransacties blijkt dat onze handelsbalans in haar geheel een afgetekend overschot te zien geeft, terwijl ze nochtans passief blijft t.o.v. onze drie onmiddellijke buurlanden. Uit de berekeningen van de Studiedienst blijkt dat zowel de uit- als de invoer over het algemeen vermeerderde. Het is duidelijk dat de prijsverhoging onze uitvoer sterk beïnvloedde. Het is echter niet zeker dat ze van grotere invloed was dan de toeneming van de hoeveelheid.

Zeker is dat de uitvoerhandel een hoofdrol speelt in de Luxemburgse economie en er weinig landen zijn waar het nationaal inkomen en het algemeen welzijn zo nauw verbonden zijn met de uitvoer.

Het is dan ook vanzelfsprekend dat de Luxemburgse Regering groeiende belangstelling voor de vraagstukken van economische expansie betoont.

Bemoedigende inspanningen werden gedaan door de Dienst voor Economische Uitbreiding in samenwerking met het Verbond der Luxemburgse industriëlen om de Luxemburgse producten beter in het buitenland te doen kennen.

De missie die onlangs naar Congo werd gezonden, de regelmatige deelname aan jaarbeurzen en tentoonstellingen in het buitenland, het toekennen van sommige fiscale en financiële faciliteiten bewijzen de vaste wil onzer overheid om onze uitvoernijverheid te steunen.

Nochtans ontbreekt het jammer genoeg aan instellingen die rechtstreeks de buitenlandse handel bevorderen door financiering van de transacties met het buitenland of door verzekering tegen risico's die de nijverheid zelf niet kan dragen.

Gelet op de steeds toenemende moeilijkheden, waarop inzonderheid onze middelgrote nijverheid stuit in het afsluiten van zaken met het buitenland, is versteviging en rationalisatie onzer expansiepolitiek en aanmoediging van de uitvoer steeds dringender geboden.

Toerisme.

Het toerisme is een zeer productieve tak van de Luxemburgse economie. Door de behoeften die het met zich brengt, is het van belang voor een groot aantal productie-, vervoer- en verdelingssectoren.

Het Luxemburgs vreemdelingenverkeer wordt inzonderheid gekenmerkt door zijn seizoenactiviteit, welke zeer aan de weersomstandigheden onderhevig is; het is dan ook slechts renderend gedurende het volle seizoen, d.i. over het algemeen van Juli tot einde September. Dit is een factor, die én het omzetcijfer der belanghebbende ondernemingen én gedeeltelijk het prijzenpeil evenals de toeristische politiek beïnvloedt.

Een ander kenmerk is dat het Luxemburgs toerisme uitsluitend van de buitenlandse cliënteel afhangt aangezien de binnenlandse te beperkt is om een onderhouden bedrijvigheid, hoofdzakelijk in het hotelwezen, te verzekeren.

Het hotelwezen ligt aan de grondslag van het toerisme.

De grote meerderheid der Luxemburgse hotels zijn relatief kleine ondernemingen van individuele of familiale aard en waarvan de beheerders tevens de eigenaars zijn. Men treft ze zelden aan in de vorm van maatschappijen; in deze tak vindt men ook omzeggens geen drang naar concentratie. Vele ondernemingen, bijzonder de landelijke, trekken hun winst uit bijkomende bedrijvigheden.

Deze bijzondere omstandigheden zijn van belang voor de rendabiliteit en het weerstandsvermogen van het Luxemburgse hotelwezen. De ondernemingen met rela-

rief gering kapitaal en personeel hebben niet zo hoge algemene onkosten te dragen dan de grote naamloze vennootschappen en zijn bijgevolg, in crisisperiodes, minder kwetsbaar dan deze laatste.

Er bestaan in het land 423 hotels, herbergen en kosthuizen met 6.485 kamers voor ongeveer 11.000 toeristen. Deze 423 hotels worden over de verschillende toeristische gebieden als volgt verdeeld :

Centrum :

94 hotels met 1.800 kamers voor 3.000 toeristen;

Ardenne :

134 hotels met 1.600 kamers voor 2.710 toeristen;

Müllerthal :

107 hotels met 2.000 kamers voor 3.200 toeristen;

Moezel :

71 hotels met 1.085 kamers voor 1.600 toeristen;

Zuiden :

17 hotels met 200 kamers voor 350 toeristen.

In dit totaal zijn de verblijfsmogelijkheden niet begrepen die de particulieren in volle seizoen op tijdstippen van grote toeristische drukte aanbieden. Het is moeilijk in dit opzicht juiste gegevens te bekomen, aangezien het aantal kamers van jaar tot jaar verschilt. Nochtans, op grond van de lijsten der particuliere kamers, welke gedurende de laatste jaren werden opgemaakt in verband met de Paas- en Pinksterfeesten, kan men het getal van deze kamers, voor al de toeristische centra samen, op ongeveer 1.500 schatten.

Er dient nochtans ook rekening gehouden met de verblijfsmogelijkheden in de jeugdherbergen en de wandelhemen. Er bestaan op dit ogenblik 12 herbergen en 17 verblijfplaatsen met ongeveer 2.000 bedden.

Het blijkt bijgevolg niet overdreven het totaal aantal toeristen, die per nacht kunnen ondergebracht worden, op ongeveer 16.000 te ramen.

Het Luxemburgs hotelwezen is gedurende de laatste vijf jaren merkkelijk verbeterd. Vooral in de hoofdstad en in de geteisterde gebieden werden veel hotels gebouwd of herbouwd en gerieflijk ingericht.

Sommige hotelhouders hebben in dit opzicht grote inspanningen gedaan en zich zware opofferingen getroost.

Derhalve zijn de in het hotelwezen belegde kapitalen vrij belangrijk. Bij gebrek aan juiste gegevens is het zeer moeilijk de Luxemburgse hoteluitrusting te schatten. Vóór de oorlog werd zij op ongeveer 200 miljoen frank geraamd. Het blijkt dus redelijk op dit bedrag de coëfficiënt 3,5 en soms zelfs 4,5 toe te passen. Er dient inderdaad bedacht dat de meeste hotels hun vóóroorlogse uitrusting ongeveer volledig vernieuwd hebben en dat de bouw van een nieuw hotel het vierdubbele en soms het vijfde dubbele van 1939 kost. Aldus kan het kapitaal in het Luxemburgse hotelwezen belegd 750 tot 900 miljoen frank bereiken. Deze som stemt natuurlijk helemaal niet overeen met de huidige handelswaarde der hotels. Er zou in dit geval moeten rekening gehouden worden met de werkelijke innerlijke waarde van sommige ondernemingen en met de speculatieve factor.

Vermelden wij nog dat de in het hotelwezen geïnvesteerde kapitalen van Luxemburgse oorsprong zijn, hetgeen aan deze tak der economische activiteit een essentieel nationaal karakter verleent in tegenstelling met de andere takken, waarvan het kapitaal, vaak voor het grootste gedeelte, door het buitenland verstrekt wordt. Maar het belang van het hotelwezen wordt niet alleen getoetst aan het bedrag der geïnvesteerde kapitalen; het wordt tevens weerspiegeld door de personeelbezetting, zo patroons, als helpers of bedienden.

Deze mag gedurende het toeristische seizoen op 3.500 personen geraamd worden.

De prijzen, door de hotelhouders bedongen, mogen over het algemeen als matig beschouwd worden. Door ze met de vóórrologse te vergelijken, komt men tot de volgende vaststellingen.

De hotels van categorie A hebben hun minimum-prijzen gemiddeld 3,5 maal en hun maximum-prijzen gemiddeld 3,8 maal verhoogd.

In de categorie B is de verhouding 3,6 en 3,4; in de categorie C, 3,7 en 3,9.

De prijzen voor het volledig pensioen schommelden ongeveer op dezelfde wijze, met uitzondering van die der kleine hotels der categorie C waar een gemiddelde verhoging der minimum-prijzen met 4,2 en der maximum-prijzen met 4,3 werd vastgesteld. Zo bedragen voor de ca. 300 hotels, die in de Hotelgids vermeld staan, de gemiddelde minimum-prijs voor volledig pensioen 120 frank per dag en de gemiddelde maximum-prijs 153 frank. Voor de hotels, die in de geteisterde gebieden werden heropgebouwd, zijn de prijzen sterker verhoogd. Deze hotels werden inderdaad volledig gemoderniseerd, zijn veel gerieflijker dan vóór de oorlog en moeten dan ook grotere ontvangsten maken dan de oude, bijna volledig afgeschreven hotels, om het nieuwe belegde kapitaal zoveel mogelijk te kunnen vergoeden.

Wanneer men anderzijds de prijzen van sommige hotels, inzonderheid van landelijke, nader onderzoekt, krijgt men de indruk dat ze door vergelijking veeleer dan naar een juist berekende kostprijs werden bepaald. Dit wordt verklaard door het feit dat de hotelhouders geen rationele boekhouding bijhouden. Er dient nochtans erkend dat tijdens de laatste jaren in dit opzicht merkelijke vooruitgang werd geboekt, bijzonder door de jonge hotelhouders die in hotelscholen een aangepaste technische vorming hebben gekregen.

Aan de hand van het aantal hotels, van de geïnvesteerde kapitalen en van de prijzen door de verschillende categorieën van instellingen aangerekend, ware het belangwekkend ingelicht te worden nopens het omzetcijfer.

Op grond der berekeningen van de Studiedienst van het Ministerie van Economische Zaken, bedroeg het omzetcijfer van 150 hotels, waaronder de belangrijkste, in 1950, 207 miljoen frank: dit is voorzeker een noemenswaardig cijfer, welk eventueel met ten minste 50 pCt. mag verhoogd worden, zo men rekening houdt met het geheel der hotelbedrijven.

Maar hoe moet men te werk gaan om met enige zekerheid het aandeel vast te stellen van het toerisme in de totale inkomsten?

Het ware eveneens belangwekkend het juiste volume der grondstoffen te kennen die in het hotelwezen, inzonderheid voor de keuken, worden aangewend. Hier ook beschikken wij over geen juiste gegevens. Zeker is, dat het hotelwezen een ernstige cliënt is van de landbouw en van de voedselhandel in het algemeen. De statistieken tonen duidelijk aan dat gedurende het seizoen de veeslachtingen in de openbare slachthuizen merkelijk stijgen.

Ziehier als voorbeeld, de runderslachtingen gedurende de maanden Juni, Juli, Augustus en September van de laatste drie jaren.

Veeslachtingen in de openbare slachthuizen

(Runders)

	Aantal	Netto-gewicht kg
1950 Juni	153	41.819
Juli	113	26.301
Augustus	325	83.735
September	276	67.029
1951 Juni	43	11.929
Juli	98	24.202
Augustus	183	44.728
September	261	70.069
1952 Juni	53	12.988
Juli	136	33.029
Augustus	213	51.701
September	266	65.562

Bovendien kan men tijdens dezelfde maanden van de jaren 1950 tot 1953 een gevoelige vermeerdering vaststellen van de invoer van voedingsproducten uit België, dat onze voornaamste leverancier is op dit gebied.

Doch het komt er vooral op aan het rendement te kennen van het geheel der verschillende bestanddelen van de toeristische nijverheid. Ongelukkigerwijze is dit een teleurstellende en bijzonder delicate arbeid die slechts leidt tot zeer onzekere ramingen.

Want, alhoewel relatief gemakkelijk inlichtingen kunnen ingewonnen worden nopens het aantal toeristen die in het land verbleven hebben, is het bijna onmogelijk, omwille van het tekort aan juiste basisgegevens, het totaal bedrag te berekenen van de individuele uitgaven der toeristen.

Om dit te doen, moet men zich tevreden stellen met talrijke vermoedens en zeer onjuiste ramingen.

De Rijksdienst voor Toerisme verklaart in zijn verslag van 1951 dat « onze toeristische ontvangsten ver de 500 miljoen frank per jaar overtreffen ». Dit kan met de werkelijkheid overeenstemmen, maar het blijkt ons onmogelijk deze bewering met juiste statistische gegevens te staven. Wat er ook van zij, aangezien Luxemburg meer toeristen uit het buitenland ontvangt dan het er heen zendt, mag aangenomen worden dat het vreemdelingenverkeer een actiefpost uitmaakt in de betalingsbalans van het Groothertogdom.

Wij zullen nu trachten het belang aan te tonen van enkele essentiële elementen in het toerisme om zich also

een denkbeeld te vormen over de invloed er van op de algemene economie van het land.

Tot in 1951 beschikten wij over geen officiële statistieken nopens het verblijf der toeristen in de hotels. De cijfers die toen door toeristische instellingen werden gepubliceerd, berustten op benaderende ramingen.

Sedert 1 Maart 1951 werd de Dienst voor Algemene Statistiek bij wettelijke bepaling belast met een maandelijks telling, ten einde over gans het land het aantal overnachtingen der reizigers op te nemen en de graad der hotelbezetting na te gaan.

Deze statistiek heeft reeds bevredigende resultaten opgeleverd. Maar ze wordt nog niet lang genoeg toegepast om haar geheel aan te wenden en er definitieve besluiten uit te trekken.

Uit de aldus verzamelde gegevens vloeit voort dat het Luxemburgse aandeel in de toeristische beweging

slechts 9 pCt. bedraagt, terwijl het buitenlandse 90 pCt. overtreft.

Laatstgenoemd percentage wordt per nationaliteit als volgt ingedeeld :

Belgen	52,6 pCt.	Scandinaviërs	1,6 pCt.
Nederlanders	16 pCt.	Andere Europeanen	1,9 pCt.
Fransen	6,4 pCt.	Amerikanen :	
Engelsen	3,9 pCt.	U.S.A.	2,3 pCt.
Duitsers	1,9 pCt.	Westzone	1,3 pCt.
Zwitsers	1,9 pCt.	Diversen	0,7 pCt.

Wij bezitten eveneens juiste en omstandige aanwijzingen betreffende het doorgangs- of transitotoerisme.

Ziehier enkele gegevens van de seizoenen 1951 en 1952 aangaande de doortocht aan de grensposten van toeristewagens en -autocars, zoals ze werden opgesteld door de Dienst voor de Statistiek.

Statistiek der grensdoortochten

Grens	Maand	Particuliere wagens		Autocars		Personen met auto of autocar binnengekomen	
		1951	1952	1951	1952	1951	1952
Belgische grens	Mei	—	18.058	—	613	—	73.984
	Juni	—	23.359	—	1.310	—	114.327
	Juli	32.154	35.703	1.242	1.614	135.732	162.099
	Augustus	29.358	42.688	1.489	1.882	137.024	191.294
	September	15.136	16.532	402	445	57.928	65.406
Franse grens	Mei	—	16.105	—	328	—	59.765
	Juni	—	18.475	—	645	—	78.515
	Juli	22.395	23.935	833	879	94.465	103.235
	Augustus	24.150	29.667	715	829	97.100	118.801
	September	15.650	16.546	283	304	56.850	60.398
Duitse grens	Mei	—	3.220	—	214	—	17.000
	Juni	—	3.785	—	301	—	21.985
	Juli	3.924	4.878	316	392	22.722	29.014
	Augustus	2.668	6.679	141	319	12.714	31.697
	September	1.984	3.867	66	158	8.022	17.041

Men stelt duidelijk de aanzienlijke verhoging vast van het toeristische grensverkeer gedurende het volle seizoen.

Jammer genoeg bezitten we geen gegevens over de verblijfsduur der aldus getelde toeristen, noch over de streken die inzonderheid door hen werden bezocht. Wanneer we de voertuigen naar hun nationaliteit rangschikken, bekleedt België de eerste plaats vóór Frankrijk en Nederland.

Wij beschikken eveneens over gegevens nopens het reizigersvervoer op de spoorweglijnen alsmede over de desbetreffende ontvangsten. Maar wij weten niet welk deel in het totaal bedrag dier ontvangsten aan het toerisme toekomt. Geen enkel bepaald gegeven laat ons toe dit te berekenen. Men kan nochtans duidelijk vaststellen dat de ontvangsten gedurende het volle seizoen hoger liggen dan het gemiddelde der andere maanden van het jaar. Aldus kan aan het vreemdelingenverkeer het grootste gedeelte van de vermeerdering toegeschreven worden.

Ziehier in dit opzicht enkele cijfers van de Nationale Maatschappij der Luxemburgse Spoorwegen betreffende de ontvangsten uit reizigersverkeer :

Reizigers-ontvangsten

(in miljoenen franken)

Maand	1947	1948	1949	1950	1951
Juni	8,0	8,94	8,95	8,—	8,8
Juli	20,5	12,12	12,27	11,35	12,4
Augustus	12,8	12,76	12,98	11,38	11,7
September	10,2	9,75	9,77	9,31	9,6
October	8,4	8,24	8,31	8,—	7,6

Wat de aard van de cliënteel betreft die de Luxemburgse toeristische centra bezoekt, dient opgemerkt dat de meerderheid der buitenlandse toeristen tot de middenstand en de « betaalde verloven » behoort.

Om zich hiervan te overtuigen, volstaat het gedurende de dagen van grote toeloop, de massa toeristen na te

gaan, die zich naar de verschillende streken van het land begeven.

Het zijn vooral minder gegoede personen die het talrijkst zijn. De cliënt van grote hotels vormt een minderheid. De provinciecliënte is vooral de Zondag talrijk.

Deze aard van toeristen past trouwens het best voor de toeristische mogelijkheden van Luxemburg.

Luxemburg is een klein land; zijn natuurschoon heeft niets groots. Er zijn geen speelhuizen, noch weelderige badplaatsen die de internationale cliënte aantrekken.

Het Luxemburgs toerisme is dus niet uitgerust om de schatrijke toerist — die trouwens meer en meer zeldzaam wordt — onderdak te verschaffen.

De jongeren bekleden in deze toeristische cliënte een belangrijke plaats.

Volgens de inlichtingen, die door de jeugdherbergen en de wandelhemen gepubliceerd worden, ontwikkelt het jeugdtoerisme zich van jaar tot jaar.

Gedurende de laatste drie jaren beliep het aantal jaarlijks getelde overnachtingen meer dan 50.000. De Belgen en de Hollanders maken het meest gebruik van de jeugdherbergen en de wandelhemen. Hun individuele uitgaven mogen op 40 frank per dag geraamd worden.

Niet minder belangwekkend is het openlucht-toerisme, dat elk jaar meer en meer aanhangers telt. Gedurende het seizoen 1952 werden in de verschillende kampen 90.000 overnachtingen geteld.

De kampeerder is een goed verbruiker. Hij bevoorraadt zich grotendeels in de streek waar hij kampeert. De kruidenier, de bakker, de herbergier en andere handelaars trekken winst uit deze « kleine toeristen ».

Om dit hoofdstuk te eindigen, blijven er ons nog een paar woorden te zeggen over het binnenlands toerisme der Luxemburgers. Alles wijst op een toename er van. Het aantal auto-eigenaars, die regelmatig het land door-

reizen, groeit gestadig aan; dit blijkt uit volgende statistiek van het aantal voor verkeer toegelaten toeristenwagens.

<i>Einde jaar</i>	<i>Toeristenwagens</i>
1937	7.668
1945	3.217
1946	3.711
1947	5.286
1948	6.544
1949	8.050
1950	9.450
1951	11.000
1952	12.850

Op grond van persoonlijk onderzoek kunnen we bevestigen dat het voetgangerstoerisme zich eveneens van jaar tot jaar uitbreidt, dank zij het net van voetpaden met wegwijzers in de verschillende toeristische streken van het land.

Buiten het toerisme der jongeren en het openluchttoerisme, die we mogen beschouwen als een essentieel bestanddeel van het sociaal toerisme, is dit laatste in het Groothertogdom slechts aan het begin van zijn ontwikkeling. Om het aan te moedigen, overweegt het Ministerie van Toerisme, in samenwerking met de verschillende belanghebbende arbeidersverenigingen, binnenkort de oprichting van een reeks vacantiehuizen, die aan de werknemers zullen toelaten in de best mogelijke voorwaarden hun verlof te genieten.

Deze enkele beschouwingen tonen aan hoezeer de overheid belang hecht aan de ontwikkeling van het toerisme.

Maar dit laatste is niet alleen een bron van inkomsten en deviezen. In talrijke gevallen geeft het op internationaal plan aanleiding tot culturele of handelsbetrekkingen, die voor een klein land als Luxemburg van het grootste belang zijn.

DE NA-OORLOGSE WISSEL- EN HANDELSPOLITIEK VAN ITALIË

(EERSTE DEEL)

De economische politiek, die Italië sedert de tweede wereldoorlog tegenover het buitenland voert, geeft ons een voorbeeld van de velerlei middelen die naargelang van de omstandigheden kunnen aangewend worden om een bepaald doel te bereiken.

Bij elke beoordeling der binnen dit kader genomen maatregelen dient uiteraard hun invloed op het economisch leven van het land onderzocht. Ze moeten inderdaad worden aangepast aan de feitelijke toestand en niet aan abstracte richtlijnen of plannen. Daarom beschrijft deze studie het formeel aspect van de Italiaanse wisselpolitiek, maar ze hecht vooral belang aan het onderzoek van de economische gevolgen van deze politiek in het raam van de betalingsbalans. Zo zullen we zien dat Italië sedert 1945 snel een goed eind terugkeerde op de weg, die het had gevolgd na de devaluatie van het pond sterling in September 1931, en na de instelling van een dirigistische muntpolitiek in het Verenigd-Koninkrijk. Duidelijk zal blijken dat de wisselkoers in het schiereiland, stilaan en althans gedeeltelijk, zijn klassieke rol in het internationaal betalingsverkeer hernam, om de ontvangsten en uitgaven op lopende handelstransacties en de normale kapitaalbewegingen in evenwicht te brengen.

Deze evolutie deed zich voor dank zij de progressieve uitschakeling van de reglementering die het evenwicht in de handelstransacties op een andere basis dan die voortvloeiende uit het binnenlands en buitenlands prijzenpeil handhaafde.

I — EVOLUTIE DER WISSELREGLEMENTERING

Onmiddellijk na de oorlog, en wel op het ogenblik dat de particuliere handelsbetrekkingen met het buitenland (15 Februari 1946) hernamen, berustte de Italiaanse politiek van evenwicht der betalingsbalans op de directe administratieve contrôle der handels- en financiële transacties. Aan de wisselkoersen en aan de binnenlandse financiële politiek werd slechts een bijkomstig belang gehecht. De reglementering voorzag het algemeen in- en uitvoerverbod, stelde het vergunningstelsel in en onderwierp de betaling der transac-

ties aan de zeer beperkende beschikkingen van de wisselcontrôle (1).

Anderzijds werd de wisselkoers — uit twee delen samengesteld : een basiskoers van 100 lires voor 1 dollar en een bijkomend deel van 125 pCt. (ministerieel decreet van 18 Januari 1946), d.i., in feite, 225 lires voor 1 dollar — vastgesteld op een peil dat de lire t.o.v. de binnenlandse koopkracht overwaardeerde (tabel 8, kolom 1).

Tenslotte leidde de binnenlandse financiële politiek, ingevolge de hersteluitgaven, eerder tot vergroting dan tot vermindering van het passief der betalingsbalans.

Het koerspeil vormde aldus een factor van storing in de betalingsbalans; het begunstigde de invoer en hinderde de uitvoer, inzonderheid met die landen tegenover dewelke de overwaardering van de lire meer gevoeld werd en die ruim over uitvoerproducten beschikten.

De noodzaak van een ontwikkeling der transacties met het buitenland leidde tenslotte tot de overtuiging dat deviezenschaarste veeleer een wisselprobleem dan een kwestie van administratieve contrôle was. Daarom werden sedert Maart 1946 50 pCt. deviezenrekeningen voor de vrije deviezen geopend; dit zijn van Italiaans standpunt uit gezien harde deviezen die niet aan de bilaterale betalingsaccorden onderworpen waren; aanvankelijk waren dit : de U.S.-dollar, het pond sterling, de Zwitserse frank, het Egyptische

(1) Dit stelsel ontstond in de periode vóór de tweede wereldoorlog :

a) toen aan de Minister van Financiën de bevoegdheid werd verleend de deviezenhandel bij decreet te reglementeren (decreet-wet van 29 September 1931, nr 1207) en toen de verplichting werd uitgevaardigd de schuldvorderingen op het buitenland af te staan aan het *Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero* (decreet-wet van 8 December 1934, nr 1942, en van 28 Augustus 1935, nr 1614);

b) toen de invoer van buitenlandse goederen (ministerieel decreet van 28 December 1939) en de uitvoer van nationale goederen (ministerieel decreet van 15 Juli 1940) aan machtiging werden onderworpen.

pond, de Portugese escudo (decreet-wet van 26 Maart 1946, n° 139) (2).

Deze maatregel betekende een eerste belangrijke stap naar wisselkoersen die beter aan de marktverhoudingen beantwoordden. Hij stelde inderdaad ter beschikking der uitvoerders die in een der voornoemde munten werden betaald, de helft van hun opbrengst, die zij vrij konden verhandelen en voor invoer aanwenden.

Hij vervulde de wens uitgedrukt in de dagorde n° 1 door het Congres voor de Buitenlandse Handel in Maart 1946 te Milaan aangenomen (3). Hij mag dus beschouwd worden als de uitdrukking van een richtlijn door de belanghebbende kringen zelf voorgesteld en als het logisch gevolg van de nieuwe richting in de controle op de buitenlandse handel. Deze laatste steunde niet meer op kunstmatige middelen, maar op realistische regelen.

De aanwending van die 50 pCt. deviezen was onderworpen aan een maximum-termijn, die na verscheidene wijzigingen op 60 dagen werd bepaald, te rekenen van af de eerste dag der maand volgend op die waarin de deviezenrekening werd gecrediteerd.

In Mei 1946 werden deze beschikkingen van toepassing op de deviezenopbrengst uit de verwerking van grondstoffen voor buitenlandse rekening en, in Juli, op de opbrengst der herstellingen van buitenlandse schepen op nationale werven. Later, werd het *Ufficio Italiano dei Cambi* gemachtigd de helft van het bedrag der vrije deviezen uit netto-vrachten ter beschikking te stellen van Italiaanse reders en bevrachters van handelsschepen (4). Dit percentage moest binnen de negen maanden van af de datum van inschrijving op het credit der deviezenrekening, aangewend worden voor volgende verrichtingen: a) betaling van schepen in het buitenland aangekocht; b) overdracht op een deviezenrekening van een andere Italiaanse reder of bevrachter, onder voorwaarde dat deze laatste het overgedragen bedrag voor dezelfde doeleinden en binnen dezelfde termijnen gebruikt als deze aanvankelijk voor de verkoper vastgesteld; c) betaling, mits machtiging van het Ministerie van Buitenlandse Handel, van onkosten in deviezen voor de zeevaart.

Hetzelfde decreet machtigde tenslotte het *Ufficio Italiano dei Cambi*, voor de Italiaanse reders, die, dank zij buitenlandse financiering in vrije deviezen, schepen onder vreemde vlag gekocht hebben, het totaal bedrag beschikbaar te stellen van de netto-vrachten in vrije deviezen, die ter gelegenheid van de bevrachting dier schepen geheven worden. Die

(2) In beginsel werd ook de opening toegestaan van deviezenrekeningen (*conti valutarî*) in Zuidafrikaanse, Australische, Nieuwzeelandse ponden, Canadese dollars en Zweedse kronen; dit werd echter niet toegepast.

Wat de Zwitserse frank en de Zweedse kroon betreft, werd er besloten dat zij vrij omwisselbare deviezen zouden zijn, d.w.z. dat zij in een andere munt konden omgezet worden. De Egyptische ponden moesten inwisselbaar zijn in ponden sterling en zonder tijdsbeperking in Egypte kunnen aangewend worden.

Later, verdwenen geleidelijk de deviezenrekeningen in een der voornoemde munten, behalve de U.S.-dollar, en wegens de opheffing van de controle op de deviezenhandel in Canada, in December 1951, werd het stelsel der deviezenrekeningen tot de Canadese dollar uitgebreid.

(3) Eerste Congres voor de Buitenlandse Handel. *Le commerce exterieur de l'Italie au moment actuel*. Milaan, Typografie Cordani, 1946.

(4) Ministerieel decreet van 20 Augustus 1946.

deviezen konden slechts aangewend worden voor de terugbetaling der middelen die voor het aankopen van die schepen werden bekomen, terwijl slechts de helft van het overschot ter beschikking van de reders bleef.

Dit stelsel werkte onmiddellijk, dank zij de ervaring vóór de oorlog opgedaan, bij de invoering, naast de officiële wisselkoers, van specifieke wisselkoersen voor bepaalde industrieën, zoals o.a. voor de wol-, katoen-, hoeden- en ledernijverheid.

Aldus bestond, naast het stelsel der vaste wisselkoersen, de markt der uitvoerdeviezen, die een markt van zwevende koersen was. Daar de koersen der uitvoerdeviezen onafhankelijk de ene van de andere konden schommelen, werd het stelsel van de pariteit van de lire met de verschillende munten, gesteund op de *cross-rates*, ontredderd en een differentiële behandeling werd toegepast op invoerders en uitvoerders evenals in de categorie der invoerders zelf.

Het eerste stadium van de overgang naar een normale wisselmarkt beantwoordde dus niet aan de traditionele beginselen. Er dient nochtans opgemerkt dat de zwevende wisselkoersen minder het resultaat waren van een principiële voorkeur dan wel een voorlopig tactisch werktuig om in de eerste plaats de uitvoer naar de landen met harde munt krachtig te doen stijgen, ten einde normale handelsbetrekkingen met die landen te herstellen en het evenwichtspeil van de lire te zoeken met het oog op de keuze van een nieuwe pariteit (5).

Door te breken met het stelsel der *cross-rates*, trachtte de Italiaanse overheid bovendien de overwaardering te neutraliseren van bijna al de buitenlandse munten ten opzichte van de Amerikaanse dollar, ten einde de kwantitatieve controle op de goederenbeweging te verzachten.

Anderzijds werd de druk op de wisselkoersen in toom gehouden door het stelsel der in- en uitvoervergunningen en door invoering van het zogenaamd stelsel van de *franco valuta*, d.i. van de niet langs officiële weg betaalde invoer.

Gans de in- en uitvoer van goederen is aan een stelsel van machtigingen onderworpen waarover verder zal gesproken worden, maar hij gebeurt zonder of met beperking naargelang de machtiging algemeen (goederen niet aan vergunning onderworpen) of bijzonder is (goederen aan vergunning onderworpen). Door de goederen van de ene categorie naar de andere over te brengen en door de regelen op de aflevering der machtigingen te wijzigen, kan men de vraag en het aanbod der uitvoerdeviezen en derhalve ook het peil van de wisselkoers regelen.

Het stelsel van de niet langs officiële weg betaalde invoer (voornamelijk voor voedingswaren), rekening

(5) Cf. GIOVANNI DEMARIA, « I rapporti di cambio manovrato in regime di autarchia corporativa », in: *Giornale degli economisti e rivista di statistica*, Januari 1938, en GIORGIO BOGGIO, « Contingentamenti e cambi specifici », in *Rivista italiana di scienze economiche*, Augustus 1939.

gehouden met een bepaald binnenlands verbruiks- en investeringspeil, brengt een verschuiving teweeg van de deviezenvraag van de officiële wisselmarkt naar de vrije markt. In de mate dat kapitaal gerepatriëerd wordt, welk anders in het buitenland zou blijven, vermindert de druk op de officiële koersen. Daarentegen is deze vermindering slechts schijn zo de niet langs officiële weg betaalde invoer tegelijkertijd een verplaatsing van vraag en aanbod van de officiële markt naar de vrije markt verwekt, door een heropleving van de kapitaalvlucht.

Aanvankelijk had het stelsel van de invoer « zonder betaling », in April 1946 ingevoerd, gunstige gevolgen. Het liet toe aan de contrôle onttrokken deviezen terug te winnen in de vorm van essentiële voedingswaren. Maar later kon het kapitaalafvloeiingen veroorzaakt hebben. Wat er ook van zij, men kan zeggen dat op het ogenblik van zijn afschaffing (Juni 1948) de gunstige resultaten tot het verleden behoorden.

Bij ministerieel decreet van 20 Januari 1947 werden de machtiging om te beschikken over de helft der deviezen uit de uitvoer en de toepassingen van die deviezen uitgebreid tot diegene die voor toeristische uitgaven, voor investeringen, of als hulp en giften ten gunste van ingezetenen werden getransfereerd. Ten gevolge van deze maatregel werd een accord gesloten tussen Italië en de Verenigde Staten op grond waarvan de tegenwaarde in dollars van de lires voor de betaling der Amerikaanse troepen in Italië werd vastgesteld op basis van een maandgemiddelde tussen de koers van 225 lires voor 1 dollar en de gemiddelde uitvoerkoers. Die uitbreiding van het stelsel der deviezen-rekeningen gaf tenslotte aan de zwevende wisselkoersen, toegepast op de verkoop van deviezen van elke oorsprong, een eenvormige koers, behalve voor de deviezen welke niet door bilaterale accoorden waren beheerst.

Naast de reglementering der vrije deviezen, tot nu toe onderzocht — en vooral ingesteld om de uitvoer in die deviezen te begunstigen —, bestonden inderdaad nog reglementen op grond van algemene verrekeningsaccorden, vooral om de betalingen in evenwicht te brengen. Maar die accorden zelf namen vlug een vorm aan, die meer aan de geleidelijke ontwikkeling der ruiltransacties was aangepast. In de plaats van de accorden, die de betalingen aan de nationale schuldeisers beperkten tot de liquide middelen in nationale munt (6), traden accorden die tegelijkertijd het evenwicht en de continuïteit der betalingen beoogden. Te dien einde gingen de verdragsluitende partijen de verbintenis aan wederzijdse kredietmarges, over het algemeen binnen bepaalde perken (7)

(6) Een eerste voorbeeld, na de oorlog, van zulk een reglement werd voorzien in het accord met Zweden (24 November 1945). Accorden van dien aard werden vervolgens gesloten met Spanje (10 Januari 1946), Frankrijk (9 Februari 1946), Dene-marken (2 Maart 1946).

(7) Het eerste accord van dien aard werd met België gesloten (18 April 1946).

en soms buiten deze perken, toe te staan, onder voorbehoud nochtans dat het surplus in overdraagbare deviezen kon worden teruggevraagd.

Deze nieuwigheid droeg er eveneens toe bij de muur neer te halen, die de binnenlandse markt tegen de buitenlandse prijschommelingen beschermde. Zij onderwierp het volume der geldcirculatie aan schommelingen, die bepaald werden door het saldo der betalingen tussen de landen waarmee dit nieuwe type van accord werd gesloten.

Bovendien werd stilaan een neiging merkbaar om de *sub*-rekeningen in de accorden voorzien te vervangen door één enkele algemene rekening. Vandaar de strekking om de differentiële wisselkoersen af te schaffen volgens de soort van prestaties, die het voorwerp der transacties uitmaakten.

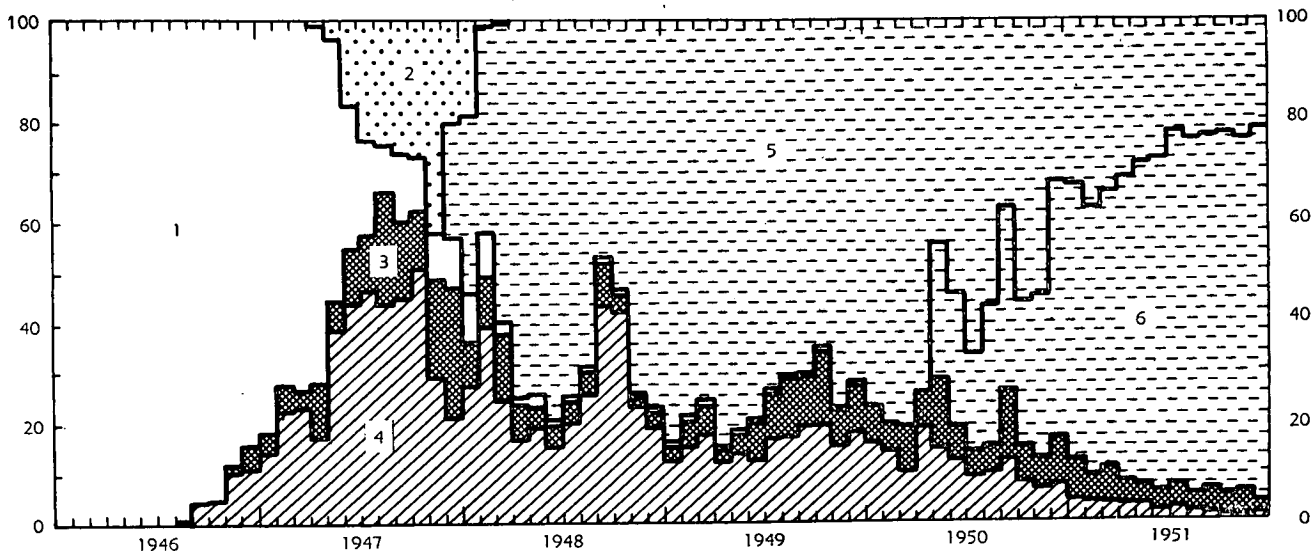
Zolang de wisselkoers, in de accorden voorzien, gebaseerd bleef op de officiële koers van de lire, waren de maatregelen ter aanmoediging van het handelsverkeer niet zeer doeltreffend.

Inderdaad, de vrije economie, die men door de nieuwe betalingsaccorden trachtte te begunstigen, miste de onontbeerlijke basis van haar werking: de marktcoers, zonder dewelke al het overige slechts bijzaak is.

De invloed van deze reglementering op de opbrengst van de uitvoer en de kosten van de invoer, verschilt naargelang het gaat om de transacties met landen met vrije munt enerzijds, of met landen door betalingsaccorden met Italië verbonden anderzijds. De uitvoer naar deze laatste wordt er door belemmerd, terwijl de invoer uit deze landen aangemoedigd wordt. De uitvoer naar de *clearing*landen gebeurde vaak door tussenkomst van landen met vrije munt, terwijl de invoer van deze laatste langs de *clearing*landen gebeurde. Deze evolutie veroorzaakte een groeiend debetsaldo voor Italië — in December 1946 bereikte dit saldo de tegenwaarde van ongeveer 18 miljoen dollar — en leidde tot de invoering, in Januari 1947, van sommige beperkende maatregelen, vooral op de vervroegde stortingen in lires door hen, die vreesden, dat deze gunstige wisselkoersen niet in de algemene verrekeningsaccorden zouden behouden blijven.

Dat de in de verrekeningsaccorden voorziene koersen abnormaal waren, werd indirect aangetoond door de sterke ontwikkeling der reciprociteitstransacties, d.i. een ruilvorm waarin de in- en uitvoerverrichtingen geregeld worden door middel van een bijzondere compensatierekening tegen een wisselkoers tussen de twee partijen overeengekomen (grafiek 1). Aanvankelijk schommelden deze koersen zeer sterk van de ene zaak tot de andere, bijzonder naargelang van de aard der goederen. Maar toen deze transacties uitbreiding namen, verminderde de afwijking tussen de koersen.

TRANSACTIONEN MET HET BUITENLAND VEREFT IN ALGEMENE EN WEDERZIJDE VERREKENING EN INGEDEELD
VOLGENS DE WIJZE VAN VASTSTELLING DER WISSELKOERSEN

1. Verrekeningen tegen officiële koers	4. Transacties op voet van wederkerigheid
2. Verrekeningen tegen gemiddelde koers	5. Verrekeningen tegen de uitvoerkoers
3. Verrekeningen in lires	6. Verrekeningen tegen de uitvoerkoers (stelsel van gedecentraliseerde betalingen)

Deze regeling verplicht de uitvoerder een tegenpartij te vinden, maar liet hem toe de volle wisselkoers te verkrijgen op de gehele deviezenopbrengst. Vermelden we te dien opzichte, dat gedurende gans het stadium van overwaardering der lire, de reciprociteitstransacties een zekere continuïteit van het goederenverkeer verzekerden, door de uitvoer te bevorderen op grond van een effectieve koers (8). M.a.w., deze transacties wakkerden de Italiaanse uitvoer aan naar die landen, waar de prijzen niet lonend waren, en wel door middel van een aanvullend deel op de wisselkoers, ten laste van de invoerders. Meer in het bijzonder was het verschil tussen de werkelijke en de parikoers afhankelijk van de vervangingsverhoudingen tussen de uitvoermogelijkheid in een munt van een deviezen-rekening en de noodzakelijkheid van behoud der traditionele markten; hetzij tussen de commissieverkoop in deviezen-rekening en de directe verkoop in reciprociteitszaken; hetzij ook nog tussen de onmogelijkheid later uit te voeren naar landen met een munt der deviezen-rekening — ten gevolge van de uitputting der bij invoer uit die landen toegestane contingenten — en de uitvoermogelijkheid door reciprociteitszaken.

De particuliere compensatie werd ook toegepast in directe ruilverrichtingen tussen uit- en invoerders, mits machtiging van het Ministerie van Buitenlandse

Handel en zonder tussenkomst van het *Ufficio Italiano dei Cambi* bij de vereffening der verrichtingen. Naargelang de nationale in- en uitvoerder één en dezelfde of twee verschillende personen zijn, schommelt het getal der in compensatie optredende partijen van twee tot vier.

Dit soort transacties, meestal aangenomen tegenover de landen waarmee geen accord werd gesloten, functioneerde vooral als middel om de bestaande betalingsmodaliteiten toe te passen, maar niet als vervanging, in tegenstrijd met hetgeen vaak gebeurde voor de reciprociteitszaken t.o.v. de algemene verrekeningen.

Inzake loonwerk voor rekening van buitenlandse firma's werd een afzonderlijke reglementering ingevoerd. Aanvankelijk werd deze arbeid in natura vergoed, met een deel der bewerkte grondstof. In September 1946 behield het Ministerie van Buitenlandse Handel zich het recht van onderzoek voor van zulke verrichtingen — die inzonderheid wol en katoen betroffen — en besloot de vergunningen bij voorkeur toe te staan voor transacties in harde deviezen, die voor hun volle bedrag aan het *Ufficio Italiano dei Cambi* moesten afgestaan worden. Enkel zo de vergoeding de helft van de waarde der uitgevoerde producten overtrof, werd het overschot ter beschikking van de invoerder gelaten om volgens de van kracht zijnde regels aangewend te worden. Vervolgens keerde men progressief terug — eerst voor zijden stoffen, wol, katoen en pelswerk, daarna (31 October 1947) voor al de andere goederen — naar het stelsel van vrije beschikking over 50 pCt. der deviezen, ontvangen ter betaling van loonwerk. Bij de invoering van de maatregelen ter nivellering van de aankoopkoersen door het *Ufficio*

(8) Deze regeling werd in 1946 aangegaan met Noorwegen en Zweden, in vervanging van de algemene compensatie-accorden. In 1947 werd ze geheel toegepast in het handelsverkeer met Denemarken, West-Duitsland, Griekenland, Zwitserland en Noorwegen, terwijl ze ter aanvulling van de algemene compensatie-accorden met Frankrijk, Noorwegen, Nederland en Zweden werd aangewend.

Italiano dei Cambi en van die toepasselijk op de deviezen-rekeningen — waarover verder zal gesproken worden — werd besloten dat de vergoeding voor loonwerk moest betaald worden in een der deviezen door het *Ufficio Italiano dei Cambi* aangenomen (U.S.-dollar, pond sterling, Zwitserse frank). Deze vergoeding moest opnieuw geheel afgestaan worden aan het *Ufficio* ten belope van 50 pCt. der waarde van het uitgevoerd product; het eventueel overschot mocht in deviezen-rekening gecrediteerd worden. Om de binnenlandse activiteit aan te wakkeren, liet het Ministerie van Buitenlandse Handel in April 1948 de betaling der voornoemde vergoedingen toe hetzij in natura, hetzij door storting in *clearing*, volgens de van kracht zijnde regeling met het land voor wiens rekening het loonwerk gebeurde (particuliere compensatie, reciprociteitshandel of *clearing*).

Tenslotte, in November 1949, werd de vergoeding voor loonwerk gelijkgesteld met de schuldvorderingen van gelijk welke oorsprong.

In 1947 werd het hoe langer hoe meer noodzakelijk de transacties, bij de algemene compensatie-accorden voorzien, te regelen op basis van een wisselkoers die niet enkel nominaal was, zoals zulks geschiedde wanneer de koers werd vastgesteld volgens de officiële koers van de lire, terwijl de binnenlandse inflatiedruk sterker werd en de onevenwichtigheid tussen de binnenlandse en de buitenlandse prijzen een hinderpaal werd voor de Italiaanse uitvoer.

Daarom voorzag het accoord met België in Juni 1947, dat de wisselkoers tussen de lire en de Belgische frank de eerste en de zestiende van iedere maand zou bepaald worden, op basis van de gemiddelde koers tussen de officiële wisselkoers van de dollar, met inbegrip van het bijkomende deel (225 lires voor 1 dollar), en het gemiddelde der koersen van de uitvoerdollar op de Beurs te Rome gedurende de vorige vijftien dagen, waarbij deze gemiddelde koers werd vastgesteld in verhouding tot de officiële koers van de dollar, van de Nationale Bank van België.

Wisselkoersen aan de gemiddelde dollarkoers gebonden werden eveneens voorzien in de andere accorden die de dollar als rekenmunt voorzagen, en wel in de accorden met Polen (Maart 1947), maar enkel voor de ruiltransacties van sommige Italiaanse goederen tegen Poolse kolen, verder met de Russische en Engels-Amerikaanse zones van Duitsland (Juni 1947) en tenslotte met Argentinië (October 1947).

Het koppelen van de *clearing*koers aan de gemiddelde wisselkoers van de dollar, in voormelde gevallen aangenomen, evenals de verhoging van de officiële koers van de dollar op 350 lires (wetsdecreet van 1 Augustus 1947, n° 693) en de vermeerdering van de koersen der andere munten op grond van hun wettelijke pariteit met de dollar (ministerieel decreet van 2 Augustus 1947) konden tenslotte, na de maand Augustus 1947, de ontwikkeling der debetsaldi stuiten in de algemene compensatierekeningen.

Dit toont aan hoe verscheiden de wisselkoersen waren gedurende de reorganisatieperiode van de wisselreglementering die zich tot November 1947 uitstrekt. Opgemerkt zij dat deze « abnormale phase », zoals F. A. en V. C. Lutz (9) ze noemden, de argumenten en grondtendenzen kracht heeft bijgezet voor de oplossing van het wisselprobleem op basis van de marktcoers.

Kortom, het wisselstelsel in Italië deed zich in November 1947 als volgt voor :

1° in de sector der deviezen en deviezen-rekeningen :

a) een officiële koers, toegepast op de invoer en op de helft der deviezen, die door de uitvoerders moeten afgestaan worden;

b) een koers betreffende de deviezen-rekeningen, toepasselijk op de andere invoer en op de andere helft der deviezen, die ter beschikking van de uitvoerders worden gelaten;

c) een gemiddelde koers door de uitvoerders in vrije deviezen verwezenlijkt, gelijk aan het rekenkundig gemiddelde der twee koersen *sub a)* en *b)*;

d) een vrije marktcoers, betreffende de invoer zonder betaling;

2° in de sector der betalingsaccorden :

a) een gemiddelde koers, waarover hierboven sprake, toepasselijk én op de invoer én op de uitvoer in het kader der accorden met België, met de Engels-Amerikaanse en Russische zones van Duitsland en met Argentinië;

b) een gemiddelde koers, in het accoord met Polen bepaald, voor de ruil van bepaalde Italiaanse goederen tegen steenkool;

c) een officiële koers, toepasselijk én op de invoer én op de uitvoer in het raam der andere accorden, behalve diegene die de lire bepaalden als rekenmunt en derhalve geen enkele bijzondere bepaling op wisselgebied insloten;

d) koersen toepasselijk op reciprociteitshandel en van de ene tot de andere transactie verschillend.

In de indeling der buitenlandse transacties volgens de wisselkoersen (tabel 1) is het procentuele aandeel der op basis van deze diverse koersen gesloten transacties aangegeven.

TABEL 1

Verdeling der transacties met het buitenland
volgens de wisselkoersen

(in procent)

Koers	Schulden		Vorderingen	
	1946	1947	1946	1947
1) Officiële koers	70,9	45,5	25,0	6,2
2) Gemiddelde koers	—	5,1	54,9	59,3
3) Uitvoerkoers	10,1	23,7	—	—
4) Vrije koers	4,1	6,4	—	—
5) Reciprociteitskoers ...	0,4	2,6	0,9	4,5
6) Particuliere verrekeningskoers	5,1	9,5	10,1	16,2
7) Andere (1)	9,4	7,2	9,1	13,8
Totaal ...	100,0	100,0	100,0	100,0

(1) Met inbegrip der transacties in Italiaanse lires.

(9) FRIEDRICH A. en VERA C. LUTZ. *Monetary and Foreign Exchange Policy in Italy*. Princeton University Press, 1950.

De transacties tegen de officiële koers daalden sterk in 1946-1947, zowel op de debetzijde (inzonderheid uit oorzaak van de daling der regeringsaankopen) als op de creditzijde, ten gunste van diegene welke aan de uitvoer- en aan de gemiddelde koers gebeurden. Terzelfder tijd ontwikkelden zich de transacties in de vorm van particuliere compensatie en reciprociteitshandel in sterke mate.

De trapsgewijze terugkeer naar normaler economische betrekkingen, zowel in het binnenland als met het buitenland, en de groeiende bevestiging der principes die de terugkeer naar de vrije koersen eisten, deden nog meer uitschijnen hoezeer een aanpassing der reglementering volstrekt noodzakelijk bleek.

Het verschil tussen de koersen toepasselijk op de deviezen-rekeningen — de invoerkoers en de uitvoerkoers die gevoelig lager was — betekende een ernstige hinderpaal voor de ordening van de markt.

Gedurende enkele tijd had dit verschil geen ongunstige invloed op het evenwicht tussen de kosten der producten en hun prijzen, aangezien de grondstoffen verdeeld werden tegen het officiële tarief en verder de uitvoerkoersen op de binnenlandse prijzen toepasselijk, t.o.v. de vóóroorlogse toestand, relatief minder waren verhoogd; het liet zelfs toe belangrijke winsten op de regeringsinvoer te maken. Maar al heel vlug veroorzaakte het verschil tussen de koersen in rekening-deviezen toenemende storingen op de markt.

De verhoging van de kostprijs, voortvloeiend uit het wisselverlies dat de binnenlandse voortbrenger onderging — zijn uitvoer van afgewerkte producten werd betaald tegen de gemiddelde koers, bijv. 475 lires in plaats van 600 lires, die hij moest betalen, volgens de wisselkoers der deviezen-rekeningen, voor de invoer der grondstoffen in die zelfde producten verwerkt — betekende een ernstige hinderpaal bij de uitvoer en deed de Italiaanse verbruikers de last dragen der bijkomende uitgaven voortvloeiend uit de aankoop van grondstoffen welke in de uitgevoerde afgewerkte producten vervat zijn. Men trachtte wel deze toestand te verhelpen, door aan bepaalde sectoren (scheepswerven, wol- en katoennijverheid) de mogelijkheid te bieden een hoger percentage dan 50 pCt. van de uitvoeropbrengst op de markt der deviezen-rekeningen te verhandelen, daar het sedert Mei 1947 voor de scheepswerven en van Juli af voor de wol- en katoennijverheid noodzakelijk bleek zich in het buitenland grondstoffen te verschaffen. Maar deze poging bracht geen gepaste oplossing aan het vraagstuk; bovendien riep ze meer-voudige wisselkoersen in het leven en wijzigde aldus de structuur der Italiaanse markt, door methodes welke de overeenkomsten van Bretton Woods veroorzaakten.

Voegen wij er tenslotte aan toe, dat de uitvoer onder het stelsel der particuliere verrekeningen of

der reciprociteitszaken in plaats van onder dat der deviezen-rekeningen storingen verwekte. Zodoende werd de Italiaanse uitvoerder een invoerder van zeer verscheiden buitenlandse goederen waarvoor hij niet de vereiste inlichtingen, noch ervaring bezat, zodat hij verplicht werd op tussenpersonen beroep te doen en dus bijkomende onkosten te dragen (10).

Het wetsdecreet n° 1347 van 28 November 1947, waarbij een grotere eenheid der wisselkoersen werd verwezenlijkt, stelde een einde aan deze moeilijkheden.

Het *Ufficio Italiano dei Cambi* werd gemachtigd op de markt der deviezen-rekeningen de helft van het hem verkochte deviezenbedrag niet tegen de officiële koers aan te kopen, maar tegen een koers overeenstemmend met het gemiddelde der koersen van de vorige maand, berekend — met uitsluiting voor de dollar — op de koersen beneden 350 en boven 650 lires en voor de andere munten, op de koersen beneden of boven deze grenzen, rekening gehouden met hun officiële pariteit met de dollar. Om te vermijden dat in een hausse-periode zich speculatieve verrichtingen naast de gewone verrichtingen zouden ontwikkelen en dat in een baisse-periode de handelaars hun deviezen aan het *Ufficio* zouden afstaan liever dan ze op de markt te verkopen, werd bovendien het verbod van verkoop door de deviezenhouders aan andere particulieren nog versterkt door een vermindering van 20 pCt. toe te passen op de aankoopsprijs door het *Ufficio* van het deviezenoverschot dat na twee maanden niet werd gebruikt. Het stelsel der deviezen-rekeningen bleef van kracht voor al de handels- en financiële transacties waarbij deviezen binnenkwamen, terwijl de tegemoetkomingen van differentiële koersen, vroeger door het Ministerie gegeven, werden afgeschaft.

Dank zij deze beschikkingen benaderde de werkelijke wisselkoers van de lire tegenover de dollar dicht de marktkoers, uitgedrukt door de verhouding tussen de indexcijfers der Italiaanse en Amerikaanse groothandelsprijzen (tabel n° 8, kolom I). Bovendien effenden ze de weg voor de gelijkmaking der wisselkoersen in de compensatie-accorden voorzien.

Gelet op de stabiliteit van de uitvoerkoers — van December 1948 tot September 1949, periode der devaluatie van het pond sterling, bleef de koers van de uitvoerdollar practisch ongewijzigd op 575 lires — en bijgevolg op de overeenstemming van de « gemiddelde koers » door de uitvoerders verwezenlijkt, met de wisselkoers der deviezen-rekeningen door de invoerders betaald, begon de toestand, door het nieuwe stelsel verwekt, zeer te gelijken op het stelsel van de enkele wisselkoers. Alhoewel, van formeel standpunt uit, het decreet van 28 November 1947 een soepel stelsel der wisselcontrole invoerde, liep het practisch uit op een stelsel van vaste koersen t.o.v. de overdraagbare deviezen (dollar, Zwitserse frank).

(10) LUIGI EINAUDI. « Questi fastidiosi cambi », in *Corriere della Sera*, 22 Februari 1948.

Door het *Ufficio Italiano dei Cambi* toe te laten de aankoopkoers van de dollar te bepalen op grond van de uitvoerkoers, huldigde de nieuwe reglementering het principe van aanpassing van de officiële koers aan de marktvoorwaarden en liet trouwens aan de overheid de mogelijkheid deze koers te beïnvloeden door de invoer kwantitatief te beperken en door de officiële wisselreserves te doen schommelen voor economisch-politieke doeleinden.

De beschreven contrôlesystemen werken natuurlijk op elkaar in. Zo kan het gebeuren :

a) dat deze systemen slechts in één enkele richting werken (in inflationistische of deflationistische) en niet in beide tegelijk;

b) dat de inflatoire of deflatoire ontwikkeling ten gevolge aan bepaalde maatregelen, slechts kan verwezenlijkt worden ten koste van andere essentiële doeleinden.

In de eerste veronderstelling dient opgemerkt dat het niet steeds mogelijk is in te grijpen, hetzij omdat de materiële actiemogelijkheid in de gewenste richting ontbreekt — dit had kunnen gebeuren, zo Italië bijv. in 1947 een deflatiepolitiek had willen voeren met zijn eigen, op dat ogenblik zeer lage, goud- en deviezenreserves —, hetzij omdat de marktreacties de uitwerking der genomen maatregelen kunnen tenietdoen — wat zou kunnen gebeuren, zo de toe- of afnemende omloopsnelheid van het geld de respectieve gevolgen tenietdeed van een geldrestrictie of -expansie voortvloeiend uit de verkoop of de aankoop van deviezen en goud.

Merken we in het tweede geval op dat de invoercontrôle, voor zover men ze wil behouden, niet toelaat én een deflatiepolitiek én een politiek van vrijmaking der ruiltransacties te voeren.

De koers van het pond sterling daarentegen, schommelde verder op de uitvoermarkt. Er bleef een zekere afwijking bestaan tussen de aan- en de verkoopkoers, terwijl de negatieve afwijking tussen de koers van het pond en de op de *cross-rate* met de dollar berekende koers verbreedde.

De wisselkoersen der compensatie-accorden werden in de mate van het mogelijke snel aangepast aan de koers van de dollar.

De koersen bepaald in de accorden, waarin de dollar als rekenmunt werd voorzien, werden tussen December 1947 en Maart 1948 vastgesteld op de nieuwe koers (Engels-Amerikaanse en Russische zones, Argentinië, Polen); hetzelfde werd gedaan voor de accorden met België, en voor al diegene die met de voornaamste partnerlanden van Italië gesloten werden. De nieuwe koers van de dollar, voorzien in de accorden met Zwitserland en Zweden, was enkel op de financiële transacties toepasselijk. De nieuwe koers van het pond werd toegepast op de « speciale rekening » met Denemarken, waarlangs de

financiële betalingen werden geregeld en de Italiaanse uitvoer buiten de compensatietransacties gebeurde. De wisselkoersen van toepassing op de transacties met Noorwegen, Nederland, Spanje en (enkel voor de handelsverrichtingen) met Denemarken, bleven uit dit stelsel gesloten. Hier bleven de koersen gebonden aan de wettelijke pariteit tot de devaluatie van het pond sterling, waarna de koersen opnieuw werden herzien. De compensatiebetalingen met deze laatste landen waren van weinig belang daar ze tot de financiële transfers beperkt werden, terwijl de handelsbetalingen op het reciprociteitsstelsel berustten.

De in beginsel orthodoxe eenmaking der koersen op de grondslag van de dollarkoers, werd over het algemeen niet door de monetaire toestand der andere landen begunstigd : aan het wettelijk evenwicht der koersen beantwoordde geen voldoende prijsevenwicht. In plaats van vergemakkelijkt te worden, werden de handelstransacties er door benadeeld en belemmerd. Men keerde dan ook terug naar een grotere aanwending der particuliere compensaties en der reciprociteitszaken (grafiek-1).

Verbeterde aldus in 1948 de wisselkoersstructuur, in beginsel, dank zij de eenmaking der koersen, het internationaal betalingsverkeer daarentegen nam meer primitieve vormen aan, ten einde de gevolgen te verzachten der overwaardering van sommige munten t.o.v. de lire, gevolgen die tot uiting kwamen na de gelijkschakeling der *clearing*koersen tegenover de werkelijke dollarkoersen. De toestand evolueerde dus in tegenovergestelde richting van die vóór 1947, toen men op reciprociteitshandel en particuliere compensatie moest beroep doen om de onderwaardering van sommige munten t.o.v. de lire uit te schakelen.

Dit alles wordt bevestigd bij vergelijking der *clearing*koersen of der parikoersen — t.o.v. de dollar — met de in Juli 1947 en September 1948 aangegeven wisselkoersen ter gelegenheid van reciprociteitshandel (tabel 2).

Terwijl het stelsel der compensatie-accorden over het algemeen tot in Augustus 1947 geblokkeerd werd ten gevolge van de uitputting der kredietmarge door Italië, sloegen de saldi in 1948 zo snel om dat de blokkering in de andere richting moest gebeuren, daar het buitenland op korte tijd zijn kredietmarges had uitgeput. In Augustus 1947 bedroeg de tegenwaarde in dollars van het debetsaldo van Italië ca. 14 miljoen (zonder rekening te houden met het saldo met Argentinië); het veranderde in een creditsaldo van ongeveer 3 miljoen dollar einde 1947, van 108 miljoen einde 1948 en van 138 miljoen op 20 September 1949, niettegenstaande de toekenning van het trekkingsrecht ten gunste van de leden der E.O.E.S. en de herstelbetalingen aan Frankrijk.

TABEL 2

Vergelijking tussen de wisselkoers in de reciprociteitshandel en de clearing- of parikoers
t.o.v. de dollar

Land	Buitenlandse munteenheid	Juli 1947			September 1948		
		Reciprociteitskoers	Clearingkoers	Parikoers (L. 225)	Reciprociteitskoers	Clearingkoers	Parikoers (L. 575)
België.....	B. fr.		11,82		12,85	13,11	
Denemarken.....	D. kr.	90		46,91	74,—		119,54
Frankrijk.....	F. fr.		1,89		2,20	2,20	
Noorwegen.....	N. kr.	75	45,36		78,—		115,69
Nederland.....	Nd. fl.	115	84,70		143,—		216,17
Zweden.....	Zw. kr.	95	62,50		116,—	159,90	
Zwitserland.....	Zw. fr.			52,45	125,—	145,50	

De onevenwichtigheid met België uitte zich in een ruime overschrijding van de kredietmarge van B. fr. 100 miljoen voorzien in het accoord van April 1946. Van 5 September 1948 af nam men gedurende drie maanden zijn toevlucht tot reciprociteitshandel. Bij een op 31 December 1948 te Rome ondertekend accoord keerde men terug tot het beginsel van compensatiebetaling en werd het surplus der kredietmarge vereffend, deels door storting in dollars en door toekenning van trekkingsrechten, deels door storting op een nieuwe rekening met wisselwaarborg en interestbetaling.

Niettegenstaande de herstelbetalingen en de toekenning van trekkingsrechten moesten de betalingen met Frankrijk in grotere mate door reciprociteitshandel gebeuren; bovendien werd de wisselkoers van 215 lires op 180 lires (11) voor *fr* 100 gebracht en werd de kredietmarge van *fr* 6,2 tot 10 milliard verhoogd (Maart 1949).

De kredietmarge t.o.v. de Engels-Amerikaanse zone van Duitsland werd van 500.000 op 3 miljoen dollar gebracht. De toeneming van het creditsaldo met Argentinië liet toe het werkkrediet, voordien door dit land toegestaan, terug te betalen en de middelen te reserveren voor de dienst der lening op lange termijn aan Italië toegestaan.

Maar de gelijkschakeling van het pond sterling met de arbitragekoers tegenover de dollar, in uitvoering van het accoord van 26 November 1948, bracht nog meer ernstige gevolgen voor Italië met zich. Al de beschikkingen nopens de deviezenrekeningen werden t.o.v. het pond sterling geschorst en het monopolie van de verrichtingen in deze munt werd geheel aan het *Ufficio Italiano dei Cambi* toevertrouwd.

Ten einde aan de betrekkingen tussen de banken en het *Ufficio* een vlotter verloop te geven en het werk der eerste te vergemakkelijken, werden ze gemachtigd rekeningen te openen bij hun correspondenten, zonder dat de saldi een bepaald bedrag mochten overschrijden. De opening daarentegen van

« overdraagbare rekeningen » (12) bleef aan het *Ufficio Italiano dei Cambi* voorbehouden.

Deze herinrichting veroorzaakte een sterke hausse van het pond, verscherpte de onevenwichtigheid der betalingen en deed de sterlingsaldi gevoelig oplopen.

Onder het stelsel der accoorden van 17 April 1947, had het pond op de Italiaanse markt reeds de pariteit met de dollar bereikt. Maar het pond was toen omwisselbaar — sedert de schorsing van de omwisselbaarheid daalde trouwens zijn koers —, terwijl later de overdrachtsmogelijkheden beperkt waren en de ponden in geen geval in dollars mochten omgezet worden. Van December 1948 tot September 1949, steeg de tegenwaarde in dollars van de ponden-reserves van Italië van 130 tot ongeveer 320 miljoen.

Het vastleggen der deviezen op hun officiële pariteit, in uitvoering van een der voornaamste doeleinden der accoorden van Bretton Woods, was gunstig voor de stabilisatie der internationale wisselkoersen, maar veroorzaakte, in Italië, een gedeeltelijke vervorming van de handelsstromingen, van de investeringen en van het binnenlands verbruik. Zoals Prof. Bresciani-Turroni zegde, is het internationaal muntstelsel van Bretton Woods onverenigbaar met een stelsel van bilaterale betalingsaccorden (13).

De devaluatie van het pond verzachtte de gevolgen van voornoemde vervorming doordat ze de onderwaardering van de lire t.o.v. sommige munten uitschakelde. Aangezien het devaluatieprocent van het pond sterling het voorziene peil overtrof en verschillende andere deviezen eveneens gedevalueerd werden, besloot de Italiaanse overheid de lire gedeeltelijk gelijk te schakelen. De ingrijpende devaluatie van het pond kon inderdaad niet zonder invloed blijven

(11) De koers van 180 lires voor 100 Franse fr. vloeide voort uit de verhouding tussen de dollarkoers der deviezen-rekening in Italië en de vrije dollarkoers in Frankrijk. De koers van 215 lires vloeide daarentegen voort uit de verhouding tussen het maandgemiddelde van de dollarkoersen der deviezen-rekeningen in Italië en het gemiddelde van de officiële koers en van de vrije dollarkoers in Frankrijk.

(12) De groep der overdraagbare rekeningen omvat op dit ogenblik: Oostenrijk, Chili, Tsjecho-Slowakije, Denemarken, Egypte, Ethiopië, Finland, West-Duitsland, Griekenland, Italië, Noorwegen, Nederland, Polen, Spanje, Engels-Egyptisch Soedan, Zweden, Thailand, U.S.S.R.

(13) C. BRESCIANI-TURRONI. « The Problems of the Cross-Rates of Exchange », in *Banco di Roma, Review of the Economic Conditions in Italy*, Mei 1948, blz. 147.

op de Italiaanse wisselstructuur, reeds alleen omwille van het voordeel der devaluerende landen op de dollarmarkten.

Maar, bovendien, zou de koers, waarop het pond op de nieuwe basis van 2,8 zou gedaald zijn zo de dollar op 575 stand had gehouden, ongeveer 10 pCt. beneden de vrije notering gelegen hebben, vóór de accoorden van November 1948; dit zou een ernstig gevaar hebben meegebracht voor de Italiaanse uitvoer naar de landen der sterlingzone en trouwens ook naar de landen met gedevalueerde munt.

De Italiaanse overheid besloot derhalve de koersen te verhogen en nam de nodige maatregelen om de nieuwe koersen van de uitvoerdollar officieel te erkennen.

Overeenkomstig het wetsdecreet n° 632 van 19 September 1949 werd de koers, waaraan de 50 pCt. deviezen aan het *Ufficio Italiano dei Cambi* moesten afgestaan worden, gebaseerd op de slotkoers, van de dag van verkoop, op de Beurzen te Rome en te Milaan voor de deviezen ter beschikking der uitvoerders, en niet op de gemiddelde koers der vorige maand.

Aldus werd de potentiële ongelijkheid uitgeschakeld tussen de aankoopkoers van het *Ufficio* en de uitvoerkoers, voorzien door het decreet van 28 November 1947. Het veroorzaakte een nieuwe heraanpassing der wisselkoersen in de compensatie-accorden. Tenslotte devalueerde de lire met 8,7 pCt. t.o.v. de dollar en de ongewijzigde munten; de andere munten waren t.o.v. de lire gedevalueerd: de Canadese dollar met 1,2 pCt., de Belgische frank met 3,2 pCt., de Westduitse mark met 13,7 pCt., het pond sterling en de munten die het volgden met 24,5 pCt. (14).

Het stelsel waarbij de koers der verschillende munten in verhouding tot de dagelijkse marktcoers van de dollar werd vastgesteld, volgens de pariteit dezer munten t.o.v. deze laatste, leidde tenslotte tot één enkele wisselkoers; het breidde zich immers geleidelijk uit tot al de handels- en financiële betrekkingen met het buitenland, behalve tot de reciprociteitshandel en tot de particuliere compensaties, die trouwens onbeduidend waren.

Niet alleen werden de in de compensatie-accorden voorziene wisselkoersen herzien, maar ook werd het compensatiestelsel uitgebreid tot de transacties met Zweden, Nederland, Oostenrijk, Zwitserland en Denemarken, waarmee tot op dat ogenblik slechts reciprociteitshandel gedreven werd; met Spanje en Portugal werden nieuwe accoorden gesloten, daar de oude compensatie-accorden op de vervalddag niet vernieuwd werden; tenslotte werden voor de eerste maal

(14) De wisselkoers van de Zwitserse frank, die vóór de monetaire devaluatie ongeveer 141 lires bedroeg en derhalve 5 pCt. beneden de arbitragekoers met de dollar lag, werd op 145 lires vastgesteld, d.i. op een parikoers met de dollar. De wisselkoers van de lire t.o.v. de Franse frank steeg op zijn beurt van 1,75 tot 1,81 hoewel Frankrijk de officiële dollarkoers (272) in overeenstemming bracht met de vrije marktcoers (350), d.i. zijn eigen munt t.o.v. de dollar meer dan de Italiaanse devalueerde.

accoorden gesloten met Finland en Brazilië. Aangezien met Argentinië de kredietmarge van 80 miljoen dollar voorzien in het accord van 13 October 1947 was uitgeput, werd bij uitzondering in Maart 1950 een stelsel ingevoerd dat de uitvoer naar Argentinië slechts toestond zo de belanghebbenden zich er toe verbonden Argentijnse producten in te voeren of te doen invoeren voor een zelfde waarde als de Italiaanse uitvoer, behalve voor sommige landbouwproducten waarvan de invoer aan de bepalingen van het compensatie-accord onderworpen bleef en behalve ook voor de uitvoer van sommige Italiaanse specifiek gecontingenteerde producten, zonder dat ze een totaal van 500.000 dollar mochten overtreffen (aanvullend protocol van October 1949).

Terzelfder tijd verhoogde de overheid enigszins de contractuele kredietmarges ten einde de transacties te vergemakkelijken: tussen September 1949 en Juni 1950 steeg het totaal der marges van 76,1 milliard tot 89,8 milliard lire, terwijl die met de landen der sterlingzone onbeperkt bleven.

Ten gevolge van de ontwikkeling zelf der financieringswijzen in sommige accorden, werden de hoofdregels van de werking der algemene compensatiesystemen geleidelijk prijsgegeven; aangezien het minder noodzakelijk werd de betaling van de nationale invoer afhankelijk te maken van de opbrengst van de uitvoer, werd de centraliserende rol der organismen, belast met het wisselbeheer en -contrôle, minder belangrijk. De uitvoering der overdrachten werd aan de banken toevertrouwd, die gemachtigd werden rekeningen te openen bij hun buitenlandse correspondenten (15).

De reglementering van November 1948 op de transacties in ponden sterling liet de banken toe hun betalingen in ponden uit te voeren met hun tegoeden bij hun correspondenten. De incasseringen en stortingen van hun tegenwaarde in lires aan de Italiaanse rechthebbenden werden echter onderworpen aan de voorafgaande inschrijving van de valuta in het credit der rekeningen van het *Ufficio Italiano dei Cambi*, ter versterking van de officiële contrôle bestemd om in Italië en in het Verenigd-Koninkrijk te vermijden dat Italiaanse rekeningen om andere redenen dan die in de accorden vermeld zouden gecrediteerd worden. Na de devaluatie van het pond had de onregelmatige pondenaanvoer geen zin meer; het *Ufficio Italiano dei Cambi* schafte derhalve de bepalingen van November 1948 af en liet aan de banken de zorg van al de betalingen over.

De decentralisatie der betalingen werd uitgebreid tot de Franse frank en de Belgische frank bijna op dezelfde wijze als voor het pond sterling. In dit geval mochten de banken rekeningen in lires openen bij hun correspondenten en betalingen in beide richtingen uitvoeren; de beperkingen betroffen enkel de saldi, die een bepaald bedrag niet mochten overtreffen, en de mogelijkheid voor bepaalde personen rekeningen in ponden sterling te openen, door bemiddeling van de erkende banken. Het decentralisatie-

(15) GUIDO CARLI. « L'evoluzione degli accordi internazionali di pagamenti dal 1945 al 1950 ». *Moneta e Credito*, n° 12, 1950.

steisel op de andere munten toegepast, machtigde de banken onderling rekeningen te openen en betalingen te doen zonder tussenkomst der centrale organismen; ze mochten echter de debet- en creditsaldi niet compenseren.

In dit opzicht, en in tegenstelling met de sterling-rekeningen, bleef het dus mogelijk in het decentralisatiestelsel, dat op de andere deviezen werd toegepast, de liquide middelen uit incasseringen voor betalingen aan te wenden.

Het volgende stadium naar een internationale markteconomie begon in September 1950, met de oprichting van de Europese Betalingsunie. Dit organisme bracht o.a. een nieuwigheid in het financieringsstelsel, door de kredietmarges der verschillende landen te vervangen door een totale marge t.o.v. al de leden. Voor Italië werd bij de oprichting van de E.B.U. deze marge vastgesteld op 76,9 miljoen lire [60 pCt. van het quotum van 205 miljoen (16) rekeeneenheden, d.i. 123 miljoen], terwijl het totaal der marges te voren door Italië aan dezelfde landen toe-

gestaan 32 milliard bedroeg, excl. de landen der sterlingzone, waarvoor het formeel onbeperkt bedrag der kredieten, op 30 Juni 1950, 120 milliard lire bedroeg (68 miljoen pond sterling), zonder de particuliere rekeningen (17).

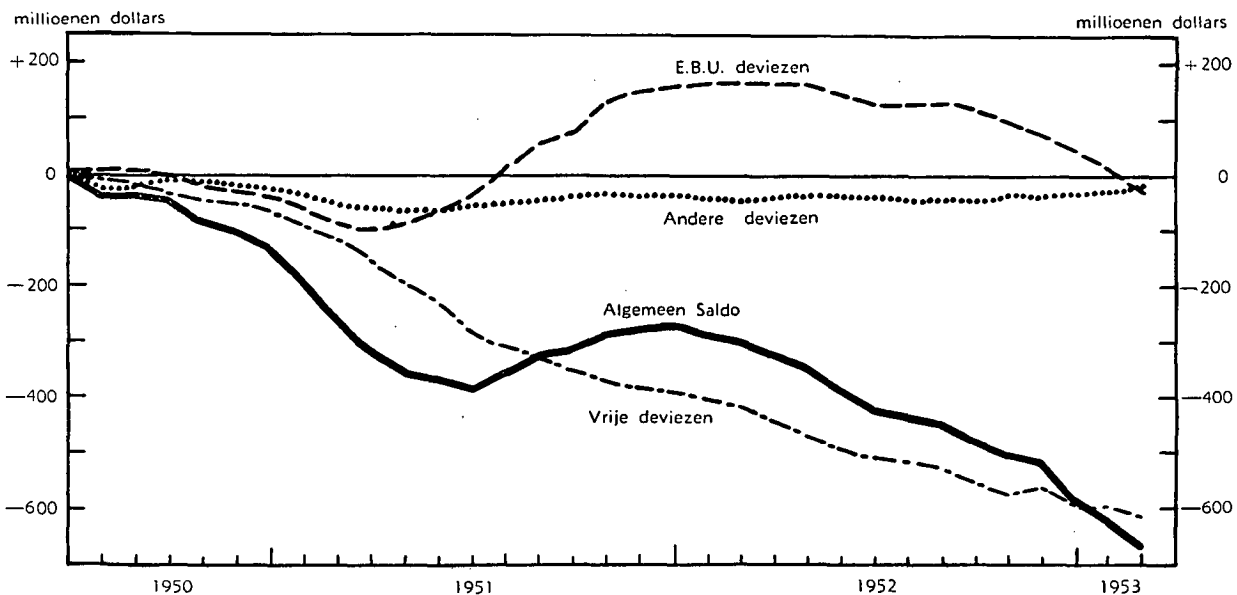
Konden tot dan toe de kredietmarges aangewend worden zonder storting van goud of dollars, in het raam der E.B.U. werd die aanwending gebonden aan stortingen. De betaling der saldi, die tussen Italië en de andere landen-leden bestonden op het ogenblik der oprichting van de E.B.U., gebeurde door bilaterale accoorden, krachtens dewelke bepaalde posities van de eerste compensatie af werden vereffend, terwijl andere periodisch werden betaald. Voor de betaling der sterling-saldi werd aan Italië de mogelijkheid geboden zijn tegoeden in ponden te gebruiken voor dekking van zijn debetsaldi in de Unie.

(16) Het quotum van 205 miljoen E.B.U.-rekeeneenheden aan Italië toegekend, stemt overeen, volgens de bepalingen in het accord voorzien, met 15 pCt. van de totale handel met de andere partnerlanden in 1949.

(17) De 68 miljoen pond sterling omvatten het saldo der rekeningen van het *Ufficio Italiano dei Cambi* bij de *Bank of England*, dat bij gemeenschappelijk accord in de E.B.U. op 59,6 miljoen vastgesteld werd (166,9 miljoen rekeeneenheden), evenals het saldo der rekeningen van het *Ufficio* en de Italiaanse erkende banken bij andere Engelse banken (*working balances*). (*Banca d'Italia*, Verslag voorgelegd aan de Algemene Vergadering der leden op 31 Maart 1951, Rome, Typografie Banca d'Italia, 1951, biz. 193.)

graphiek 2

CUMULATIEVE MAANDSALDI IN DEVIEZEN

Dank zij de werking van de E.B.U. kon de decentralisatie der betalingen in ponden, Franse franken en Belgische franken uitgebreid worden tot Duitsland, Denemarken, Zwitserland, Zweden en Noorwegen (18).

De snelle aangroei van de creditpositie van Italië in de E.B.U., van Maart 1951 af (grafiek 2), is toe te

(18) Terwijl met bepaalde landen (Frankrijk, Duitsland, Denemarken, Zweden en Noorwegen) dubbele rekeningen bestaan in lires en in de munt van het partnerland, bestond met andere landen (België, Zwitserland) slechts één enkele rekening in de munt van die landen. Dit onderscheid raakt trouwens de banken niet. Inderdaad, in beide gevallen hebben de banken de mogelijkheid rekeningen te openen bij hun buitenlandse correspondenten in de plaatselijke munt; de buitenlandse banken hebben dezelfde mogelijkheid voor rekeningen in lires bij hun Italiaanse correspondenten: deze rekeningen kunnen aangevend voor betalingen in beide richtingen en binnen de perken van de beschikbare saldi. De deviezenbedragen in rekening der Italiaanse banken moeten van zohaast ze een bepaald cijfer bereiken afgestaan worden aan het *Ufficio Italiano dei Cambi*, waartoe de banken zich moeten wenden om de nodige fondsen te verkrijgen voor betalingen in een der deviezen van de genoemde landen. De tegoeden in lires door de buitenlandse banken bij de Italiaanse banken aangehouden, moeten op hun beurt dagelijks gestort worden op speciale bij de circulatiebank geopende rekeningen op naam der verschillende banken (*Banca d'Italia*, Verslag aan de Algemene Vergadering der leden te Rome op 31 Maart 1951, Rome, Typografie Banca d'Italia, blz. 189.)

schrijven aan de belangrijke steeds toenemende actief-saldi op de zones van de Franse frank en het pond sterling, hetzij door de prijsdaling van sommige grondstoffen door Italië aangekocht, hetzij door de grote vermeerdering van de Italiaanse uitvoer, hetzij tenslotte door de gevoelige verhoging van de inkomens uit onzichtbare transacties, waarop de kapitaalbewegingen voortvloeiend uit de onzekerheid over het lot van het pond en van de Franse frank hun invloed deden gelden. Deze aangroei gaf in November 1951 aanleiding tot toekenning aan Italië van een bijkomend quotum van 100 miljoen dollar, voor de helft te betalen in goud of in dollars en voor de helft in nieuwe kredieten van Italië aan de Unie.

Met deze maatregel eindigde de evolutie der Italiaanse wisselmarkt. Uit wat voorafgaat blijkt duidelijk dat Italië bijna gans de weg heeft afgelegd die, dank zij een progressieve uitschakeling der meervoudige wisselkoersen en de vaststelling van één enkele en stabiele wisselkoers, moest leiden naar de ordening van de valutamarkt.

NIEUWE STATISTIEK VAN HET RENDEMENT DER VOORNAAMSTE TYPEN VAN OBLIGATIES

Sedert 1939 publiceren wij in dit *Tijdschrift* een maandelijks staat van het rendement der voornaamste typen vast renderende effecten (1); de tot hiertoe aangewende methode werd bij de eerste publicatie omstandig uiteengezet (2).

Herinneren wij er aan dat de obligaties in vier groepen werden ingedeeld naar de aard van de uitgever: Staat, Kolonie, Ondergeschikte besturen, Vennootschappen; voor de leningen der overheid werd slechts één enkel type obligatie opgenomen — de 4 pCt. vrij van belasting — die aanvankelijk als overwegend werd beschouwd; de vennootschapsobligaties waren vertegenwoordigd én door een overwegend type — de 4,5 pCt. vrij van belasting — én door een groep van verschillende typen.

Onder de Staats- en koloniale leningen werd één enkele waarde — de 4 pCt. geünificeerde schuld of de 4 pCt. koloniale schuld — beschouwd als representatief voor het opgenomen type; daartegenover werd het rendement der door de ondergeschikte besturen en door de vennootschappen uitgegeven obligaties jaarlijks berekend op grond van een volledige telling en maandelijks op basis van 21 effecten; in elk geval werd het rendement bepaald volgens de verhouding tussen de jaarlijkse rente en de beurswaarde van het effect op het ogenblik der telling.

* * *

De evolutie in de structuur der obligatiemarkt gedurende de jongste jaren noopt ons tot een hergroepering van deze statistische reeks.

In eerste instantie dient de lijst der opgenomen effecten herzien, daar die tot nog toe niet werden gewijzigd, ondanks de talrijke emissies, waartoe sedert 1939 werd overgegaan; de leningen der parastatale instellingen moeten een plaats krijgen in de tabellen; gelet op de verscheidenheid der leningen is het bovendien vereist, telkens wanneer een overwegend type niet duidelijk kan bepaald worden, een keuze te doen van obligaties die voor iedere categorie effecten voldoende representatief zijn.

Verder dienen de emissies onderscheiden naar de vervaldag, aangezien deze laatste meer en meer de marktverhoudingen beïnvloedt; te dien einde moeten de effecten van een bepaald type volgens de data van terugbetaling in homogene groepen ingedeeld worden.

Tenslotte dient in het rendement niet alleen de jaarlijks vergoede interest berekend, maar tevens de kapitaalwinsten en -verliezen die de afwijking tussen de beurskoersen en de terugbetalingswaarde doet voorzien. Met deze winst- of verliesvooruitzichten houden de beroepsspeculanten terdege rekening en in mindere mate ook de particuliere kopers en verkopers; ze maken een belangrijke factor uit bij de vaststelling der noteringen.

* * *

De kenmerken der op die grondslag opgemaakte nieuwe statistische reeks worden hierna aangegeven.

I. Naamlijst en rangschikking der opgenomen obligaties

In bijlage vindt men de omstandige lijst der opgenomen effecten.

Overeenkomstig het aangenomen beginsel werden al de belangrijke emissies in de staat opgenomen. Van dit principe werd slechts op twee punten afgeweken: de 4 pCt. geünificeerde schuld werd beschouwd als representatief voor al de eeuwigdurende of door inkoop ter beurs aflosbare, genoteerde schulden; anderzijds werden sommige leningen — zoals de Lening tot Wederopbouw of de 4,5 pCt. Lening op 10 jaar 1952 — verwaarloosd wegens de bijzondere moeilijkheden bij hun berekening.

De lijst der opgenomen leningen is niet *ne varietur* bepaald: de nieuwe leningen zullen bij hun uitgifte opgenomen worden.

De obligaties werden volgens vier criteria gerangschikt.

Vooreerst werd een onderscheid gemaakt tussen de eeuwigdurende of door inkoop ter beurs aflosbare leningen (vertegenwoordigd door de geünificeerde schuld), de op vaste data terugbetaalbare leningen, de door annuïteiten terugbetaalbare leningen en de lotenleningen.

(1) Cf. Doorlopende maandstatistieken. Tabel 16.

(2) Cf. *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, Maart 1939: « Onze statistiek van de obligatiemarkt ». Inzonderheid blz. 190.

De obligaties werden eveneens ingedeeld volgens de tijdspanne die ze nog te lopen hebben tot de vervaldag. In dit opzicht werden vier klassen gevormd, waarin de effecten gerangschikt worden, die nog een looptijd hebben van respectievelijk 1 tot 5 jaar, 5 tot 10 jaar, 10 tot 20 jaar, en meer dan 20 jaar. Naarmate de vervaldag van een effect nadert, wordt het van de ene klasse naar de andere overgebracht. Voor de met annuïteiten aflosbare leningen en de lotenleningen werd, bij hun rangschikking in een der vier klassen, rekening gehouden met de gemiddelde looptijd der fractie van elke nog in omloop zijnde emissie op het ogenblik der telling.

Vijf groepen uitgevende instellingen werden opgenomen : de Staat; de Kolonie; de parastatale Instellingen; de Steden; de Vennootschappen.

Tenslotte werden de effecten gerangschikt naar de nominale vergoede rentevoet. Deze schommelt tussen 3,5 en 5 pCt.

II. Rendementsberekening

Het rendement van de 4 pCt. geünificeerde schuld — die de eeuwigdurende of de door inkoop ter beurs aflosbare leningen vertegenwoordigt — wordt zoals voorheen bepaald door de verhouding van de jaarlijkse rente tot de notering van het effect.

Voor de op vaste data aflosbare leningen is het rendement van een bepaald effect gelijk aan de discontovoet toepasselijk op de tot aan de vervaldag te innen sommen — rente en terugbetaling van kapitaal — opdat de actuele waarde overeenstemme met de aankoopwaarde, d.i. met de koers vermeerderd met de vervallen en nog te vergoeden interesten, met de courtage en met de onkosten.

Aangezien dit te ingewikkeld is om elke maand berekend te worden, gebeurt het slechts éénmaal per jaar, op één Januari; voor de andere maanden doet men de volgende schatting : men berekent het rendement dat voortvloeit uit de verhouding tussen de nominale rente en de aankoopprijs en men voegt daarbij de jaarlijkse enkelvoudige rente, die het verschil is tussen de aankoopprijs en de aflossingswaarde van het effect; men veronderstelt vervolgens dat de alzo vastgestelde voorlopige rente op dezelfde wijze schommelt als het reële rendementspercentage; men berekent de verhouding van elke maand tot de voorgaande en men past de bekomen coëfficiënt toe op het reël rendement van de eerste Januari.

Voor de door annuïteiten terugbetaalbare leningen en voor de lotenleningen schommelt het rendement van het ene effect tot het andere naargelang het ogenblik en de modaliteiten der terugbetaling van elk effect. Voor die typen van lening werd een gemiddeld rendement berekend : het is gelijk aan de discontovoet op de betalingen, welke tijdens de looptijd der lening aan het totaal der houders vervallen — rente en aflossingen à pari of met loten — opdat hun waarde gelijk zij aan de totale aankoopwaarde van

de emissie — noteringen, vervallen rente, courtage en onkosten — op het ogenblik der opname. De volledige berekening gebeurt hier ook slechts éénmaal per jaar, nl. op 1 Januari. Voor de andere maanden wordt een benaderende discontovoet berekend, die aan de jaarlijkse wordt gekoppeld volgens het kettingstelsel.

Voor ieder in de statistiek opgenomen leningsklasse stemt het rendement overeen met het eenvoudig rekenkundig gemiddelde van de rendementen der samenstellende effecten. In de meeste gevallen werd in het rendement der leningen van één zelfde type een zeer grote gelijkvormigheid vastgesteld in aflossingsmodaliteiten, looptijd, aard van de schuldenaar en van de nominale rentevoet, zodat het onnodig geacht werd een meer ingewikkelde wegingscoëfficiënt te zoeken. Er dient nochtans opgemerkt dat, wat de emissies van vennootschappen betreft, de rendementen van verschillende leningen van één zelfde type dikwijls meer uiteenlopend zijn; bovendien is het aantal leningen van vennootschappen in elke groep soms zeer beperkt, zodat het gemiddelde der zeer verschillende percentages met het nodig voorbehoud dient geïnterpreteerd.

* * *

De rendementspercentages op deze nieuwe grondslagen voor de jaren 1950 tot 1952 berekend, komen voor in de twee tabellen der bijlage.

De algemene tendens der rente — stijging na het begin der vijandelijkheden in Korea tot half 1951, daarna daling — is duidelijk waar te nemen en bevestigt de aanwijzingen door de vroeger opgestelde statistische staten verstrekt.

Met de in de nieuwe reeks aangenomen rangschikking kunnen een zeker aantal aspecten worden belicht van de marktstructuur en -evolutie gedurende de laatste drie jaren.

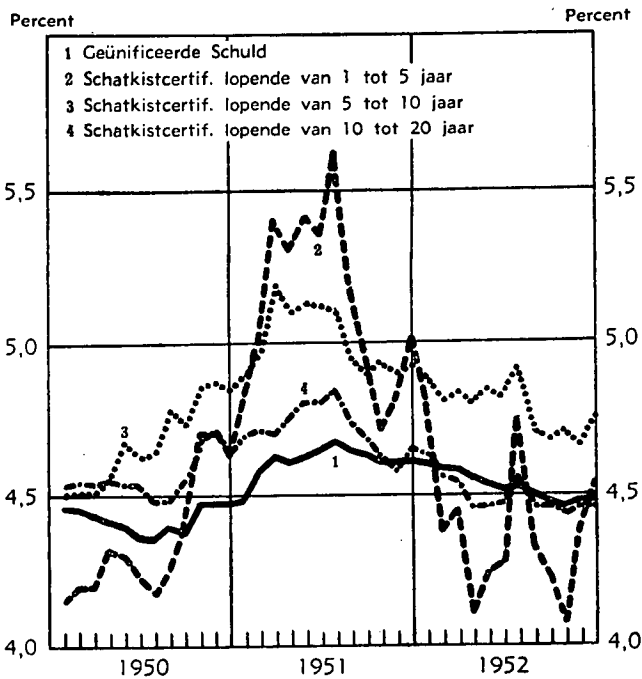
Men merkt op dat de algemene rendementsbewegingen dezelfde zijn voor de vier klassen van effecten, die werden onderscheiden naar de aflossingsmodaliteiten.

De cijfers weerspiegelen anderzijds een uitzonderlijk hoog rendement van de vennootschapsobligaties. De afwijking in verhouding tot de rentabiliteit der leningen van de Staat, de Kolonie, de parastatale instellingen en de steden is voor gelijkaardige effecten over het algemeen zeer groot voor al de kenmerken andere dan de waarde van de schuldenaar.

De berekeningen tonen overigens aan dat de nominale rentevoet thans weinig of niet het werkelijk rendement beïnvloedt : de rendementen van effecten waarvan slechts de nominale rentevoet verschilt, benaderen elkaar zeer sterk.

Tenslotte — en dit is uit oogpunt van de economische ontleding wellicht het meest belangwekkend — doet de nieuwe statistiek duidelijk de invloed uitschijnen van de vervaldag op het rendement der obligaties.

RENDEMENT DER 4 P.Ct. STAATSLENINGEN

Bovenstaande grafiek toont de evolutie aan van 1950 tot 1952 der rendementen van de 4 pCt. geünificeerde schuld en van de 4 pCt. schatkistcertificaten, die respectievelijk binnen 1 tot 5, 5 tot 10 of 10 tot 20 jaar vervallen. Deze leningen werden gekozen omwille van de gelijkvormigheid hunner kenmerken andere dan hun aflossingsmodaliteiten en -termijnen.

Het rendement der certificaten op één tot vijf jaar lag, begin 1950 en einde 1952, iets onder dat van de certificaten op langere termijn of van de geünificeerde schuld; deze toestand is normaal in een periode van rendementsstabiliteit: het verschil stemt overeen met het grotere risico dat een langere immobilisatie van belegde kapitalen met zich brengt.

Daarentegen merkt men op, dat de stijgende en vervolgens de dalende beweging der rentepercentages op het einde van 1950 tot het begin van 1952 voor de certificaten op 1 tot 5 jaar scherper is dan voor de effecten op langere termijn of voor de geünificeerde schuld; op het ogenblik dat de rendementen hun maximum-peil bereikten, overtrof de rentevoet op minder lange termijn afgetekend de rentevoet op langere termijn en het rendement der Geünificeerde.

Deze verschijnselen zijn gemakkelijk te verklaren zo men rekening houdt met het feit dat hoe verder de vervaldag verwijderd is — de leningen waarvan de aflossing à pari niet is voorzien vormen te dien opzichte een grensgeval —, hoe scherper de invloed is der schommelingen van de rentevoet op de beursnoteringen.

Bijgevolg wordt het onderlinge rendement der effecten met verschillende vervaldag bepaald door de marktvooruitzichten nopens de toekomstige evolutie der rentevoeten.

Zolang de markt een stijging van de rentestand waarschijnlijk acht, blijft het rendement der effecten op minder lange termijn beneden dat der obligaties op langere termijn of der niet à pari aflosbare obligaties: het aanhouden van deze laatste brengt inderdaad een risico van kapitaalverlies met zich dat moet vergoed worden door een hogere rentevoet. Deze toestand duurde tot de eerste maanden van 1951.

Zo echter de markt een daling van de rentevoet voorziet, dan veranderen de vooruitzichten van kapitaalverlies verbonden aan het aanhouden van effecten op lange termijn of van diegene die niet à pari terugbetaalbaar zijn in winstvooruitzichten; bijgevolg moet het rendement der leningen op korte termijn, die niet dezelfde kansen op meerwaarde bieden, hoger zijn. Dit wordt opgemerkt gedurende het grootste deel van 1951 en begin 1952.

Rendement der vast rentende effecten

I — Geïnficeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geïnficeerde schuld 4 pCt.	Ineens op vaste data aflosbare leningen																		
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar								Vervaldag op 5 tot 10 jaar								Vervaldag op 10 tot 20 jaar		
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen		Staat	Vennootschappen	
		3½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	3½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4½ pCt.
1950 Januari	4,46	4,37	4,15	4,41	4,35	4,—	4,35	4,99	4,06	4,48	4,50	4,77	4,48	4,68	—	5,71	5,21	4,52	5,24	5,30
1950 Februari	4,45	4,44	4,19	4,41	4,36	3,98	4,30	5,01	5,26	4,51	4,51	4,77	4,40	4,58	—	5,05	5,11	4,53	5,05	5,18
1950 Maart	4,42	4,44	4,19	4,45	4,33	3,96	4,25	4,99	5,11	4,52	4,51	4,79	4,43	4,43	—	5,60	5,—	4,52	5,—	5,14
1950 April	4,41	4,39	4,32	4,44	4,35	4,01	4,26	5,12	5,19	4,52	4,56	4,72	4,44	4,40	—	5,74	4,93	4,55	5,14	5,14
1950 Mei	4,39	4,36	4,30	4,49	4,36	4,07	4,29	4,88	5,13	4,50	4,67	4,75	4,44	4,39	—	5,91	4,95	4,53	5,09	5,21
1950 Juni	4,36	4,23	4,22	4,38	4,31	4,06	4,27	5,—	4,95	4,44	4,63	4,67	4,42	4,34	—	5,81	4,90	4,52	5,05	5,25
1950 Juli	4,35	4,27	4,18	4,38	4,35	4,07	4,28	5,06	5,48	4,44	4,64	4,67	4,43	4,29	—	6,14	5,36	4,47	5,13	5,41
1950 Augustus	4,39	4,42	4,26	4,43	4,43	4,11	4,32	5,69	5,65	4,52	4,77	4,69	4,45	4,33	—	6,34	5,54	4,48	5,42	5,46
1950 September	4,37	4,57	4,37	4,44	4,45	4,13	4,33	5,50	5,37	4,57	4,72	4,70	4,46	4,34	—	5,90	5,35	4,54	5,48	5,36
1950 October	4,48	4,88	4,71	4,73	4,62	4,42	4,50	5,81	6,24	4,67	4,85	4,86	4,54	4,45	—	5,82	5,51	4,68	5,42	5,36
1950 November	4,48	4,64	4,71	4,76	4,57	4,49	4,48	5,33	5,02	4,56	4,87	4,86	4,51	4,46	—	5,91	5,28	4,70	5,41	5,36
1950 December	4,48	4,64	4,63	4,84	4,61	4,43	4,51	5,37	5,26	4,57	4,84	4,90	4,57	4,47	—	6,21	5,56	4,64	5,47	5,34
1951 Januari	4,49	4,88	4,82	4,98	4,63	4,53	4,52	5,93	5,32	4,66	4,89	4,98	4,56	4,50	—	6,78	5,81	4,69	5,51	5,36
1951 Februari	4,58	5,01	5,—	5,45	4,96	4,82	4,62	5,61	5,59	4,71	4,98	5,19	4,66	4,57	—	6,91	5,69	4,71	5,52	5,51
1951 Maart	4,62	5,08	5,41	5,57	5,34	5,04	4,99	6,10	6,21	4,72	5,18	5,25	5,—	5,02	—	7,14	6,08	4,69	5,72	5,61
1951 April	4,61	5,26	5,31	5,62	5,36	5,08	5,03	6,86	6,48	4,73	5,10	5,26	5,23	5,06	—	7,36	5,82	4,75	5,57	5,75
1951 Mei	4,62	5,38	5,41	5,67	5,45	5,20	5,—	6,01	5,85	4,76	5,13	5,28	5,20	5,10	—	6,90	6,04	4,80	5,82	5,67
1951 Juni	4,65	5,52	5,36	5,72	5,39	5,17	5,—	5,73	6,29	4,73	5,12	5,30	5,32	5,03	—	7,02	6,05	4,80	5,78	5,69
1951 Juli	4,67	5,44	5,63	5,75	5,40	5,17	5,10	6,—	6,61	4,64	5,11	5,31	5,33	5,05	—	6,77	6,15	4,84	5,80	5,76
1951 Augustus	4,64	5,12	5,17	5,59	5,07	5,13	4,96	6,18	5,28	4,59	4,95	5,25	5,25	5,01	—	6,25	6,12	4,73	6,08	5,78
1951 September	4,62	4,89	4,97	5,57	4,96	5,10	4,95	6,10	5,04	4,51	4,89	5,23	5,25	5,—	—	—	6,02	4,68	5,80	5,51
1951 October	4,60	4,65	4,80	5,31	4,86	5,07	4,86	6,02	6,12	4,46	4,92	5,11	5,19	—	—	—	5,64	4,61	5,82	5,69
1951 November	4,60	4,73	4,81	5,42	5,01	5,10	4,83	6,46	—	4,48	4,90	5,15	5,20	—	—	—	6,22	4,58	5,92	5,31
1951 December	4,61	5,19	5,01	5,45	5,09	5,08	4,76	6,12	—	4,46	4,93	5,16	5,20	—	—	—	6,08	4,65	6,—	5,49
1952 Januari	4,60	5,15	4,81	5,41	5,02	5,06	4,91	5,80	—	4,53	4,88	5,13	5,15	—	5,19	—	6,06	4,63	5,79	5,48
1952 Februari	4,58	4,80	4,37	5,36	4,89	5,03	4,90	5,74	—	4,45	4,80	5,11	5,13	—	5,18	—	5,89	4,55	5,66	5,66
1952 Maart	4,57	4,65	4,44	5,16	4,77	5,—	4,81	5,86	—	4,45	4,82	5,05	5,14	—	5,15	—	6,—	4,54	5,82	5,48
1952 April	4,54	4,84	4,11	5,20	4,79	4,99	4,81	5,67	—	4,47	4,80	5,07	5,13	—	5,17	—	5,80	4,45	5,70	5,59
1952 Mei	4,52	4,71	4,24	5,18	4,73	4,97	4,72	5,55	—	4,45	4,84	5,08	5,11	—	5,15	—	6,10	4,45	5,72	5,63
1952 Juni	4,51	4,61	4,27	5,07	4,66	4,94	4,71	5,95	—	4,44	4,82	5,01	5,12	—	5,13	—	5,72	4,46	5,76	5,57
1952 Juli	4,52	4,70	4,76	4,94	4,69	4,93	4,67	6,16	—	4,45	4,90	4,98	5,11	—	5,03	—	5,74	4,55	5,95	5,50
1952 Augustus	4,49	4,60	4,33	4,90	4,53	4,87	4,53	5,93	—	4,46	4,70	4,83	5,01	—	4,94	—	5,58	4,44	5,69	5,70
1952 September	4,47	4,50	4,22	4,77	4,44	4,88	4,51	6,12	—	4,47	4,67	4,81	4,96	—	4,92	—	5,61	4,45	5,66	5,42
1952 October	4,45	4,52	4,08	4,78	4,43	4,81	4,64	5,96	—	4,50	4,70	4,83	4,94	—	4,91	—	6,05	4,42	5,64	5,61
1952 November	4,47	4,54	4,37	4,72	4,35	4,77	4,59	6,10	—	4,50	4,65	4,81	4,92	—	4,88	—	6,—	4,45	5,76	5,56
1952 December	4,47	4,64	4,53	4,74	4,50	4,75	4,78	6,11	—	—	4,75	4,85	4,92	—	4,94	—	5,88	4,45	5,75	5,35

Rendement der vast rentende effecten

II — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met annuïteiten aflosbare leningen													Lotenleningen	
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar		Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar					Vervaldag op meer dan 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar	
	Vennootschappen		Steden	Vennootschappen			Kolonie	Parastatale	Steden	Vennootschappen		Parastatale	Steden	Directe Staatsschuld	Indirecte Staatsschuld
	4½ pCt.	5 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	5 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.
1950 Januari	—	5,07	—	5,96	4,86	4,80	5,01	5,19	5,22	5,63	4,71	4,87	4,91	4,74	5,23
Februari	—	4,58	—	5,65	4,76	5,03	4,95	5,12	5,18	5,33	4,76	4,80	4,83	4,68	5,20
Maart	—	4,82	—	5,83	4,72	4,99	4,91	4,96	5,08	5,31	4,55	4,72	4,74	4,62	5,16
April	—	4,88	—	5,85	4,85	5,—	4,73	4,92	4,98	5,53	4,68	4,70	4,72	4,68	5,15
Mei	—	4,91	—	5,84	4,83	5,20	4,68	4,81	4,90	5,45	4,67	4,66	4,66	4,70	5,15
Juni	—	4,46	—	5,81	4,79	5,16	4,61	4,67	4,78	5,40	4,64	4,62	4,56	4,71	5,19
Juli	—	4,74	—	5,91	4,90	5,13	4,61	4,64	4,69	5,33	4,89	4,59	4,47	4,72	5,24
Augustus	—	4,71	—	6,04	4,84	5,55	4,60	4,72	4,69	5,37	4,68	4,64	4,48	4,70	5,33
September	—	4,68	—	6,07	4,81	5,18	4,58	4,74	4,69	5,72	4,48	4,62	4,48	4,80	5,31
October	—	4,52	—	6,01	4,99	5,50	4,54	4,90	4,91	5,85	4,88	4,72	4,59	4,89	5,44
November	—	4,59	—	5,99	4,89	5,21	4,54	4,92	4,93	5,80	4,94	4,74	4,65	4,86	5,55
December	5,04	5,07	—	5,87	5,05	5,21	4,49	4,98	4,97	5,79	4,72	4,77	4,69	4,88	5,56
1951 Januari	5,47	4,43	—	6,20	4,94	5,34	4,55	5,02	5,04	5,84	4,83	4,80	4,78	4,95	5,65
Februari	5,09	4,59	4,75	6,27	4,97	5,14	4,56	5,16	5,19	5,81	4,81	4,93	4,88	5,05	5,66
Maart	5,93	5,70	5,08	6,53	5,19	4,92	4,68	5,44	5,45	5,79	—	5,09	4,95	5,11	5,62
April	6,10	5,88	5,22	6,52	5,29	5,06	4,73	5,54	5,45	6,26	—	5,16	5,02	5,11	5,71
Mei	5,51	5,99	5,33	6,87	5,39	5,15	4,72	5,60	5,54	6,30	—	5,15	5,10	5,18	5,74
Juni	6,01	5,88	5,34	6,43	5,26	5,53	4,71	5,61	5,60	6,01	—	5,15	5,14	5,22	5,85
Juli	6,—	5,94	5,35	6,52	5,38	5,20	4,72	5,64	5,61	6,14	—	5,16	5,16	5,25	5,85
Augustus	6,50	6,21	5,35	6,52	5,29	4,95	4,73	5,62	5,62	6,12	—	5,17	5,17	5,22	5,80
September	6,12	5,62	5,33	6,42	5,20	5,08	4,74	5,63	5,60	6,02	—	5,17	5,18	5,17	5,77
October	6,12	5,82	5,34	6,54	5,18	4,92	4,73	5,62	5,63	5,80	—	5,18	5,18	5,15	5,70
November	5,88	5,82	5,34	6,60	5,48	5,06	4,72	5,60	5,64	6,01	—	5,18	5,19	5,17	5,80
December	5,93	5,88	5,35	6,71	5,40	5,11	4,73	5,64	5,65	6,16	—	5,18	5,20	5,16	5,80
1952 Januari	5,60	5,76	5,38	6,77	5,37	5,01	4,65	5,63	5,67	6,24	—	5,19	5,19	5,13	5,65
Februari	5,27	5,48	5,37	6,60	5,23	4,97	4,65	5,62	5,67	6,01	—	5,19	5,18	5,05	5,57
Maart	5,47	5,68	5,31	6,48	5,20	5,07	4,64	5,61	5,66	6,03	—	5,19	5,18	5,04	5,53
April	5,58	5,91	5,29	6,40	5,21	4,74	4,62	5,61	5,60	5,94	—	5,19	5,18	5,05	5,56
Mei	5,41	6,31	5,27	6,48	5,23	4,84	4,62	5,64	5,63	5,91	—	5,19	5,18	5,02	5,60
Juni	5,52	6,43	5,28	6,40	5,14	5,11	4,62	5,66	5,60	5,99	—	5,20	5,19	5,—	5,62
Juli	5,85	6,24	5,28	6,73	5,18	4,87	4,62	5,68	5,64	5,81	—	5,20	5,19	5,—	5,56
Augustus	5,34	6,33	5,22	6,40	4,99	4,98	4,62	5,67	5,63	5,84	—	5,19	5,19	4,98	5,52
September	5,31	5,75	5,24	6,42	5,06	4,98	4,61	5,66	5,62	5,71	—	5,18	5,19	4,98	5,52
October	5,32	5,88	5,20	6,40	5,18	4,93	4,61	5,63	5,61	5,86	—	5,15	5,18	4,92	5,44
November	5,34	6,09	5,13	6,34	5,06	4,89	4,60	5,59	5,59	5,88	—	5,13	5,16	4,89	5,45
December	4,37	6,26	5,09	6,16	5,01	4,83	4,59	5,74	5,60	6,—	—	5,14	5,16	4,87	5,40

NAAMLIJST DER LENINGEN IN DE BEREKENING VAN HET RENDEMENT OPGENOMEN

I. Schuld aflosbaar door inkoop ter beurs

1. 4 pCt. Geünificeerde Schuld.

II. Leningen ineens op vaste data terugbetaalbaar

A. Staatsemissies

2. Schatkistcertificaten :
 3 1/2 pCt. 1942, 1ste reeks;
 3 1/2 pCt. 1942, 2° reeks;
 3 1/2 pCt. 1944, 1ste reeks;
 3 1/2 pCt. 1944, 2° reeks.
3. Schatkistcertificaten :
 4 pCt. 1943;
 4 pCt. 1947;
 4 pCt. 1948;
 4 pCt. 1949.

B. Emissies van parastatale instellingen

4. Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen :
 4 pCt. 1948;
 4 pCt. 1950, 1ste reeks;
 4 pCt. 1950, 2° reeks.
 Regie van Telegrafie en Telefonie :
 4 pCt. 1950.
5. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid :
 4 1/2 pCt. 1947;
 4 1/2 pCt. 1948, 1ste reeks;
 4 1/2 pCt. 1948, 2° reeks;
 4 1/2 pCt. 1949;
 4 1/2 pCt. 1951.
 Staatsbedrijf der Telegrafie en Telefonie :
 4 1/2 pCt. 1947;
 4 1/2 pCt. 1948;
 4 1/2 pCt. 1949;
 4 1/2 pCt. 1951.
 Nationale Kas voor Beroepskrediet :
 4 1/2 pCt. 1948;
 4 1/2 pCt. 1951.
 Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen :
 4 1/2 pCt. 1949.
 Gemeentekrediet :
 4 1/2 pCt. 1948;
 4 1/2 pCt. 1952.

C. Emissies van Steden

6. Antwerpen 4 pCt. 1946 op 5 jaar;
 Antwerpen 4 pCt. 1946 op 10 jaar;
 Brussel 4 pCt. 1946 op 10 jaar;
 Gent 4 pCt. 1946 op 10 jaar;
 Luik 4 pCt. 1946 op 10 jaar;
 Antwerpen 4 pCt. 1947 op 5 jaar;
 Brussel 4 pCt. 1947 op 5 jaar;
 Brussel 4 pCt. 1947 op 5 jaar;
 Luik 4 pCt. 1947 op 5 jaar.
7. Antwerpen 4 1/2 pCt. 1948 op 5 jaar;
 Brussel 4 1/2 pCt. 1948 op 5 jaar,
 Luik 4 1/2 pCt. 1948 op 5 jaar;
 Gent 4 1/2 pCt. 1949 op 5 jaar;
 Luik 4 1/2 pCt. 1949 op 5 jaar;

- Antwerpen 4 1/2 pCt. 1951 op 5 of 10 jaar;
 Antwerpen 4 1/2 pCt. 1951 op 5 jaar;
 Luik 4 1/2 pCt. 1951 op 5 jaar.

D. Emissies van Vennootschappen

8. Ougrée-Marihaye 4 pCt. 1943;
 Charbonnages de Limbourg-Meuse 4 pCt. 1943;
 Charbonnages de Ressaix-Leval-Péronnes 4 pCt. 1943;
 Cofinindus 4 pCt. 1944;
 Etablissements Sud -- Américains Gratry 4 pCt. 1946;
 Mines et Fonderies de Zinc Vieille Montagne 4 pCt. 1942;
 Usines Métallurgiques du Hainaut 4 pCt. 1943.
9. Charbonnages de Mariemont -- Bascoup 4 1/2 pCt. 1941;
 Glaceries de Saint-Roch 4 1/2 pCt. 1947;
 Métallurgique de Sambre et Moselle 4 1/2 pCt. 1937;
 Ougrée-Marihaye 4 1/2 pCt. 1948;
 Métallurgique d'Espérance-Longdoz 4 1/2 pCt. 1947.

III. Leningen terugbetaalbaar in annuïteiten

A. Emissies van parastatale instellingen

10. Gemeentekrediet :
 4 pCt., 1ste reeks;
 4 pCt., 2° reeks;
 4 pCt., 3° reeks;
 4 pCt., 4° reeks.

Voor de periode, die het opmaken van deze reeksen voorafging, werd rekening gehouden met de schulden 4 pCt. van 1929, 1932, 1942, 1943, 1944 en 1945.

B. Emissies van de Kolonie

11. Koloniale Schuld 4 pCt. 1936.

C. Emissies van Steden

12. Luik 4 pCt. 1929;
 Antwerpen 4 pCt. 1930;
 Brussel 4 pCt. 1930;
 Gent 4 pCt. 1930;
 Luik 4 pCt. 1930;
 Brussel 4 pCt. 1943;
 Brussel 4 pCt. 1943.

D. Emissies van Vennootschappen

13. Union chimique 4 pCt. 1945;
 Electricité du Pays de Liège 4 pCt. 1945;
 Phenix Works 4 pCt. 1943;
 Union chimique 4 pCt. 1943;
 Belge de l'Azote et Produits chimiques du Marly 4 pCt. 1945;
 Hauts Fourneaux, Forges et Aciéries de Thy-le-Château 4 pCt. 1946;
 Charbonnages de Helchteren-Zolder 4 pCt. 1943;

Charbonnages de La Louvière-Sars-Long-
champ 4 pCt. 1944.

14. Intercommunale belge d'Electricité 4 1/2
pCt. 1947;
Englebert 4 1/2 pCt. 1937;
Belge de l'Azote et Produits chimiques du
Marly 4 1/2 pCt. 1937;
Ougrée-Marihaye 4 1/2 pCt. 1937;
Electrobel 4 1/2 pCt. 1937;
Gazelec 4 1/2 pCt. 1937;
Fabrique Nationale d'Armes de Guerre
4 1/2 pCt. 1937;
Charbonnages de Winterslag 4 1/2 pCt.
1937;
Centrales électriques Flandre -- Brabant
4 1/2 pCt. 1937;
Gazelec 4 1/2 pCt. 1938.

15. Aciéries et Minières de la Sambre 5 pCt.
1938;
Tanneries et Maroquineries belges 5 pCt.
1948;
Charbonnages de Winterslag 5 pCt. 1936;
Charbonnages de Helchteren-Zolder 5 pCt.
1936.

IV. Lotenleningen

16. Lotenleningen :
4 pCt. 1932;
4 pCt. 1933;
4 pCt. 1938;
4 pCt. 1941.

17. Oorlogsschade :
4 pCt. 1921;
4 pCt. 1922;
4 pCt. 1923.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIË

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Maartnummer 1953 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

del MARMOL Ch., Le régime juridique du franc congolais. (*La Revue de la Banque*, Brussel, XVII, n° 1, 1953, blz. 1-16.)

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Februari 1953. (*Economisch-Statistische Berichten*, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVIII, n° 1869, 25 Maart 1953, blz. 236-238.)

GUENSER G., Les banques belges en 1952. (*Banque*, Parijs, XXII, n° 81, Maart 1953, blz. 151-154.)

MAQUET M., Un nouvel institut d'émission au Congo Belge. (*Société belge d'Études et d'Expansion*, Luik, LII, n° 154, Januari-Februari 1953, blz. 50-52.)

VAN REEPINGHEN P., Een onverwachte schuld-eiser. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid*, Brussel, VIII, n° 11, 13 Maart 1953, blz. 461-464.)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Februari 1953. (*Economisch-Statistische Berichten*, uitgave van het Nederlandsch Economisch Instituut, Rotterdam, XXXVIII, n° 1869, 25 Maart 1953, blz. 236-238.)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

Beleggingen in lotenleningen van de Staat. (*Weekberichten van de Kredietbank*, Brussel, VIII, n° 13, 29 Maart 1953, blz. 97-98, 103-104.)

MAST A. & MEES K., De autonomie van de Belgische gemeenten in verband met de regeling van haar belastingheffing en van haar financiële verhouding tot het Rijk. (*Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiek Recht*, Brussel, VIII, n° 1, Januari 1953, blz. 3-14.)

NUSBAUM S., Le traité contre la double imposition entre les Etats-Unis et la Belgique. (*Études économiques*, revue de l'Institut supérieur commercial et consulaire de Mons, n°s 86-87, Februari 1953, blz. 197-207.)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

Un aperçu des mesures tarifaires prises par la Société Nationale des Chemins de fer belges. (*Chronique des Transports*, Antwerpen, IX, 5 Maart 1953, blz. 141-145.)

6. WEDEROPBOUW — STRIJD TEGEN DE WERKLOOSHEID

LALOIRE M., L'actualité sociale : aspects actuels du chômage. (*La Revue nouvelle*, Brussel, IX, d. XVII, n° 3, 15 Maart 1953, blz. 271-276.)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE TRANSACTIES

Où en est la construction de l'unité européenne. (*L'Économie*, journal d'informations industrielles, financières et agricoles du monde entier, Parijs, IX, n° 388, 5 Maart 1953, blz. 14-28.)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

CLAESSENS H.-M., Benelux komt niet vooruit. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid*, Brussel, VIII, n° 12, 20 Maart 1953, blz. 495-497.)

Conférence ministérielle Benelux de Liège. (*Vita, halfmaandelijks tijdschrift van het Verbond der Belgische Voedingsbedrijven, Brussel, X, n° 5, 15 Maart 1953, blz. 289-293.*)

Les pourparlers Benelux. (*L'Echo de l'Industrie, organe de la Fédération des Industriels, Luxembourg, XXXI, n° 10, 7 Maart 1953, blz. 1-2.*)

POSTHUMA S., De monetaire ontwikkeling van Nederland na de oorlog. (*Handelsoverzicht, tijdschrift van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg, Brussel, n° 2, Februari 1953, blz. 5-9.*)

RASQUIN M., Le Luxembourg économique. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LII, n° 154, Januari-Februari 1953, blz. 102-110.*)

van HARINXMA thoe SLOOTEN B., Benelux et l'intégration de l'Europe. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LII, n° 154, Januari-Februari 1953, blz. 174-178.*)

9. SCHUMAN-PLAN

GARDENT P., La communauté européenne du charbon et de l'acier à la recherche de ses frontières naturelles. (*Revue française de l'Energie, Parijs, n° 39, Februari 1953, blz. 158-170.*)

LANDI V., Le problème de la ferraille en Italie et le Plan Schuman. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LII, n° 154, Januari-Februari 1953, blz. 97-101.*)

La nouvelle organisation des Sociétés du Pool charbon-acier. (*Rheinisch-Westfälische Bank, Bulletin économique, Berlijn, Februari 1953, blz. 4-9.*)

La sidérurgie française devant le marché commun. (*L'Economie, Parijs, IX, n° 388, 5 Maart 1953, blz. 7-9.*)

Prices in the Coal-Steel Community. (*The Economist, Londen, CLXVI, n° 5718, 28 Maart 1953, blz. 860-861.*)

Réorganisation de l'industrie minière. (*Rheinisch-Westfälische Bank, Bulletin économique, Berlijn, Februari 1953, blz. 3.*)

Un aperçu des mesures tarifaires prises par la Société Nationale des Chemins de fer belges. (*Chronique des Transports, Antwerpen, IX, 5 Maart 1953, blz. 141-145.*)

Western Europe's coal. (*The Economist, Londen, CLXVI, n° 5716, 14 Maart 1953, blz. 722-723.*)

10. ALGEMEEN

BREULS de TIECKEN L., Aperçu sur la situation économique de la Province de l'Equateur. (*Société belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LII, n° 154, Januari-Februari 1953, blz. 40-44.*)

De economische toestand van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi. (*Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi, Brussel, II, n° 2, Februari 1953, blz. 44-49.*)

Overzicht economische toestand Februari 1953. (*Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, VIII, n° 11, 13 Maart 1953, blz. 468-473.*)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Internationale overeenkomst

betreffende de regeling van de productie en van de afzet van suiker en protocol, ondertekend op 6 Mei

1937, te Londen. — Tiende verlengingsprotocol, ondertekend op 30 Augustus 1952, te Londen (Staatsblad, 27 Maart 1953, blz. 1854).

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 29 Januari 1953

houdende wijziging van het besluit van de Regent van 31 December 1948 tot vaststelling van de toekenningsmodaliteiten van de herstell kredieten inzake oorlogsschade (Staatsblad, 5 Maart 1953, blz. 1254).

Koninklijk besluit van 18 Februari 1953

betreffende de uitgifte van de lotenlening van 1953 groot 3 1/2 milliard frank (Staatsblad, 14 Maart 1953, blz. 1491).

De Minister van Financiën wordt er toe gemachtigd een lotenlening nominaal groot 3 1/2 milliard frank uit te geven.

Deze lening wordt vertegenwoordigd door 3.500.000 obligatiën aan toonder van 1.000 frank ieder.

De obligatiën renten van 1 April 1953 af tot 31 Maart 1967 tegen 2 pCt. 's jaars en vervolgens 5 pCt. 's jaars tot op de datum van terugbetaling.

De lening is aflosbaar over twintig jaar, bij uitloting.

Ministerieel besluit van 28 Februari 1953

betreffende de uitgifte van de lotenlening van 1953 nominaal groot 3 1/2 milliard frank (Staatsblad, 14 Maart 1953, blz. 1493).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

tot wijziging van de verordening op de openbare fondsen- en wisselbeurs te Antwerpen (Staatsblad, 7 Maart 1953, blz. 1300).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

tot vaststelling van de interest- en delgingslasten te dragen door de Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen en Woonvertrekken op de schijven harer leningen die in 1953 zullen gelicht worden (Staatsblad, 8 Maart 1953, blz. 1330).

Wet van 2 Maart 1953

houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het dienstjaar 1953 (Staatsblad, 13 Maart 1953, blz. 1462).

Wet van 6 Maart 1953

waarbij de Regie van Telegraaf en Telefoon gemachtigd wordt in België of in het buitenland, onder waarborg van de Staat, één of meer leningen tot een totaal bedrag van anderhalf milliard Belgische frank uit te schrijven (Staatsblad, 12 Maart 1953, blz. 1426).

Koninklijk besluit van 11 Maart 1953

tot verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer (Staatsblad, 14 Maart 1953, blz. 1495).

Koninklijk besluit van 11 Maart 1953

tot wijziging, wat betreft het minimum der winsten waarvoor de in België werkzame buitenlandse firma's in de bedrijfsbelasting worden aangeslagen, van het koninklijk besluit van 22 September 1937 tot uitvoering van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen (Staatsblad, 22 Maart 1953, blz. 1735).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1953

houdende goedkeuring van een door de Belgische Naamloze Vennootschap tot Exploitatie van het Luchtverkeer onder 's Rijks waarborg te sluiten lening, groot 165.000.000 Kongolese frank (Staatsblad, 20 Maart 1953, blz. 1658).

Wet van 19 Maart 1953

houdende de Rijksschuldbegroting voor het dienstjaar 1953 (Staatsblad, 28 Maart 1953, blz. 1894).

Koninklijk besluit van 24 Maart 1953

houdende wijziging van sommige bepalingen van het Regentsbesluit dd. 20 September 1949, betreffende de uitgifte van 4 pCt. Schatkistcertificaten van 1949 (Staatsblad, 30-31 Maart 1953, blz. 1983).

Wet van 30 Maart 1953

houdende verschuiving van de afsluiting der verrichtingen betreffende het dienstjaar 1952 (Staatsblad, 30-31 Maart 1953, blz. 1982).

III — LANDBOUW

Internationale overeenkomst

betreffende de regeling van de productie en van de afzet van suiker en protocol, ondertekend op 6 Mei 1937, te Londen. — Tiende verlengingsprotocol, ondertekend op 30 Augustus 1952, te Londen (Staatsblad, 27 Maart 1953, blz. 1854).

Koninklijk besluit van 28 Februari 1953

tot wijziging van het besluit van de Regent van 8 Februari 1947 tot reglementering der toelagen voor rundveekweekverenigingen (Staatsblad, 18 Maart 1953, blz. 1619).

IV — NIJVERHEID

Koninklijk besluit van 16 Maart 1953

tot wijziging van het koninklijk besluit van 9 Februari 1953, houdende aanvaarding van een verzoekschrift betreffende de koolzuurnijverheid ingediend bij toepassing van het koninklijk besluit

n° 62 van 13 Januari 1935, waarbij toelating wordt verleend tot het instellen van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1823).

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 10 Februari 1953

waarbij de beslissing van 17 December 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het huden- en lederbedrijf betreffende de vaststelling van de verlofdata voor het jaar 1953 in het huden- en lederbedrijf, bindend gemaakt wordt (Staatsblad, 2-3 Maart 1953, blz. 1202).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

waarbij de beslissing van 23 October 1952 van het Nationaal Paritair Comité van de jutezakkenmakerij en de handel in jutezakken, betreffende de vaststelling van de verlofdata voor 1953, bindend gemaakt wordt (Staatsblad, 7 Maart 1953, blz. 1306).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

waarbij de beslissing van 30 October 1952 van het Gewestelijk Paritair Comité van de steenbakkerij-nijverheid der Antwerpse Kempen, betreffende de vaststelling van de verlofdata gedurende het jaar 1953, voor de steenbakkerijen der Antwerpse Kempen, bindend gemaakt wordt (Staatsblad, 7 Maart 1953, blz. 1308).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

waarbij de beslissing van 27 November 1952 van het Gewestelijk Paritair Comité van de steenbakkerijen der Rupelstreek, betreffende de vaststelling der verlofdata gedurende het jaar 1953 voor de steenbakkerijen van de Rupelstreek, bindend gemaakt wordt (Staatsblad, 7 Maart 1953, blz. 1309).

Wet van 6 Maart 1953

houdende goedkeuring van de Internationale Overeenkomst (n° 88) betreffende de organisatie van de Dienst voor de Werkgelegenheid, aangenomen te San-Francisco, de 9e Juli 1948, door de Internationale Arbeidsorganisatie, tijdens haar één en dertigste zitting (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1814).

Koninklijk besluit van 11 Maart 1953

tot toekenning van aanvullende premieën aan de Belgische arbeiders die zich laten aanwerven voor ondergrondse mijnarbeid (Staatsblad, 18 Maart 1953, blz. 1616).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Wet van 5 September 1952

betreffende de vleeskeuring en de vleeshandel (Staatsblad, 16-17 Maart 1953, blz. 1562).

Wet van 24 Februari 1953

houdende regularisatie van het in de steenkolen-nijverheid en -handel ingevoerd perequatiestelsel van sommige kosten (Staatsblad, 24 Maart 1953, blz. 1698).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

houdende wijziging van het koninklijk besluit dd. 16 October 1951 tot regeling van de uitvoering van het koninklijk besluit n° 82 van 28 November 1939 houdende reglementering van de leurhandel (Staatsblad, 6 Maart 1953, blz. 1280).

Koninklijk besluit van 9 Maart 1953

betreffende de handel in slachtvlees en houdende reglementering van de keuring der hier te lande geslachte dieren (Staatsblad, 16-17 Maart 1953, blz. 1568).

VII — BUITENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 7 Maart 1953, blz. 1299).

Door dit besluit wordt de invoer van zeker naaldhout tijdelijk vrijgesteld van invoerrechten.

Koninklijk besluit van 11 Maart 1953

tot verhoging der overdrachtstaxe bij de invoer (Staatsblad, 14 Maart 1953, blz. 1495).

Koninklijk besluit van 14 Maart 1953

betreffende de invoer van vlees (Staatsblad, 27 Maart 1953, blz. 1859).

Dit besluit richt de gezondheidscontrole op het ingevoerd vlees in.

Koninklijk besluit van 19 Maart 1953

betreffende het tarief van invoerrechten (Staatsblad, 25 Maart 1953, blz. 1795).

Ministerieel besluit van 27 Februari 1953

houdende aanvulling van het ministerieel besluit van 14 Januari 1953 houdende reglementering der prijzen van de pharmaceutische producten (Staatsblad, 1 Maart 1953, blz. 1468).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 20 November 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het papierpap-, papier- en kartonbedrijf, betreffende de vaststelling van de minima-lonen der arbeiders in het kartonbedrijf (Staatsblad, 11 Maart 1953, blz. 1407).

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van 13 Februari 1953 van het Nationaal Paritair Comité van de drukkerij en de graphische kunsten betreffende de koppeling van de lonen in dit bedrijf aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 12 Maart 1953, blz. 1437).

Koninklijk besluit van 5 Maart 1953

waarbij wordt bindend gemaakt de beslissing van 17 December 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het huden- en lederbedrijf tot verlenging van de geldigheidsduur tot 31 December 1952 van de beslissingen van 12 Maart en 20 December 1951 van hetzelfde comité, betreffende de vaststelling der minima-lonen in het handschoenbedrijf in het algemeen, de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen en de toekenning van een compensatiepremie bindend gemaakt bij de koninklijke besluiten respectievelijk van 16 April en 11 Juli 1952 (Staatsblad, 15 Maart 1953, blz. 1540).

Koninklijk besluit van 5 Maart 1953

waarbij de beslissingen van 17 December 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het huden- en lederbedrijf betreffende de vaststelling der minima-lonen in het bedrijf voor marokijnwerk, reisartikelen, zadelmakerij en militaire uitrustingen, en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen bindend worden gemaakt (Staatsblad, 16-17 Maart 1953, blz. 1582).

Koninklijk besluit van 5 Maart 1953

waarbij de beslissingen van 17 December 1952 van het Nationaal Paritair Comité van het huden- en lederbedrijf, betreffende de vaststelling van de minima-lonen in het handschoenbedrijf in het algemeen en de koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend worden gemaakt (Staatsblad, 19 Maart 1953, blz. 1644).

Koninklijk besluit van 6 Maart 1953

tot vaststelling van bijzondere toepassingsmodaliteiten van de besluitwet van 25 Februari 1947 betreffende het toekennen van loon aan de werknemers voor een bepaald aantal feestdagen per jaar voor de steenkolenhandel van de provincie Oost-Vlaanderen (Staatsblad, 12 Maart 1953, blz. 1439).

Koninklijk besluit van 12 Maart 1953

waarbij de beslissing van 1 Juli 1952 van het Gewestelijk Paritair Comité voor de steenkolenhandel van de provincie Antwerpen, betreffende de vaststelling van loonbijslagen voor de arbeiders van de steenkolenhandel van Antwerpen en omliggende gemeenten, bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 29 Maart 1953, blz. 1941).

Tweede koninklijk besluit van 17 Maart 1953

waarbij de samengeordende wetten houdende uitzonderingsbepalingen inzake huishuur ten aanzien van sommige gemeenten buiten toepassing worden verklaard (Staatsblad, 23-24 Maart 1953, blz. 1763).

Ministerieel besluit van 18 Maart 1953

houdende intrekking van het ministerieel besluit van 29 December 1951, houdende vaststelling van de maxima-verkoopprijzen der steenkolen en steenkool- en bruinkolenagglomeraten bij het vertrek uit de mijnen of de brikettenfabrieken, gewijzigd door het ministerieel besluit van 30 Mei 1952 (Staatsblad, 20 Maart 1953, blz. 1659).

Ministerieel besluit van 18 Maart 1953

houdende vaststelling van de maxima-verkoopprijzen aan de verbruikers der steenkolen en steenkool- en bruinkolenagglomeraten (Staatsblad, 20 Maart 1953, blz. 1660).

X — SOCIALE WETGEVING (PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN
EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Koninklijk besluit van 2 Maart 1953

tot vaststelling van de bijdragen, voor het dienstjaar 1951 te betalen door de ondernemingshoofden en de ambachtslieden, ter uitvoering van de wet van 24 Juli 1927, betreffende schadeloosstelling inzake beroepsziekten (Staatsblad, 8 Maart 1953, blz. 1338).

Koninklijk besluit van 6 Maart 1953

waarbij het beheerscomité van de Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid er toe gemachtigd wordt af te zien van bepaalde terugvorderingen van werklozensteun (Staatsblad, 11 Maart 1953, blz. 1409).

Koninklijk besluit van 9 Maart 1953

tot vaststelling in percent van de heffing welke door de Nationale Compensatiekas voor kinderbijslag dient gedaan op het gedeelte der bijdragen voor maatschappelijke zekerheid dat bestemd is voor de kinderbijslag voor het dienstjaar 1950 (Staatsblad, 18 Maart 1953, blz. 1616).

Wet van 9 Maart 1953

houdende sommige aanpassingen inzake militaire pensioenen en verlening van kosteloze genees- en artsenekundige verzorging voor de militaire invaliden van vreedestijd (Staatsblad, 22 Maart 1953, blz. 1730).

Koninklijk besluit van 14 Maart 1953

waarbij de beslissing van 18 September 1952 van het Gewestelijk Paritair Comité der haven van Antwerpen, genaamd Nationaal Comité der haven van Antwerpen, betreffende het bedrag der bestaanszekerheidsvergoeding bindend wordt gemaakt (Staatsblad, 21 Maart 1953, blz. 1708).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1953

tot vaststelling, wat betreft de loonarbeiders, van het bedrag van de gratificatie waarboven de leerjongen ophoudt de kinderbijslag te genieten (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1836).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1953

tot vaststelling, wat betreft de werkgevers en de niet-loonarbeiders, van het bedrag van de gratificatie waarboven de leerjongen niet langer kinderbijslag geniet (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1836).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1953

tot raming van zekere voordelen in natura voor de toepassing van de wetgeving betreffende het jaarlijks verlof der loonarbeiders (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1837).

Koninklijk besluit van 18 Maart 1953

tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 December 1937 ter uitvoering van de wet van 15 December 1937 inzake de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, wat betreft de stortingen van de verplicht-verzekerden en van de vrijwillig-verzekerden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1834).

Koninklijk besluit van 18 Maart 1953

tot raming van sommige voordelen in natura voor de toepassing van de besluitwet van 20 September 1945 waarbij de wet betreffende de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen, op de dienstboden wordt van toepassing gemaakt (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1835).

Koninklijk besluit van 21 Maart 1953

tot wijziging van het besluit van de Regent van 16 Januari 1945 betreffende de werking van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (Staatsblad, 26 Maart 1953, blz. 1833).

Koninklijk besluit van 24 Maart 1953

tot wijziging van het besluit van de Regent van 31 December 1946 houdende toepassing van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers (Staatsblad, 30-31 Maart 1953, blz. 1997).

Ministerieel besluit van 25 Maart 1953

tot wijziging van het ministerieel besluit van 7 November 1951 houdende toepassing van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders op de door een wervingscontract voor de binnenscheepvaart verbonden werkgevers en werknemers (Staatsblad, 30-31 Maart 1953, blz. 1997).

XI — OORLOGSSCHADE

Koninklijk besluit van 29 Januari 1953

houdende wijziging van het besluit van de Regent van 31 December 1948 tot vaststelling van de toe-

kenningsmodaliteiten van de herstellkredieten inzake oorlogsschade (Staatsblad, 5 Maart 1953, blz. 1254).

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt.)

2

TIJDVAK	OFFICIËLE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË										CALLGELD		
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op (*)						Mobilisatie van speciale rekeningen K. B. U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52)	In verrekeningkamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedomicileerd papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N. B. B. geïseerd.	Geaccepteerd niet in een bank gedomicileerd papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	Andere overheidsfondsen				
1951 Jaargemiddelde	3,54	3,88	4,88	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
1952 Jaargemiddelde	3,24	3,74	4,74	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	(1) 3,50	1,25	1,25	
Maandgemiddelde :													
1952 Januari	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Februari	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Maart	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
April	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Mei	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Juni	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Juli	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	—	1,25	1,25	
Augustus	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
September	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
October	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
November	3,25	3,75	4,75	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
Dec. (vanaf 18 Dec.)	3,—	3,50	4,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
1953 Januari	3,—	3,50	4,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
Februari	3,—	3,50	4,50	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50	1,25	1,25	
Maart (vanaf 5 Maart)	3,—	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	3,50	1,25	1,25	

(1) Gemiddelde van de vijf laatste maanden.

(*) Quotiteit van het voorschot in Maart 1953 :

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt.	3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd (1944)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1951	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1947)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening van 1952 op 10 jaar	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten met 5 tot 10 jaar looptijd (1948)	90 pCt.
Obligaties 4 1/2 pCt. Lening 1952, op 12 jaar	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1949	90 pCt.
3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met ten hoogste 15 jaar looptijd (1942)	90 pCt.	4 pCt. Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt.
4 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)	90 pCt.	Obligaties 4 pCt. 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt.
		Obligaties 3 1/2 pCt. Muntsaneringslening, 1 ^e reeks	90 pCt.
		Ander overheidspapier	80 pCt.

II — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

4

TIJDVAK	Banken — Depositorerekeningen (*)					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maat. voor Krediet aan de Nijverheid
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 50.000 (1)	fr. 50.001 tot 100.000 (2)	boven fr. 100.000 (3)	
1951 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1952 Jaargemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maandgemiddelde :									
1952 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
1953 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	2,—	1,50	0,50	2,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50	2,50

(*) Gemiddelde van vier banken.

Vanaf Maart 1952, met terugwerkende kracht tot 1 Januari 1952, behalve wat de rekeningen betreft welke sinds deze laatste datum vereffend werden: (1) tot fr 75.000 — (2) fr 75.001 tot fr 150.000 — (3) boven fr 150.000.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

9

I — NOTERING DER EDELE METALEN

TIJDVAK	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per oz. fijn	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			Roepieën en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			Roepieën en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 31 December	149/7 1/2	35			(1) 20,06	42,75		
1951 31 December	248/0	35	105.11	422/9	77,00	88,00	187.10	90
1952 31 December	248/0	35	83.11	334/9	72,75	83,25	152.12	73
Maandgemiddelde :								
1952 Januari	248/0	35	105.14	423/5	77,00	88,00	190.14	92
Februari	248/0	35	104. 3	416/9	77,00	88,00	190. 0	91
Maart	248/0	35	89. 5 (2)	357/3	77,00	88,00	154. 6 (2)	75
April	248/0	35	90.13	363/2	77,00	88,00	160. 2	77
Mei	248/0	35	91. 3	364/9	74.89	85.44	164. 3	79
Juni	248/0	35	88. 1	352/3	72.50	82.75	153.14	74
Juli	248/0	35	89.10	358/6	72.62	82.89	159. 7	77
Augustus	248/0	35	91. 3	364/9	73,00	83,25	160. 9	77
September	248/0	35	90. 8	362/0	73,00	83,25	160.15	77
October	248/0	35	87. 7	349/6	73,00	83,25	157. 2	75
November	248/0	35	82. 8	330/0	72.82	83,25	152. 0	73
December	248/0	35	80. 5	321/3	72.58	83,25	147. 2	71
1953 Januari	248/0	35	87. 3	348/9	73.54	84.44	154.14	74
Februari	248/0	35	89.15	359/8	74,00	85,25	166. 3	80
Maart	248/0	35	86.14	347/6	74,00	85,25	150. 2	72

(1) Notering per stand. oz.

(2) Gemiddelde van 17 tot 31 Maart 1952, daar de markt gesloten was van 4 tot 15 Maart 1952.

N. B. — 1 oz. troy = 31,1035 gram; 1 tola = 11,6638 gram; 1 roepie = 16 annas; 1 roepie = 18 pence.

II — OFFICIELE WISSELKOERSEN PER 31 MAART 1953

vastgesteld door de Nationale Bank van België
krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944
(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)
(Belgische franken)

10

VALUTA	Contractuele of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 deutsche Mark	11,90475	11,88	11,93
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
1 Deense kroon	7,2389	7,21	7,26
1 Noorse kroon	7,—	6,98	7,02
100 Tsjecho-slowaakse kroon	100,—	99,70	100,30

OFFICIELE WISSELKOERSEN

vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers
(Belgische franken)

Tijdvak	100 Zwitserse frank	1 U.S.-dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 Pond sterling	100 Escudos	1 Nederlandse gulden	1 Zweedse kroon
1951 Jaargemiddelde	1.155,38	50,34	14,27	47,76	140,14 (1)			
1952 Jaargemiddelde	1.144,58	50,29	14,27	51,38	139,86	173,98 (2)		
Maandgemiddelde :								
1952 Januari	1.143,28	50,40	14,26	50,12	140,02			
Februari	1.143,79	50,40	14,19	50,34	139,63			
Maart	1.143,26	50,40	14,25	50,57	139,69			
April	1.144,25	50,40	14,30	51,37	140,03			
Mei	1.145,21	50,40	14,30	51,22	139,98			
Juni	1.145,23	50,40	14,30	51,47	139,91			
Juli	1.145,28	50,38	14,29	51,99	139,44	173,83 (3)		
Augustus	1.145,35	50,28	14,28	52,30	139,48	174,—		
September	1.144,64	50,19	14,28	52,31	139,98	173,99		
October	1.144,68	50,08	14,29	51,96	140,10	174,—		
November	1.144,86	50,04	14,28	51,27	140,02	174,03		
December	1.145,13	50,16	14,24	51,67	140,05	174,04		
1953 Januari	1.145,21	50,15	14,23	51,67	140,04	174,03	13,16 (4)	
Februari	1.145,03	50,07	14,20	51,26	140,22	174,03	13,16	9,66 (5)
Maart	1.144,80	50,05	14,22	50,90	140,38	174,05	13,16	9,66

(1) Gemiddelde van 17 tot 31 December 1951.

(2) Gemiddelde van 7 Juli tot 31 December 1952.

(3) Gemiddelde van 7 tot 31 Juli 1952.

(4) Gemiddelde van 26 tot 30 Januari 1953.

(5) Gemiddelde van 23 tot 27 Februari 1953.

III — OMZET TER BEURZE VAN BRUSSEL

15

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

TIJDVAK	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen frank.)
1951	246	194	180	19.240	20.658	19.434	20.838
1952	250	159	150	14.790	19.644	14.949	19.704
1952 Januari	22	18	17	2.657	3.599	2.675	3.616
Februari	21	15	14	1.838	2.623	1.853	2.637
Maart	21	13	12	1.286	1.756	1.299	1.768
April	20	13	12	917	1.167	930	1.179
Mei	19	11	10	905	1.227	916	1.237
Juni	20	13	12	1.059	1.324	1.072	1.330
Juli	22	15	14	1.082	1.394	1.097	1.408
Augustus	20	12	11	948	1.217	960	1.228
September	22	12	11	1.080	1.472	1.092	1.483
October	23	14	13	1.074	1.435	1.088	1.448
November	18	12	11	968	1.225	980	1.236
December	22	12	11	975	1.205	987	1.216
1953 Januari	20	11	10	1.045	1.294	1.066	1.304
Februari	20	11	11	1.084	1.344	1.095	1.355
Maart	22	12	12	1.381	1.940	1.393	1.952

IV — NOTERINGEN EN RENDEMENT DER VOORNAAMSTE TYPEN
VAST RENDERENDE EFFECTEN

16

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN										OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen	
	Koers					Rendement (t. o. v. de koers alleen)					Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto-rendement
	I	II	III	IV		I	II	III	IV			
	Gefinific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc. steden en gemeenten	Nijverheids- en handels-ondernemingen		Gefinific. Schuld	Koloniale Schuld 1936	Provinc. steden en gemeenten	Nijverheids- en handels-ondernemingen			
4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 pCt.	4 ½ pCt.			
1952 1 Februari	87,25	92,30	89,93	88,12	94,82	4,58	4,33	4,44	4,55	4,75	92,96	4,69
3 Maart	87,60	92,40	89,97	87,89	94,56	4,67	4,33	4,45	4,50	4,70	92,76	4,71
1 April	88,05	92,70	90,—	88,64	94,88	4,64	4,31	4,45	4,51	4,75	93,09	4,69
2 Mei	88,40	92,65	90,03	88,80	94,33	4,62	4,32	4,44	4,50	4,77	92,85	4,70
3 Juni	88,65	92,70	90,01	88,94	94,71	4,51	4,32	4,44	4,50	4,75	93,22	4,68
1 Juli	88,45	92,70	89,99	88,45	94,51	4,62	4,32	4,44	4,52	4,77	92,55	4,69
1 Augustus	89,—	92,75	90,07	89,62	95,54	4,49	4,31	4,45	4,47	4,71	93,80	4,66
1 September	89,45	92,80	90,12	89,63	95,22	4,47	4,31	4,44	4,47	4,73	93,75	4,65
1 October	89,85	92,85	90,29	90,20	94,86	4,45	4,31	4,43	4,43	4,74	93,64	4,66
3 November	89,60	92,95	90,48	89,49	95,20	4,47	4,30	4,42	4,47	4,73	93,67	4,66
1 December	89,50	93,—	90,44	89,57	94,90	4,47	4,30	4,43	4,46	4,75	93,67	4,66
1953 5 Januari	89,35	93,20	90,54	90,12	94,96	4,48	4,29	4,42	4,44	4,74	93,86	4,65
2 Februari	89,70	93,30	v 90,84	v 90,45	v 95,96	4,46	4,29	v 4,41	v 4,42	v 4,69	v 94,47	v 4,62
2 Maart	89,85	93,30	v 91,19	v 90,23	v 95,74	4,45	4,29	v 4,39	v 4,43	v 4,70	v 94,55	v 4,62
1 April	90,20	93,30	v 91,65	v 89,99	v 95,88	4,43	4,29	v 4,36	v 4,44	v 4,70	v 94,55	v 4,62

N. B. -- Voor de samenstelling : zie Maartnummer 1939, op blz. 193.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN			KAPITAALVERHOGINGEN				OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamenlijke uitgiften	UITGIF-TEPREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		Netto uitgiften (4)
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Nominaal bedrag		Inbreng in natura (2)	Bijvoeging van reserves (3)	

A — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen, personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1951.....	1.836	1.425	1.260	799	5.805	6.196	5.731	91	2.483	10.104	113,1	1.348	3.870	4.363
1952.....	2.165	1.640	1.401	1.235	14.251	16.407	15.698	33	3.322	21.369	41,4	1.127	13.025	5.390
1951 December .	219	263	241	145	1.312	1.892	1.797	—	—	2.155	4,0	188	1.517	337
1952 Januari ...	200	129	124	45	2.590	1.209	954	4	1.160	2.498	0,5	86	708	1.445
Februari ...	219	178	147	44	62	59	50	6	340	577	0,3	75	30	427
Maart	218	268	171	60	315	491	389	5	330	1.089	—	107	347	436
April	169	109	101	97	1.014	736	678	3	102	947	—	103	576	202
Mei	158	123	119	107	2.103	2.114	1.982	2	60	2.297	31,3	109	1.519	564
Juni	169	88	75	54	501	247	228	2	35	370	—	55	167	116
Juli	173	176	158	63	651	448	424	3	85	709	7,8	111	202	362
Augustus ...	116	112	103	20	663	240	240	1	25	377	—	70	218	80
September .	167	88	81	55	309	283	276	2	1.100	1.471	1,0	56	199	1.203
October....	180	124	108	86	558	1.253	1.205	1	20	1.397	0,4	62	1.028	243
November..	156	99	74	140	2.027	3.958	3.950	—	—	4.057	0,1	73	3.858	93
December..	240	146	139	446	3.457	5.368	5.322	4	65	5.579	—	219	5.074	218
1953 Januari ...	—	180	159	—	—	56	49	—	271	507	—	118	18	343
Februari ...	—	133	126	—	—	363	351	—	300	796	—	397	17	363

B — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1950.....	92	1.180	974	71	1.275	1.337	1.123	2	27	2.544	53,8	710	474	994
1951.....	181	2.836	1.779	62	1.524	1.673	1.411	2	70	4.579	10,7	1.181	564	1.526
1951 11 eerste maand.	164	2.589	1.552	57	1.319	1.464	1.257	2	70	4.123	10,7	991	516	1.383
1952 11 eerste maand.	225	1.065	726	97	6.265	5.628	4.539	2	100	6.793	39,1	1.562	2.274	1.568
1951 September .	12	82	67	9	150	236	143	1	20	338	—	55	113	62
October ...	14	59	30	3	25	11	6	—	—	70	—	2	4	30
November..	9	59	46	1	40	20	20	1	50	129	—	—	20	96
December .	20	269	232	5	201	216	162	—	—	485	—	187	50	157
1952 Januari ...	15	85	76	8	144	206	143	—	—	291	36,0	51	21	183
Februari ...	23	188	154	14	206	284	118	—	—	472	3,1	123	10	142
Maart	23	191	83	4	20	20	12	1	50	261	—	19	3	123
April	27	132	67	11	64	60	22	—	—	192	—	19	1	69
Mei	22	100	52	14	651	836	419	—	—	936	—	13	93	365
Juni	20	30	27	6	250	180	164	—	—	210	—	11	3	177
Juli	17	109	70	6	207	125	105	—	—	234	—	29	98	48
Augustus ..	22	80	79	12	1.261	1.334	1.332	1	50	1.464	—	1.230	25	206
September..	17	60	42	9	342	531	182	—	—	591	—	21	9	194
October....	25	52	49	7	68	29	29	—	—	81	—	33	12	33
November..	14	37	27	6	3.052	2.024	2.014	—	—	2.061	—	14	2.000	27

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.

(3) In de kapitaalverhogingen begrepen.

(4) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN
 Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het nominaal uitgegeven of vernietigd kapitaal

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

(duizenden franken)

DECEMBER 1952

17

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.						KAPITAALVERHOOGINGEN (naamloze vennootsch.) (comm. vennootsch. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFFEN		UITVOERPREMIËN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALVERMINDERINGEN Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominaal bedrag waarvan conversie leningen	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde												

1 — Naar hun geographische ligging

België	82	87.850	82.935	158	58.369	55.702	445	3.417.099	5.332.655	5.287.071	4	65.000	15.000	—	218.916	5.038.542	125.644	10.118	127.382
Buitenland	—	—	—	—	—	—	1	40.000	35.000	35.000	—	—	—	—	—	35.000	—	—	—
Totaal ...	82	87.850	82.935	158	58.369	55.702	446	3.457.099	5.367.655	5.322.071	4	65.000	15.000	—	218.916	5.073.542	125.644	10.118	127.382

2 — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder.	64	22.210	19.865	146	32.379	30.690	99	74.727	47.957	41.854	—	—	—	—	31.159	23.278	22.922	1.800	7.354
van 1 tot 5 mill.	14	35.575	33.005	12	25.900	25.012	148	301.379	404.919	398.118	—	—	—	—	54.348	357.831	44.722	2.318	30.669
van 5 tot 10 mill.	4	30.065	30.085	—	—	—	84	358.178	613.237	612.597	1	10.000	—	—	31.795	572.723	—	6.000	27.856
van 10 tot 20 mill.	—	—	—	—	—	—	58	483.067	825.038	816.998	2	30.000	15.000	—	15.400	787.170	58.000	—	13.703
van 20 tot 50 mill.	—	—	—	—	—	—	36	635.971	1.130.917	1.106.917	1	25.000	—	—	—	1.100.917	—	—	47.800
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	17	635.777	1.233.587	1.233.587	—	—	—	—	86.214	1.119.623	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	4	968.000	1.112.000	1.112.000	—	—	—	—	—	1.112.000	—	—	—
Totaal ...	82	87.850	82.935	158	58.369	55.702	446	3.457.099	5.367.655	5.322.071	4	65.000	15.000	—	218.916	5.073.542	125.644	10.118	127.382

VI — LENINGEN UITGE-
 GEVEN DOOR DE OVER-
 HEID EN DOOR INSTELL.
 V. OPENBAAR NUT (1)
 (Leningen op lange en halflange
 termijn door openbare uitgifte
 geplaatst.)

VII — BANKOPERATIES
 VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
 aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
 van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VIII — HYPOTHEEK-
 INSCHRIJVINGEN (3)

18
 19
 20

TIJDVAK	in België	in het buitenland
	(millioenen franken)	(millioenen)
1951.....	10.850	—
1952.....	23.760	\$ U. S. 50 Cong. fr. 100 Zw. fr. 50
1952 Januari	—	—
Februari	1.800	—
Maart	1.150	—
April	750	—
Mei	1.250	\$ U. S. 50
Juni	8.030	—
Juli	—	—
Augustus	—	—
September	400	—
October	1.000	—
November	8.880	Zw. fr. 50
December	—	Cong. fr. 100
1953 Januari	400	Cong. fr. 100
Februari	1.600	—
Maart	3.500	Cong. fr. 165

TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN
	Beschikkingen over rekeningen (2)	Netto-terugbetaald	Netto-voorschotten
	(duizenden franken)		
1951.....	5.208.422	2.402.686	3.481.141
1952.....	4.910.747	863.200	3.310.315
1951 December ..	410.701	60.353	228.935
1952 Januari	380.767	182.200	169.693
Februari	360.832	175.418	254.261
Maart	359.589	40.660	438.672
April	310.643	34.963	159.522
Mei	363.357	16.615	194.988
Juni	359.991	18.002	163.441
Juli	438.259	21.042	253.358
Augustus	447.889	35.042	348.715
September	511.489	33.085	161.436
October	487.451	273.399	418.045
November	450.050	15.527	442.899
December	440.430	17.187	305.285
1953 Januari	334.847	355.156	261.591
Februari	331.071	124.247	266.957

TIJDVAK	Bedrag naar de gefinde inschrijvingsrechten
	(duizenden franken)
1951 Maandgemid.	1.024.546
1952 Maandgemid.	1.266.773
1951 December ...	1.046.305
1952 Januari	1.135.671
Februari	1.107.800
Maart	1.194.950
April	1.360.312
Mei	1.335.691
Juni	1.219.612
Juli	1.340.196
Augustus	1.217.022
September	1.236.472
October	1.437.730
November	1.215.117
December	1.400.648
1953 Januari	1.263.897
Februari	1.138.665

(1) Leningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

(2) Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

(3) Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIËN

I — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

TIJDVAK (einde maand)	Geconsolideerde schuld				Halflange schuld (3)			Kortlopende schuld (4)			Particuliere tegoeden op post- rekening	Geza- menlijke schuld- (1) (6)
	binnenlandse			buiten- landse (1) (2)	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale	binnen- landse	buiten- landse (2)	totale		
	directe	indirecte	totale									
1940 Maart	26.184	8.910	35.094	4.936	1.259	—	1.259	6.234	713	6.947	3.384	51.620
1951 December	106.551	8.826	115.377	13.696	35.983	1.400	37.383	67.570	757	68.327	(5) 19.443	254.226
1952 Januari	105.282	8.803	114.085	13.751	37.972	1.292	39.264	68.732	757	69.489	(5) 19.407	255.996
Februari	104.794	8.796	113.590	13.822	36.438	1.184	37.622	72.808	1.158	73.966	(5) 19.657	258.657
Maart	104.482	8.789	113.271	13.923	37.037	826	37.863	73.775	2.413	76.188	(5) 19.375	260.620
April	104.205	8.780	112.985	13.983	36.523	719	37.242	75.796	2.986	78.782	(5) 18.985	261.977
Mei	104.062	8.773	112.835	13.986	36.133	3.131	39.264	75.976	2.421	78.397	(5) 19.518	264.000
Juni	108.957	8.761	117.718	13.983	33.819	3.024	36.843	73.784	2.015	75.799	(5) 19.642	263.985
Juli	111.279	8.758	120.037	14.066	32.344	3.022	35.366	69.745	1.355	71.100	(5) 19.884	263.453
Augustus	111.141	8.758	119.899	14.191	32.326	3.017	35.343	72.400	1.254	73.744	(5) 20.586	263.763
September	111.017	8.749	119.766	14.191	32.478	2.762	35.240	74.312	750	75.062	(5) 20.003	264.262
October	110.863	8.739	119.602	14.249	32.046	2.752	34.798	75.892	1.499	77.391	(5) 20.046	266.086
November	115.269	8.732	124.001	14.263	33.251	2.751	36.002	73.251	1.499	74.750	(5) 20.246	269.262
December	119.197	8.725	127.922	14.276	31.249	3.341	34.590	67.566	1.251	68.817	20.373	265.978
1953 Januari	117.911	8.702	126.613	14.265	32.354	3.328	35.682	68.647	502	69.149	19.576	265.285
Februari	117.814	8.695	126.509	14.319	31.478	3.324	34.802	72.725	4	72.729	19.899	268.258

- (1) Excl. de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schulden.
 (2) Het bedrag der buitenlandse schulden is berekend naar de wisselkoers op de aangegeven datum. Op 31 Maart 1940 zijn de 5 1/2 pCt. leningen 1932 en 1934 berekend op de basis van 195,675 Belgische frank voor 100 Franse frank nominaal kapitaal.
 (3) Schatkistcertificaten met meer dan één jaar looptijd.
 (4) Certificaten met ten hoogste één jaar looptijd.
 (5) Tegoeden ten belope van fr 6.494 miljoen door schatkistcertificaten vertegenwoordigd.
 (6) Excl. de Dotatie der Oud-Strijders.

II — STAND VAN HET BEZIT AAN OVERHEIDSFONDSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	Met ten hoogste 120 dagen looptijd	Met ten hoogste een jaar looptijd	Met ten hoogste vijf jaar looptijd	Met meer dan vijf jaar looptijd		Totaal
	Schatkist- certificaten (1)			Geconsolideerde vordering op de Staat (2)	Nationale overheidsfondsen (3)	
1949 Juni	2.640	—	—	34.991	916	38.547
September	5.499	—	—	34.991	915	41.405
December	6.288	—	—	34.991	915	42.194
1950 Maart	5.852	—	—	34.939	1.013	41.804
Juni	5.016	—	—	34.939	1.062	41.017
September	2.881	—	—	34.939	1.079	38.899
December	4.136	—	—	34.939	1.077	40.152
1951 Maart	555	—	—	34.860	1.093	36.508
Juni	1.222	—	—	34.860	1.172	37.254
September	3.741	—	—	34.860	1.188	39.789
December	6.529	—	—	34.860	1.221	42.610
1952 Maart	7.178	—	—	34.763	1.269	43.210
Juni	8.865	—	—	34.763	1.435	45.063
September	8.953	—	—	34.763	1.475	45.191
December	6.260	—	—	34.763	1.478	42.501

- (1) Overeenkomst van 14 September 1948 afgesloten krachtens art. 13 van de organieke wet der Nationale Bank van België.
 (2) Art. 3, § d, van de wet van 28 Juli 1948 betreffende de sanering van de balans der Nationale Bank van België.
 (3) Art. 14 van de organieke wet der Nationale Bank van België.

III — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten van het tijdvak	Geaccumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
	(1)			(1)	(1) (2)
1951.....	34.544 (2)	12.453	23.402	70.459 (2)	—
1952.....	32.761	13.675	24.843	71.279	—
1951 December	2.360	999	2.030	5.389	70.459
1952 Januari	4.635	1.131	2.093	7.859	7.859
Februari	2.663	959	2.166	5.788	13.047
Maart	2.514	1.083	2.011	5.608	19.255
April	2.487	1.205	2.108	5.800	25.055
Mei	3.034	1.168	2.037	6.239	31.294
Juni	2.805	998	2.202	6.005	37.299
Juli	4.549	1.186	1.987	7.722	45.021
Augustus	2.036	1.097	2.119	5.252	50.273
September	1.998	1.222	1.790	5.010	55.283
October	1.843	1.306	2.055	5.204	60.487
November	1.945	1.083	2.246	5.274	65.761
December	2.252	1.237	2.029	5.518	71.279
1953 Januari	4.409	980	1.928	7.317	7.317
Februari	2.121	990	1.966	5.077	12.394

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1952 en 1953 vóór 28 Februari 1953 geind
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

Bron : Belgisch Staatsblad.

(millioenen franken)

	BEGROTINGSJAAR 1952		BEGROTINGSJAAR 1953		FEBRUARI 1953
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1953
I. Directe belastingen	30.492 (1)	27.327	2.349 (1)	2.238	1.065 (1)
II. Douanen en accijnzen	13.667	12.649	1.867	2.020	989
waarvan douanen	4.383	4.300	684	690	344
accijnzen	8.508	8.263	1.055	1.304	557
bijzondere verbruikstaxes	687		98		63
III. Registratie	24.837	22.361	3.891	4.062	1.964
waarvan registratie	2.139	1.980	325	371	165
erfenissen	1.011	950	158	139	71
zegel en gelijkgest. taxes	21.395	19.100	3.366	3.513	1.706
Totaal...	68.996 (1)	62.337	8.107 (1)	8.320	4.018 (1)
Verschl t.o.v. de budgetaire ramingen	+ 6.659		- 213		

(1) Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

(2) Van Januari tot Mei 1951, zijn de ontvangsten uit de directe belastingen bruto-cijfers: zij bevatten de ordonnantiën van belastingverlaging op ingekohierde doch niet betaalde bijdragen, die het Bestuur der Directe Belastingen sinds 1 Januari 1951 als ontvangst en uitgave boekt.

Met ingang van Juni 1951: netto-ontvangsten. De cumulatieve ontvangsten met ingang van Juni 1951 aangegeven zijn netto-cijfers wat betreft de ontvangsten voor het boekjaar 1951.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar. Het op 1 Januari 1952 aangevangen dienstjaar 1952 zal op 31 Maart 1953 afgesloten worden.

INKOMEN EN SPAREN

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in December 1952

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

30

BEDRIJFSKLASSE	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-UITSLAGEN		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatie- schuld (1)	Bruto- obligatie- coupons (2)
	ge- telde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

A — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	5	5	—	240.460	231.983	29.573	—	22.000	43.027	976
Verzekeringen	2	1	1	2.082	398	10	158	37	2	—
Financiële en immobiliëre verrichtingen	34	27	7	364.990	159.146	35.273	366	18.309	981.398	47.004
Kleinhandel	12	8	4	477.238	291.463	59.238	1.057	43.761	13.927	626
Groothandel en buitenlandse handel	71	52	19	92.018	100.413	25.726	5.067	9.574	55.780	3.861
Metaalverwerkende nijverheid	29	24	5	313.569	436.138	80.792	5.601	20.339	173.437	9.732
Ijzer- en staalvoortbrengende nijverheid	4	4	—	287.394	293.504	104.576	—	62.007	82.979	4.369
Non-ferro metaalnijverheid	3	2	1	224.240	528.119	43.390	392	27.708	5.771	262
Textielnijverheid	21	10	11	447.700	691.459	101.005	16.491	31.455	130.937	7.487
Voedingsnijverheid	18	15	3	401.770	356.353	47.888	655	34.505	42.192	2.433
Houtnijverheid	7	5	2	31.300	16.016	1.012	930	16	8.810	523
Scheikundige nijverheid	14	10	4	175.870	108.088	20.543	2.466	10.823	175.828	8.262
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	208.234	10.990
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	81.709	5.279
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	1	1	—	100	16	15	—	9	5.380	296
Papierenijverheid en grafische bedrijven	11	6	5	63.330	72.711	5.989	14.299	2.036	8.945	592
Verkeer	3	—	3	960	73	—	138	—	20.774	1.228
Toerisme	10	8	2	3.952	27.623	502	560	—	4.692	226
Tussenhandel	5	3	2	1.655	405	111	93	60	2.660	150
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	750	59
Bouwbedrijf	4	3	1	2.450	5.801	2.530	6	100	47.500	3.302
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	126.147	4.772
Kleinnijverheid	2	1	1	5.450	6.068	1.081	545	—	5.100	267
Cement- en aanverwante bedrijven	2	1	1	7.270	20.330	1.224	12	1.786	15.410	879
Groeven	2	—	2	550	622	—	1	—	—	—
Kalknijverheid	1	1	—	1.970	3.324	1	—	—	11.332	939
Ceramische nijverheid	3	3	—	26.625	97.477	3.400	—	587	—	—
Tabaksnijverheid	1	1	—	677	1.723	1	—	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	3	1	2	1.250	1.100	704	181	90	—	—
Film, schouwburg	3	2	1	1.750	647	693	1	—	—	—
Ambachtswezen	18	15	3	20.095	14.098	2.536	427	612	—	—
Landbouw, tuinbouw, visserij, veeteelt	—	—	—	—	—	—	—	—	1.733	120
Diversen (niet genoemd)	8	5	3	5.460	8.288	1.941	79	1.071	13.063	646
TOTAAL...	297	214	83	3.202.175	3.473.386	569.754	49.525	286.885	2.267.517	115.280

B — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	2	1	1	14.500	14	197	9	180	—	—
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	4.350	225
Nijverheidsvennootschappen	5	5	—	1.032.400	274.047	101.108	—	4.178	105.000	4.200
Landbouwvennootschappen	2	2	—	44.000	30.993	30.494	—	15.004	4.736	298
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	3	2	1	47.000	6.208	10.350	702	8.940	—	—
Bouwnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	12	10	2	1.137.900	311.262	142.149	711	28.302	114.086	4.723

C — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	1.621	81
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	3	2	1	45.500	24.092	2.639	8.463	—	—	—
TOTAAL...	3	2	1	45.500	24.092	2.639	8.463	—	1.621	81
Algemeen totaal ...	312	226	86	4.385.575	3.808.740	714.542	58.699	315.187	2.383.224	120.084

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

(2) Daarenboven werden er gedurende de maand December 1952 betaalbaar gesteld :

(duizenden franken)

Coupons van Staatsleningen	151.948
Coupons van leningen van de Kolonie	55.213
Coupons van leningen van Provincien en Gemeenten ...	4.087
Coupons van verscheidene leningen	124.417
	335.665

Coupons van buitenlandse Staatsleningen

33.659

I — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Retrospectief overzicht (*)

30

Bron: Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO-RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld (1)	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
1951 (2).....	11.608	8.892	2.716	106.891.246	84.142.338	19.990.165	993.767	10.773.801	(3)25.718.014	1.215.569
1952.....	12.171	9.327	2.844	118.070.765	88.969.892	24.729.725	1.030.830	12.990.987	(3)25.581.994	1.270.237
1951 October.....	650	497	153	8.368.473	5.854.026	1.215.079	77.886	786.579	2.032.564	102.655
November.....	327	255	72	7.386.756	8.005.700	1.189.026	18.383	764.616	1.660.032	81.348
December.....	317	253	64	4.656.471	4.452.040	1.133.890	109.275	595.744	2.294.136	116.904
1952 Januari.....	109	82	27	1.904.346	612.413	202.342	3.262	109.335	2.933.677	142.218
Februari.....	179	138	41	681.569	984.088	337.275	6.527	83.558	2.158.840	107.258
Maart.....	1.519	1.214	305	10.118.635	9.317.809	1.974.104	119.712	1.066.542	1.829.314	91.260
April.....	2.414	1.900	514	22.052.477	15.262.552	3.205.047	195.465	1.875.389	2.395.435	121.253
Mei.....	2.193	1.723	470	24.245.887	17.511.478	4.553.155	131.988	2.587.391	1.689.117	86.425
Juni.....	1.184	948	236	20.350.101	16.275.975	7.153.887	93.544	3.500.365	1.989.480	95.980
Juli.....	503	395	108	6.432.911	4.855.721	1.524.986	61.504	753.459	2.332.635	114.370
Augustus.....	182	137	45	1.190.834	1.132.602	227.239	16.980	108.630	1.794.714	80.276
September.....	308	214	94	2.209.196	1.648.784	376.209	34.808	147.016	2.081.731	104.401
October.....	560	405	155	8.848.351	6.924.823	1.649.150	97.263	1.021.240	2.124.708	108.785
November.....	311	236	75	11.385.135	7.731.195	2.151.721	42.538	1.321.654	1.869.113	93.927
December.....	312	226	86	4.385.575	3.808.740	714.542	58.699	315.187	2.383.224	120.084

(*) De maandelijkse cijfers van 1952 zijn voorlopig.

(1) Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben. — (2) Na aftrek van de dubbelstellingen. — (3) Op 31 December.

II — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes (Netto-spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegood der inloggers op het eind van het tijdvak	Aantal spaarboekjes einde jaar
1950.....	8.749.313	7.512.399	1.236.914	32.705.216 (1)	7.039.991 (2)
1951.....	9.270.781	8.134.194	1.136.587	34.841.680 (1)	
1952 Januari.....	1.175.076	566.436	608.640	35.450.320	
Februari.....	905.880	590.888	314.992	35.765.312	
Maart.....	1.175.090	702.073	473.017	36.238.329	
April.....	954.708	782.261	172.447	36.410.776	
Mei.....	994.067	741.256	252.811	36.663.587	
Juni.....	1.149.681	710.723	430.958	37.094.545	
Juli.....	1.386.538	711.848	674.690	37.769.235	
Augustus.....	1.125.276	623.689	501.587	38.270.822	
September.....	941.026	644.785	296.241	38.567.063	
October.....	1.084.348	644.489	439.859	39.006.922	
November.....	900.422	573.595	326.827	39.333.749	
December.....	1.170.263	839.231	331.032	40.638.781 (1)	
1953 Januari.....	1.436.443	601.743	834.700	41.523.481	
Februari.....	987.424	622.531	364.893	41.888.374	
Maart.....	1.160.736	828.434	332.302	42.220.676	

(1) Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar en de dotatie van de krijgsgevangenen. — (2) Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas (*)

(duizenden franken)

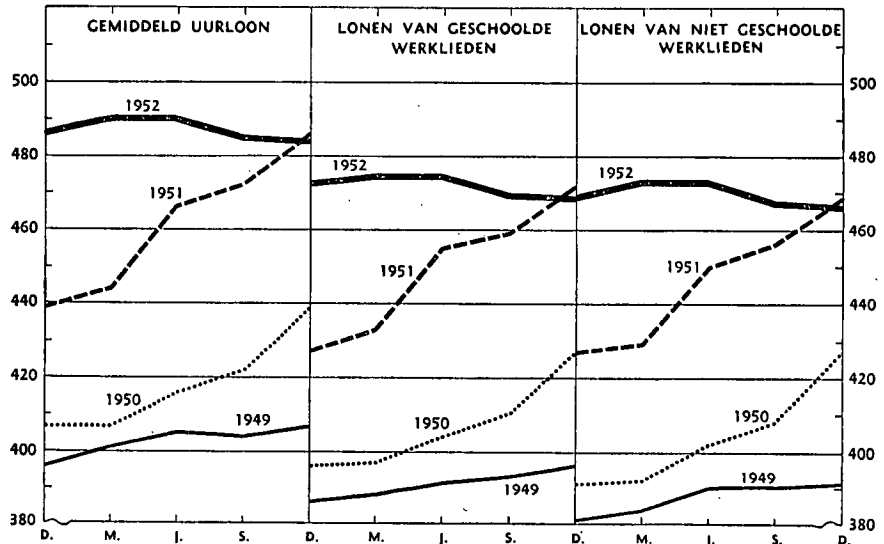
TIJDVAK	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	Totalen
	Wet van 16 Maart 1865	Wet van 15 December 1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1950.....	32.496	389.803	86.337	247.739	756.375
1951.....	36.308	414.956	153.069	279.091	883.424
1951 Maart.....	2.645	36.835	14.156	21.626	75.262
April.....	3.637	34.172	12.992	21.357	72.158
Mei.....	2.469	35.800	13.234	21.187	72.690
Juni.....	3.250	31.894	11.851	23.951	70.946
Juli.....	1.675	34.373	12.442	24.178	72.668
Augustus.....	4.062	34.929	12.561	24.031	75.583
September.....	3.503	34.770	12.903	25.350	76.532
October.....	2.318	34.784	12.405	25.636	75.143
November.....	2.823	33.123	12.343	24.470	72.764
December.....	2.591	34.016	13.834	25.676	77.017
1952 Januari.....	4.687	37.295	14.677	25.244	81.903
Februari.....	2.753	35.520	13.122	25.788	77.183
Maart.....	3.319	37.536	14.170	27.214	82.239
April.....	2.658	35.159	13.482	25.964	77.263
Mei.....	3.385	37.178	13.525	26.441	80.529

(*) De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr 194,4 miljoen in 1948, fr 207,7 miljoen in 1949, fr 189,7 miljoen (voorlopige cijfers) in 1950 en fr 212,0 miljoen (voorlopige cijfers) in 1951. (Bron: Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

III — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)

32

TIJDVAK	1949	1950	1951	1952
Gemiddelde uurlonen.				
Maart.....	400	407	444	490
Juni.....	405	416	466	490
September..	404	421	472	485
December....	407	439	486	484
Lonen geschoolde arbeiders.				
Maart.....	388	397	433	475
Juni.....	391	403	455	474
September..	393	409	459	469
December....	395	427	472	468
Lonen ongeschoolde arbeiders.				
Maart.....	384	392	429	474
Juni.....	390	402	450	473
September..	390	408	456	467
December....	391	427	468	467

LOOP DER ZAKEN

I — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

a) Debetverrichtingen

35

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS						
	Aantal kamers einde tijdvak	HOOFDBANK		BIJBAK EN AGENTSCHAPPEN		TOTAAL	
		Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)
1951 Maandgemiddelde	38 (1)	159	228.003	171	56.908	330	284.911
1952 Maandgemiddelde	38 (1)	164	257.119	177	58.764	341	315.883
1952 Maart	38	171	295.733	182	63.618	353	359.351
April	38	164	237.003	177	60.905	341	297.908
Mei	38	164	226.844	173	55.773	337	282.617
Juni	38	166	247.469	175	59.198	341	306.667
Juli	38	167	274.513	179	60.193	346	334.706
Augustus	38	143	236.147	162	54.475	310	290.622
September	38	160	253.745	177	56.664	337	310.409
October	38	168	277.929	192	60.174	360	338.103
November	38	150	232.866	167	53.993	317	286.859
December	38	176	292.605	192	65.389	368	357.994
1953 Januari	38	168	266.483	177	56.034	345	322.517
Februari	38	155	244.877	163	50.850	318	295.727
Maart	38	169	257.818	184	52.562	353	310.380

(1) Op 31 December.

b) Detailgegevens over het verloop der verrekeningen te Brussel (debetverrichtingen)

TIJDVAK	Callgeld (1)		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschrijvingen, chèques, wisselbrieven, promessen, kwijtschrijven, enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal	
	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)	Aantal stukken	Kapitalen (miljoenen franken)
1951 Maandgemiddelde	2.322	140.209	1.735	8.226	152.482	75.214	2.628	4.354	159.167	228.003
1952 Maandgemiddelde	2.336	158.968	1.930	9.374	156.562	84.635	2.922	4.142	163.750	257.119
1952 Maart	2.150	193.934	1.808	11.379	163.964	85.957	3.146	4.463	171.008	295.733
April	2.029	141.197	1.854	9.005	157.322	82.443	2.942	4.358	164.147	237.003
Mei	2.132	128.877	1.988	7.728	156.834	86.402	2.854	3.837	163.808	226.844
Juni	2.024	153.070	2.339	9.494	158.618	81.138	2.777	3.767	165.758	247.469
Juli	2.215	172.474	2.215	10.975	159.280	86.764	3.024	4.300	166.734	274.513
Augustus	2.107	141.315	1.738	7.478	141.724	83.442	2.843	3.912	148.412	236.147
September	2.220	159.037	1.770	8.192	153.225	82.723	2.833	3.793	160.048	253.745
October	2.371	175.137	1.994	10.663	160.402	88.383	2.896	3.746	167.663	277.929
November	1.777	138.234	1.750	7.648	143.672	83.702	2.599	3.282	149.798	232.866
December	2.277	180.597	2.104	13.237	168.304	94.855	2.915	3.916	175.600	292.605
1953 Januari	2.281	167.704	1.701	8.188	161.426	87.559	2.696	3.032	168.104	266.483
Februari	2.195	147.724	1.403	7.182	148.767	86.787	2.509	3.184	154.874	244.877
Maart	2.448	181.368	1.812	7.382	162.079	65.556	2.783	3.512	169.122	257.818

(1) Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE EN IN HET BUTTENLAND

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

TIJDVAK	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vereinigde Staten (Department of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frankrijk (Statistique générale de la France)	Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek)	Vereinigd Koninkrijk (Board of Trade)	Zweden (Handelsdienst)	Zwitserland (Office fédéral de l'Industrie, des Arts et Métiers et du Travail)
1951 Maandgemidd.	121	109	138	143	146	140	105
1952 Maandgemidd.	114	106	145	140	149	148	102
1951 December	123	108	152	145	151	149	105
1952 Januari	123	107	153	145	153	150	105
Februari	121	107	152	145	150	150	104
Maart	118	107	149	143	152	151	103
April	116	106	147	142	150	150	102
Mei	114	106	145	140	149	150	102
Juni	112	106	143	139	149	151	102
Juli	112	106	144	136	149	150	101
Augustus	111	107	144	137	148	149	102
September	112	106	143	138	147	148	101
October	111	106	141	138	149	147	101
November	111	105	140	138	148	142	101
December	110	104	141	139	149	143	100
1953 Januari	109	104	141	137	150	142	99
Februari	108	104	138	136	151	142	99

c) INDEXCIJFERS DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

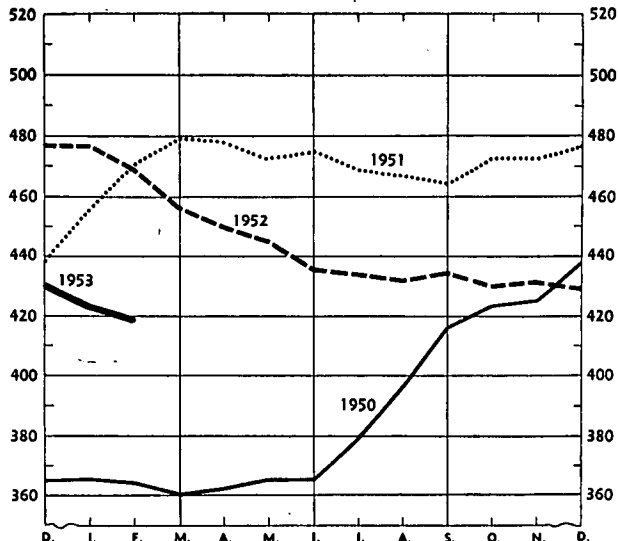
Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	Algemeen indexcijfer	Voedingswaren	Producten excl. voedingswaren
Aantal producten	56	34	22
1951 Maandgemiddelde	413	378	467
1952 Maandgemiddelde	416	392	453
1952 Januari	424	395	467
Februari	424	397	466
Maart	421	392	463
April	416	388	459
Mei	412	387	450
Juni	413	390	448
Juli	412	388	447
Augustus	413	390	448
September	414	392	447
October	415	391	447
November	416	395	446
December	417	398	446
1953 Januari	416	397	445
Februari	413	393	443
Maart	412	391	444

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

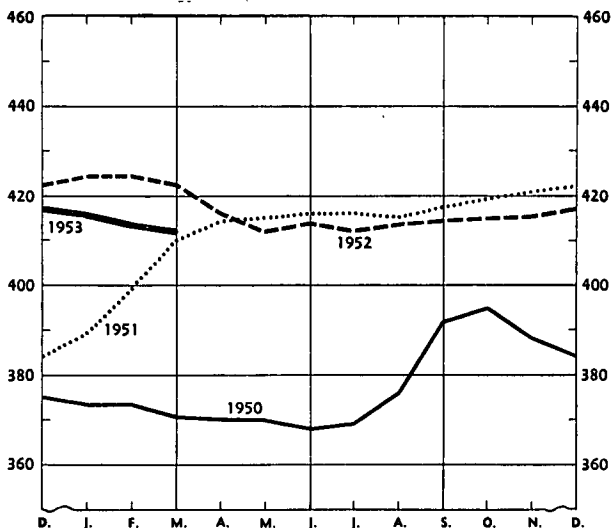
TIJDVAK	1950	1951	1952	1953
Januari	366	456	477	423
Februari	364	471	470	419
Maart	360	479	457	
April	362	478	450	
Mei	365	473	445	
Juni	365	475	436	
Juli	379	469	434	
Augustus	396	467	432	
September	417	464	434	
October	423	473	430	
November	426	473	431	
December	438	477	429	

ALGEMEEN INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basistijdvak 1936-1938 = 100

TIJDVAK	1950	1951	1952	1953
Januari	373	389	424	416
Februari	373	399	424	413
Maart	371	410	421	412
April	370	414	416	
Mei	370	415	412	
Juni	368	416	413	
Juli	369	416	412	
Augustus	376	415	413	
September	392	417	414	
October	395	419	415	
November	388	421	416	
December	384	422	417	

PRODUCTIE

I — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN								Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad einde maand (duiz. tonnen)
	GEMIDDELD AANTAL AANWEZIGE ARBEIDERS		NETTO-HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. t.)					TOTAAL		
	onder-grondse	onder- en boven-grondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen			
1936-1938 Maandgemiddelde	87.252	125.866	408	353	640	451	541	(1) 2.425	24,0	1.502
1951 Maandgemiddelde	94.417	132.962	405	299	597	399	772	2.472	24,4	(2) 225
1952 Maandgemiddelde	97.552	135.096	400	309	601	413	809	2.532	24,3	(2) 1.673
1951 December	100.268	138.763	392	294	594	419	761	2.460	23,2	225
1952 Januari	100.017	137.850	436	331	650	435	817	2.669	25,4	223
Februari	99.550	137.088	400	313	634	421	839	2.607	24,6	235
Maart	100.364	138.361	445	331	657	437	870	2.740	25,8	446
April	99.032	137.280	413	314	617	417	797	2.558	24,6	712
Mei	99.160	137.227	419	331	629	416	828	2.622	24,8	1.136
Juni	97.048	134.992	358	273	553	391	753	2.328	22,6	1.349
Juli	93.011	130.383	312	242	475	339	775	2.143	21,6	1.544
Augustus	91.505	127.860	355	288	538	347	755	2.283	23,2	1.590
September	93.470	130.217	410	319	611	430	807	2.577	25,6	1.642
October	96.868	134.085	447	352	655	464	853	2.770	26,9	1.709
November	100.529	138.320	383	294	571	406	784	2.438	22,6	1.706
December	100.066	137.490	419	321	616	451	835	2.642	24,4	1.673
1953 Januari	97.899	134.927	407	332	629	440	831	2.639	25,1	1.767
Februari	95.845	132.594	359	293	591	414	778	2.435	23,4	1.832

(1) Inbegrepen 32.000 ton voorkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi. — (2) Op 31 December.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1951 Maandgemiddelde	509	4.613	150	718	(2) 49	404	417	324
1952 Maandgemiddelde	535	4.848	124	672		398	416	314
1951 December	541	4.759	158	764	49	421	423	324
1952 Januari	550	4.819	179	753	49	439	450	352
Februari	515	4.834	168	780	50	408	427	334
Maart	552	4.827	131	726	50	440	460	352
April	528	4.843	114	642	48	412	431	324
Mei	545	4.849	107	665	48	402	422	314
Juni	518	4.856	103	640	48	381	391	284
Juli	509	4.823	77	641	46	348	346	241
Augustus	504	4.820	107	648	46	329	338	262
September	524	4.871	121	631	46	386	429	322
October	561	4.863	136	652	48	415	453	347
November	542	4.872	118	649	50	395	407	307
December	571	4.894	127	633	50	419	443	323
1953 Januari	563	4.841	128	649	50	390	415	296
Februari	493	4.817	107	617	50	342	366	263

(1) Op 31 December 1938. — (2) Op 31 December.

II — TEXTIELNIJVERHEID

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

56

TIJDVAK	SPINNERIJ (tonnen)						PRODUCTIE VAN RUWE WEEFSELS VAN GETOEW GEVALLEN (VOOR EIGEN REKENING, VOOR OPENBARE LOONDIENTEN EN VOOR ORDERS)(L.)					
	vlas-garen	jute-garen	hennep-garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute	katoen	wol	rayonne
				fijn-spinnerij	kaard-spinnerij	kamwol	kaardwol					
1951 Maandgemiddelde	1.020	5.603	253	8.187	675	1.453	1.309	652	3.824	6.586	2.092	527
1952 Maandgemiddelde	898	5.140	165	6.338	436	1.375	1.081	665	3.569	5.161	1.688	373
1951 November	1.009	6.049	171	8.925	421	1.365	930	556	4.087	6.340	1.585	386
December	1.091	5.333	216	8.039	391	1.180	697	564	3.920	5.630	1.300	305
1952 Januari	1.125	6.077	188	9.014	391	1.069	729	585	4.044	6.011	1.391	393
Februari	1.104	5.904	208	6.299	400	1.110	752	594	4.263	5.664	1.413	399
Maart	994	5.799	227	6.011	411	1.122	901	553	4.256	5.312	1.484	384
April	825	4.906	198	6.135	431	1.074	885	543	3.943	4.726	1.537	332
Mei	759	4.476	166	5.921	353	1.058	941	527	3.622	4.473	1.461	342
Juni	854	3.669	130	5.278	348	1.149	1.075	569	2.791	4.306	1.512	287
Juli	746	3.856	117	4.455	302	960	897	601	2.624	4.113	1.401	279
Augustus	825	3.973	106	5.134	355	1.414	1.156	633	2.952	4.244	1.717	300
September	938	4.947	164	6.753	533	1.766	1.348	789	3.225	5.557	1.986	388
October	945	6.117	137	7.679	510	2.037	1.558	935	3.763	6.507	2.262	483
November	773	5.718	150	6.657	534	1.765	1.399	792	3.579	5.523	2.005	433
December	889	6.244	188	6.717	564	1.975	1.337	857	3.766	5.503	2.087	459
1953 Januari	692	6.133	156	6.990	587	1.878	1.150					

(1) Incl. de jutetapijten. — (2) Incl. wollen dekens en tapijten.

III — DIVERSE PRODUCTIES

56

Bron : *Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).*

TIJDVAK	CEMENT	KALK	KALK-STEEN	SYNTHETISCHE AMMONIAK EN DERIVATEN		SAMENGE- STELDE MEST- STOFFEN	PAPIER		BAKSTEEN	
				(tonnen primaire stikstof)	(tonnen stikstof in de afgewerkte mest- stoffen)		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen
1938 Maandgemiddelde	250.000	(1) 117.382	(1) 155.538				15.462			
1951 Maandgemiddelde	346.288	140.289	195.831	15.972	14.902	6.209	23.255	3.904	194.587	13.838
1952 Maandgemiddelde	342.572	136.286	145.227	15.787	14.657	7.308	18.282	3.132	169.045	11.430
1951 December	325.902	143.490	170.039	18.004	16.627	8.005	20.169	3.302	160.705	12.266
1952 Januari	275.475	129.884	143.616	17.879	16.290	10.703	22.109	4.161	137.027	9.997
Februari	200.452	142.396	123.721	17.342	16.432	9.788	19.224	3.121	114.369	7.928
Maart	340.871	150.327	163.997	17.739	16.233	16.560	18.848	3.075	102.307	10.909
April	369.774	136.908	176.083	17.353	16.168	6.586	17.796	2.644	114.767	9.883
Mei	403.094	129.408	159.975	17.311	17.078	1.518	15.152	2.804	181.606	13.092
Juni	403.759	121.929	156.113	17.758	17.068	1.586	16.297	2.613	216.347	13.171
Juli	425.410	109.202	166.780	16.307	15.561	2.216	12.132	2.388	233.847	12.809
Augustus	398.011	126.788	150.137	15.525	14.746	4.542	15.760	3.025	211.364	12.126
September	396.250	175.864	171.817	13.989	12.975	9.634	18.950	3.560	217.054	12.229
October	385.077	148.807	166.302	13.317	11.779	6.686	21.683	3.580	198.658	14.000
November	319.251	131.417	90.948	12.249	10.668	6.886	19.305	3.274	167.579	11.375
December	193.441	132.499	73.234	12.670	10.882	10.990	22.132	3.345	133.621	9.638
1953 Januari	170.641	129.817	72.754	12.483	10.620	14.553	22.448	3.517	111.436	9.131
Februari	v 239.799	v 120.277	v 78.836				21.403	3.087	v 89.960	v 8.129

(1) Maandgemiddelde 1937-1938-1939.

Bronnen : *Bestuur der Douanen en Accijnzen en N.I.S.*

TIJDVAK	SUIKER				BIER- BROUWE- RIJEN	'DISTIL- LEER- DERIJEN	LUCIFERS	VISSERIJ				
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffi- neerde suiker) einde maand	In consumptie gebracht				Aange- geven grondstoffen (1) (hoeveelheid meel en suiker)	Voort- gebrachte alcohol	Productie (miljoenen stukken)	Verkoop van vis (2) in de vismijnen te Oostende, Blanken- berge, Zeebrugge en Nieuwpoort	
	Ruwe suiker	Geraffi- neerde suiker									Hoeveelh. (tonnen)	Waarde (duiz. fr.)
1936-1938 Maandgemiddelde	17.493	17.183	120.910	20.667	16.412	35.046	4.421	2.260	7.189			
1951 Maandgemiddelde	21.084	15.716	123.901	20.015	11.963	23.569	5.277	3.256	32.520			
1952 Maandgemiddelde	25.033	15.969	147.091	19.030	12.441	19.767	4.114	3.635	32.983			
1951 December	11.510	16.302	191.362	15.253	10.367	17.545	4.035	3.200	39.757			
1952 Januari	—	18.400	177.444	17.297	10.890	23.839	4.535	2.892	38.825			
Februari	—	19.920	162.273	15.188	10.516	26.271	4.519	3.857	34.494			
Maart	—	19.189	157.157	16.218	12.850	15.742	4.504	5.038	44.737			
April	—	16.390	146.632	16.163	13.128	11.702	5.001	4.624	37.325			
Mei	—	13.383	138.305	18.331	15.722	22.158	4.061	4.103	24.887			
Juni	—	10.092	119.956	24.211	13.713	16.536	3.875	3.566	27.721			
Juli	—	12.622	98.087	26.715	14.500	14.178	3.358	3.964	26.910			
Augustus	—	12.851	73.512	22.583	14.096	13.307	2.760	2.976	23.775			
September	507	11.332	48.050	22.802	11.533	14.994	3.301	2.966	34.367			
October	119.776	17.462	134.721	14.991	11.120	33.425	4.231	2.807	34.903			
November	155.809	25.685	250.306	17.579	10.854	21.135	4.264	2.971	30.796			
December	24.301	14.312	258.655	16.287	10.368	23.913	4.960	3.854	37.055			
1953 Januari	705	12.426	220.108	20.677	10.348	33.369	4.758	3.876	32.414			
Februari	382	9.378	206.864	14.399	10.216	30.749	4.371					

(1) Inbegrepen Groothertogdom Luxemburg.

(2) Excl. haring, sprot en garnalen. In 1936-1938, enkel verkoop op de mijn te Oostende.

IV — ELECTRISCHE ENERGIE (*)

(duizenden kWh)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

58

TIJDVAK	Voortbrenging (1)				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net [7] = [4]+[5]-[6]
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België			
	Gemeentebedrijven	Particuliere maatschappijen					
[1]	[2]	[3]	[4] = [1]+[2]+[3]	[5]	[6]	[7]	
1936-1938 Maandgemiddelde	20.361	189.899	227.802	438.062	5.472	2.168	441.366
1951 Maandgemiddelde	32.564	428.949	329.941	791.454	17.966	8.749	800.671
1952 Maandgemiddelde	30.895	393.900	364.243	789.038	16.720	9.910	795.848
1951 November	34.965	447.232	379.942	862.139	10.237	16.933	855.443
December	37.483	472.022	361.697	871.202	9.435	17.834	862.803
1952 Januari	38.473	469.744	395.936	904.153	14.991	25.294	893.850
Februari	33.707	410.774	382.035	826.516	4.960	16.607	814.869
Maart	32.605	401.897	389.377	823.879	10.029	16.205	817.703
April	30.232	363.303	354.600	748.135	28.530	7.610	769.055
Mei	26.845	348.104	363.417	738.366	21.266	1.736	757.896
Juni	26.676	361.461	330.462	717.599	22.966	609	739.956
Juli	23.788	344.976	319.955	688.719	23.689	9.011	703.397
Augustus	25.996	340.499	333.116	699.611	20.229	9.831	710.008
September	31.767	392.805	367.193	791.765	5.863	7.322	790.306
October	36.221	426.234	393.743	856.198	11.998	10.040	858.156
November	30.673	418.763	363.492	812.928	15.625	6.814	821.739
December	34.751	448.244	377.588	860.583	20.493	7.835	873.241
1953 Januari	38.268	440.347	389.334	865.949	13.095	7.953	871.091

(*) Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1951: 238; begin 1952: 222.

(1) Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V — GAS

(Productie, Invoer en Uitvoer) (1)

(duizenden kubieke meters)

Bron: Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

59

TIJDVAK	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas [7]=[1]+[2]+[3]+[4]+[5]+[6]	Invoer	Uitvoer	Saldo: invoer min uitvoer [10]=[8]-[9]	Totaal in België beschikbaar gas [11]=[7]+[10]
	Regiebedrijven en verenigingen van gemeenten	Particuliere vennootschappen	Regiebedrijven	Private vennootschappen							
				Productie bestemd voor de openbare voorziening	Productie bestemd voor de nijverheid						
[1]	[2]	[3]	[4]	[5]	[6]	[8]	[9]	[10]	[11]		
1951 Maandgemiddelde	62	1.174	5.552	57.667	75.413	3.759	143.627	38	2.202	- 2.164	141.463
1952 Maandgemiddelde	47	1.059	5.598	57.404	76.746	7.050	147.904	214	1.977	- 1.763	146.141
1951 November	37	984	5.497	55.656	78.850	4.330	145.354	37	2.349	- 2.312	143.042
December	37	1.055	6.020	60.066	80.432	5.311	152.921	44	2.219	- 2.175	150.746
1952 Januari	36	1.056	6.342	62.957	81.870	5.693	157.954	31	2.475	- 2.444	155.510
Februari	36	955	6.019	58.853	74.949	5.868	146.680	31	2.435	- 2.404	144.276
Maart	42	985	6.056	60.912	83.323	6.992	158.310	35	2.240	- 2.205	156.105
April	44	1.043	5.331	56.203	82.704	7.294	152.619	34	1.846	- 1.812	150.807
Mei	56	1.162	5.451	59.289	83.480	5.924	155.362	37	1.784	- 1.747	153.615
Juni	58	1.136	5.030	56.142	76.432	6.255	145.053	37	1.752	- 1.715	143.338
Juli	62	1.196	4.768	53.191	70.995	6.169	136.381	42	1.857	- 1.815	134.566
Augustus	61	1.184	5.011	55.006	71.392	6.888	139.542	185	1.359	- 1.174	138.368
September	44	1.065	5.299	54.360	74.057	8.185	143.010	380	1.761	- 1.381	141.629
October	51	981	5.690	54.712	74.450	8.703	144.687	355	1.977	- 1.622	142.965
November	39	938	5.766	55.924	70.871	8.359	141.897	733	2.041	- 1.308	140.589
December	40	1.003	6.412	61.293	76.430	8.273	153.451	670	2.196	- 1.526	151.925
1953 Januari	39	1.012	6.514	62.869	77.321	8.417	156.172	841	2.188	- 1.347	154.825

(1) Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (6) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal, 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1952 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK (*)

I — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

A — Maandelijkse verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

MAAND	GROOTWARENHUIZEN						WINKELS MET BIJHUIZEN		COÖPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952	1951	1952
Februari	617	364	772	569	550	507	439	396	227	228	545	542	866	586
Maart	515	443	666	598	647	560	409	386	265	243	565	546	713	579
April	442	497	584	614	562	590	372	393	249	237	501	522	530	513
Mei	404	448	538	590	527	629	376	393	248	244	504	546	407	458
Juni	441	369	521	481	571	552	375	361	264	228	497	497	417	363
Juli	431	466	495	525	595	680	367	409	204	229	450	536	357	395
Augustus	318	369	511	471	600	616	405	397	210	223	480	528	360	363
September	387	502	589	611	575	681	400	410	225	233	489	532	472	542
October	580	612	568	565	601	660	416	408	242	250	534	563	562	554
November	477	487	495	513	864	799	399		229	220	528	545	439	444
December	521	545	583	585	961	1.027	464		251	256	618	658	487	496
	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953
Januari	439	476	552	540	521	590	413		239	227	536	513	566	552
Februari	364	350	569	532	507	545	396		228		542		586	

B — Maandelijkse verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

MAAND	Algemeen indexcijfer	GROOTWARENHUIZEN MET MENIGVULDIGE AFDELINGEN																				
		Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden		Tabak	Boek-papierhandel			Parfum.		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal (1)	Textiel	Meubelen, luchten	Totaal	Huishoud. artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Roekgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet	Spelen, speelgoed, sport, reis
1951 December	174	258	220	168	230	70	125	136	175	141	99	142	115	147	285	160	195	274	232	238	157	368
1952 Januari	127	238	126	140	175	76	77	104	157	112	134	123	130	112	190	119	94	107	152	119	108	48
Februari	121	256	126	138	182	74	73	84	110	92	111	150	125	117	217	127	95	107	106	106	107	52
Maart	131	262	131	146	188	93	132	123	114	108	117	149	128	127	205	135	93	104	105	104	108	77
April	137	237	132	143	178	87	185	171	136	130	106	159	125	122	205	130	92	112	106	107	115	119
Mei	137	242	124	138	175	81	150	157	141	125	102	163	124	130	222	139	90	98	107	105	118	129
Juni	115	200	102	125	146	67	117	117	130	104	88	133	104	112	171	117	97	86	89	88	109	122
Juli	141	215	109	140	158	79	139	161	195	140	103	157	123	129	219	137	116	112	100	102	142	183
Augustus	120	221	103	135	157	53	80	110	112	93	87	138	105	128	194	135	112	102	171	161	123	123
September	142	253	118	164	180	83	142	157	143	127	113	178	137	128	279	142	102	100	211	195	120	81
October	154	292	129	168	202	89	201	213	159	151	103	150	120	127	336	146	106	115	122	121	120	126
November	159	280	142	151	201	76	162	141	153	131	95	125	106	106	257	121	119	258	150	165	114	559
December	191	355	209	175	267	70	152	148	190	152	98	153	117	155	319	170	232	297	239	247	155	409
1953 Januari	136	291	137	146	203	77	100	111	169	118	123	121	125	116	203	124	105	109	119	118	113	52
Februari	117	258	126	123	182	70	82	90	105	88	98	157	119	111	204	120	89	94	93	93	106	58

MAAND	GROTE ONDERNEMINGEN GESPECIALISEERD IN KLEDING			COÖPERATIES										WINKELS MET BIJHUIZEN		GROOT- HANDEL	
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkorn. kleding-stukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant, tea-room	Verschillende	Ondergoed, bijkorn. kledingstukken, opschikartikelen		Schoenen
1951 December	70	103	90	151	135	167	109	153	147	252	221	136	137	157	128	136	101
1952 Januari	88	74	194	136	116	153	100	114	129	137	134	97	94	152	88	99	104
Februari	51	48	47	140	120	149	123	148	158	138	114	122	102	158	79	81	97
Maart	96	97	74	143	131	149	118	204	169	133	104	113	115	158	87	82	97
April	125	127	127	137	126	143	113	180	160	140	123	108	118	155	124	154	104
Mei	105	123	108	140	130	149	103	143	149	162	156	116	125	177	122	135	110
Juni	73	76	69	128	121	138	84	133	134	151	227	93	122	168	101	95	104
Juli	75	183	136	133	121	146	88	146	134	168	146	116	131	150	125	122	111
Augustus	56	56	79	131	118	143	80	127	142	155	367	86	123	169	85	81	111
September	91	99	99	143	123	148	115	220	163	152	319	102	121	185	84	109	110
October	103	143	100	147	132	157	119	155	141	166	134	117	136	177	96	128	109
November	78	93	89	134	117	146	99	148	132	157	197	104	116	156	93	109	98
December	79	103	89	161	138	181	110	140	142	217	274	149	139	179	117	105	124
1953 Januari	75	76	102												93	69	
Februari	49	42	46												70	62	

(*) Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 56.

(1) Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken : naalgereedschap, handwerken, linten en patronen; schoeisel; allerlei opschikartikelen.

II — TABAKSVERBRUIK

(Productie en invoer)

Bron: Administratie der Douanen en Accijnzen.

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tonnen)
	(duizenden stuks)			
1936-38 Maandgemiddelde	16.187	49.414	430.048	1.097
1951 Maandgemiddelde	6.385	25.887	711.922	822
1952 Maandgemiddelde	9.792	32.440	682.898	873
1951 December	7.628	32.714	818.012	814
1952 Januari	6.630	26.940	885.358	912
Februari	4.358	23.057	492.305	779
Maart	5.612	24.846	493.486	822
April	5.720	28.667	695.563	944
Mei	4.447	27.903	668.759	884
Juni	12.523	43.034	777.881	939
Juli	10.373	30.691	780.909	843
Augustus	10.582	27.130	714.449	857
September	13.194	35.941	717.207	893
October	13.574	31.551	630.699	839
November	14.384	38.899	615.574	800
December	16.201	50.626	717.587	961
1953 Januari	9.635	29.436	649.794	748
Februari	7.474	27.732	647.969	748

III — SLACHTINGEN IN DE 12 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren koeien, vaarzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen lammeren, geiten
1936-38 Maandgemiddelde	16.561	698	12.242	26.679	6.462
1951 Maandgemiddelde	18.338	3.674	11.297	32.607	6.186
1952 Maandgemiddelde	18.667	3.056	9.454	34.782	5.090
1951 December	19.495	3.236	7.673	31.664	12.276
1952 Januari	21.670	3.660	8.817	36.245	9.954
Februari	16.851	3.313	8.576	27.677	5.682
Maart	17.156	3.263	10.390	30.479	2.865
April	19.988	2.749	12.345	35.704	2.886
Mei	17.561	2.455	10.528	33.051	1.781
Juni	16.959	2.272	9.612	33.322	1.915
Juli	20.053	2.699	11.432	36.973	1.455
Augustus	16.820	2.624	8.842	30.960	1.785
September	19.417	3.271	9.164	36.461	5.572
October	19.845	3.357	8.835	39.346	8.027
November	18.001	3.308	6.644	36.478	9.814
December	19.681	3.696	8.262	40.691	9.345
1953 Januari	18.292	3.634	8.524	35.860	9.186
Februari	16.424	3.020	9.300	33.002	6.613

VERVOER

I — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

70

TIJDVAK	Ontvangsten						Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfs- coëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen	Totaal	Tussen- komst van de Staat (2)	Algemeen totaal			
1938 Maandgemiddelde (1)	73,8	146,6	5,2	225,6	—	225,6	238,9	— 13,3	105,9
1951 Maandgemiddelde	249,8	571,4	33,5	854,7	120,8	975,5	958,2	17,3	98,2
1951 September	271,2	557,5	30,1	858,8	121,0	979,8	953,8	22,0	97,3
October	248,1	646,5	34,9	929,5	121,0	1.050,5	996,9	53,6	94,9
November	221,4	656,6	31,4	909,4	121,0	1.030,4	955,8	74,6	95,0
December	236,1	598,4	36,7	871,2	120,0	991,2	954,5	36,7	96,3
1952 Januari	249,5	592,1	40,4	882,0	62,5	944,5	988,9	— 44,4	104,7
Februari	220,5	559,4	33,0	812,9	62,5	875,4	946,6	— 71,2	108,1
Maart	243,9	599,8	31,2	874,9	62,5	937,4	984,9	— 47,5	105,1
April	258,0	563,9	35,7	857,6	62,5	920,1	951,8	— 31,7	103,4
Mei	254,9	547,3	30,1	832,3	62,5	894,8	959,1	— 64,3	107,2
Juni	273,5	519,5	39,4	832,4	62,5	894,9	927,8	— 32,9	103,7
Juli	334,9	511,6	33,2	879,7	62,5	942,2	950,8	— 8,6	100,9
Augustus	330,0	525,4	33,9	889,3	62,5	951,8	926,5	25,3	97,3
September	293,0	537,6	33,1	913,7	62,5	976,2	941,8	34,4	96,5
October	266,1	623,1	35,7	924,9	62,5	987,4	954,7	32,7	96,7
November	233,6	555,7	31,1	820,4	62,5	882,9	892,4	— 9,5	101,1

(1) Nord-Beige inbegrepen.

(2) Toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

(vervolg)

TIJDVAK	b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd (1)				c) Transportstatistiek (2) 1° Algemeen spoorverkeer							
	A	B	C	A + C	REIZIGERS		ZWARRE GOEDEREN					
					Aantal (duizenden)	Reizigers- km. (miljoenen.)	Vervoerde tonnen (duizenden)	Ton-km. (miljoenen)				
							Belgisch binnel. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	Totaal		
1938 Maandgemid. (3)...	388.982	114.745	90.665	479.647	16.004	511	6.169	186	154	88	428	
1951 Maandgemiddelde	335.279	106.728	60.912	396.191	18.722	604	6.008	237	207	108	552	
1952 Maandgemiddelde	296.804	99.406	56.824	353.628	v 18.976	v 620	v 5.510	v 203	v 210	v 94	v 507	
1951 November.....	360.898	111.969	63.498	424.396	19.506	595	6.674	257	228	102	587	
December.....	312.529	104.702	64.123	376.652	18.787	583	5.615	215	206	93	514	
1952 Januari.....	309.731	115.422	57.484	367.215	20.928	635	6.030	230	231	110	571	
Februari.....	292.236	110.164	55.827	348.063	18.635	567	5.477	197	222	99	518	
Maart.....	317.362	106.525	59.949	377.311	v 18.851	v 590	6.038	220	240	102	562	
April.....	304.098	97.469	56.738	360.836	v 18.975	v 615	5.630	203	220	94	517	
Mei.....	296.837	90.324	56.283	353.120	v 19.279	v 624	5.476	202	210	95	507	
Juni.....	282.662	86.606	52.375	335.037	v 18.452	v 629	5.190	193	205	79	477	
Juli.....	269.549	81.429	54.353	323.902	v 17.491	v 675	4.827	176	193	83	452	
Augustus.....	281.985	89.905	52.738	334.723	v 17.782	v 674	4.972	195	178	91	464	
September.....	303.468	100.579	60.219	363.687	v 18.780	v 617	5.562	214	199	89	502	
October.....	336.964	108.416	62.378	399.342	v 19.829	v 619	6.152	230	207	92	529	
November.....	290.842	96.994	53.821	344.683	v 19.279	v 594	5.416	202	181	87	469	
December.....	275.913	109.043	59.726	335.639	v 19.701	v 608	5.347	178	230	104	512	
1953 Januari.....	257.945	103.397	53.806	311.751			4.843				456	

A. — Aantal wagons aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagons meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagons komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

(1) Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

(2) Militair vervoer niet inbegrepen.

(3) Nord-Belge inbegrepen.

c) Transportstatistiek (1)
2° Vervoer der voornaamste zware goederen
A — Gezamenlijk verkeer

TIJDVAK	Ton-kilom. (miljoenen)	(duizenden tonnen)										
		Totaal	Landbouw- en voedselproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metaalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegels	Producten der groefbedrijven zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier-, kleding	Chemische en artseneijkundige producten	Nijverheidsvetten en -oliën, petroleum, teer	Diversen
1938 Maandgemiddelde (2).....	428	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1951 Maandgemiddelde.....	552	6.008	253	2.181	644	793	498	764	40	272	92	471
1952 Maandgemiddelde.....	507	5.510	229	2.072	661	722	445	640	29	229	81	402
1952 November.....	587	6.674	767	2.301	664	770	528	771	29	270	96	476
December.....	514	5.615	229	2.120	693	699	439	637	29	248	88	433
1952 Januari.....	571	6.030	190	2.339	662	913	460	546	32	304	110	475
Februari.....	518	5.477	145	2.256	652	800	365	428	28	272	113	418
Maart.....	562	6.038	167	2.224	719	828	490	673	27	333	88	489
April.....	517	5.630	129	2.041	676	755	504	727	23	206	91	478
Mei.....	507	5.476	87	1.889	693	718	531	837	21	212	89	419
Juni.....	477	5.190	81	1.840	658	678	493	783	14	230	70	343
Juli.....	452	4.827	119	1.737	653	558	441	698	28	201	66	326
Augustus.....	464	4.972	102	1.883	618	590	424	690	74	189	62	340
September.....	502	5.562	127	2.099	659	705	469	759	40	213	72	419
October.....	529	6.152	666	2.252	654	725	445	684	23	208	81	414
November.....	469	5.416	716	2.035	533	649	375	493	17	167	71	360
December.....	512	5.347	219	2.275	752	743	338	358	21	212	83	346
1953 Januari.....	456	4.843	124	2.172	659	647	326	298	18	203	81	315

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

(2) Nord-Belge inbegrepen

(einde)

B — Belgisch binnenlands verkeer

TIJDVAK	TOTAAL	Land- bouw- en voe- dingspro- ducten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- mate- rielen, spiegel- glas	Produc- ten der groeven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leer-, looier-, kleding	Chemi- sche en artsnij- kundige produc- ten	Nijver- heids- vetten en -oliën, petro- leum, teer	Diversen	Nationale Maatsch. van Buurt- spoorweg.	Vervoerde ton- kilom. (dwi- zenden)
1938 Maandgemiddelde (1)	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858	
1951 Maandgemiddelde ..	3.772	127	1.861	19	236	329	625	13	133	35	394	3.273	
1952 Maandgemiddelde ..	3.356	130	1.679	17	218	293	521	7	120	33	338	2.608	
1951 December	3.472	73	1.800	21	231	283	517	3	128	37	379	2.711	
1952 Januari	3.625	47	2.024	17	244	275	440	4	140	40	394	2.228	
Februari	3.244	37	1.886	15	236	198	351	4	128	37	352	1.657	
Maart	3.659	37	1.851	13	236	332	551	4	166	37	412	2.338	
April	3.376	34	1.607	16	226	350	583	3	115	34	408	2.265	
Mei	3.350	29	1.507	15	227	380	693	3	106	31	359	2.540	
Juni	3.165	36	1.430	23	232	345	654	2	124	31	288	2.547	
Juli	2.850	43	1.322	23	164	300	574	12	109	28	275	2.028	
Augustus	3.071	44	1.481	17	177	302	572	41	119	28	290	2.126	
September	3.478	55	1.715	20	221	320	627	9	125	31	357	2.323	
October	4.023	536	1.867	18	235	299	555	3	114	33	363	4.601	
November	3.493	565	1.646	13	213	231	389	2	91	29	314	4.695	
December	3.033	93	1.816	14	216	189	269	2	100	34	300	1.944	

(1) Nord-Belge inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III — HAVENVERKEER

a) Haven van Antwerpen

Bronnen: Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART					
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			AANGEKOMEN			VERTROKKEN		
	Aantal schepen	Belgische netto tonnen- (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen		Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)	Aantal schepen	Laad- vermogen (duizenden m3)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (2)
				geladen	op ballast							
1936-38 Maandgemiddelde	988	2.008	1.072	837	151	1.072	3.917	1.317	695	3.762	1.268	877
1951 Maandgemiddelde ..	952	2.209	1.261	798	155	1.169	3.611	1.535	695	3.677	1.554	877
1952 Maandgemiddelde ..	980	2.335	1.304	804	174	986	3.589	1.503	593	3.555	1.494	878
1952 Maart	1.018	2.329	1.264	843	170	1.172	3.494	1.457	614	3.547	1.448	872
April	1.015	2.338	1.345	843	183	1.012	3.642	1.508	672	3.530	1.469	800
Mei	963	2.339	1.222	806	177	1.084	3.375	1.400	607	3.363	1.386	748
Juni	947	2.382	1.249	713	185	930	3.473	1.429	565	3.442	1.432	867
Juli	965	2.235	1.279	792	179	908	3.621	1.513	587	3.694	1.567	933
Augustus	944	2.443	1.275	785	163	846	3.531	1.521	566	3.571	1.540	856
September	920	2.058	1.235	746	190	974	3.694	1.535	574	3.666	1.465	797
October	1.049	2.479	1.300	863	195	1.022	3.876	1.620	621	3.864	1.615	947
November	964	2.288	1.233	782	156	795	3.395	1.462	536	3.391	1.491	881
December	1.037	2.579	1.347	857	184	836	3.722	1.523	580	3.477	1.459	919
1953 Januari	965	2.445	1.160	807	147	1.040	3.445	1.394	582	3.188	1.310	792
Februari	917	2.143	785	785	139	785	3.118	1.383	565	3.151	1.360	761
Maart	1.091	2.422	785	929	152	785						

(1) Internationaal verkeer. — (2) Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

Bronnen: Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	ZEEVAART						BINNENVAART	
	AANGEKOMEN			VERTROKKEN			GOEDEREN (1) (duizenden metrieke tonnen)	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Aantal schepen	Tonnemaat (duizenden registertonnen)	Goederen (duizenden metrieke tonnen) (1)	Gelost	Geladen
1936-38 Maandgemiddelde ..	169	177	208	170	178	92	174	152
1951 Maandgemiddelde	153	125	129	155	125	83	147	71
1952 Maandgemiddelde	157	126	130	157	126	78	134	54
1952 Maart	145	118	112	147	112	84	137	39
April	178	150	147	172	149	74	146	54
Mei	137	116	136	143	120	90	166	57
Juni	153	130	139	151	131	92	140	59
Juli	183	145	151	184	143	82	146	49
Augustus	141	116	128	139	120	82	137	51
September	142	124	135	142	114	66	141	54
October	162	119	124	158	126	48	148	81
November	154	113	134	151	112	65	119	48
December	158	128	75	157	128	73	99	43
1953 Januari	150	106	88	150	110	98	83	44
Februari	129	118		127	109			
Maart	157	122		160	130			

(1) Internationaal verkeer

IV — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

TIJDVAK	GELADEN SCHEPEN														
	Aantal					Duizenden metrieke tonnen					Millioenen ton-km.				
	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer	Binnen- verkeer	Invoer	Uitvoer	Door- voer	Gehele verkeer
1951 Maandgemiddelde ...	6.077	2.814	2.119	325	11.335	1.570	1.067	757	77	3.471	170,2	63,0	46,4	9,9	289,5
1952 Maandgemiddelde ...	5.399	2.932	2.160	318	10.798	1.427	1.023	769	76	3.295	160,0	63,1	49,7	9,8	282,8
1951 December	6.041	2.613	2.136	358	11.148	1.632	1.023	762	90	3.507	173,1	58,1	46,0	11,8	289,0
1952 Januari	4.625	2.051	1.627	311	8.614	1.242	782	631	74	2.720	133,9	42,1	39,4	8,8	224,2
Februari	5.345	2.543	1.826	313	10.027	1.409	964	695	77	3.145	160,2	53,8	41,9	10,3	266,2
Maart	5.698	2.987	2.062	355	11.102	1.487	1.092	716	87	3.382	166,7	64,6	49,0	11,0	291,3
April	5.697	3.080	2.182	418	11.377	1.448	1.097	744	104	3.393	162,2	64,9	51,7	13,8	292,6
Mei	5.965	3.267	2.323	352	11.907	1.629	1.187	756	86	3.658	171,5	72,0	53,4	10,9	307,8
Juni	5.445	2.941	2.434	322	11.142	1.458	1.037	854	78	3.427	162,1	64,9	59,0	9,9	295,9
Juli	5.184	3.053	2.315	282	10.834	1.306	1.035	841	68	3.250	146,5	68,1	51,8	9,0	275,4
Augustus	5.487	3.509	2.379	290	11.665	1.426	1.026	836	72	3.360	166,0	67,1	52,0	9,6	294,7
September	5.670	3.331	2.367	249	11.607	1.398	1.076	801	50	3.334	164,1	69,0	54,5	7,4	295,0
October	5.513	3.390	2.440	311	11.643	1.442	1.166	882	75	3.566	162,6	76,7	54,3	9,8	303,4
November	5.202	2.742	2.068	331	10.343	1.416	974	768	75	3.233	158,8	64,0	50,0	9,0	282,8
December	4.957	2.288	1.796	282	9.323	1.468	838	702	62	3.070	166,0	60,0	40,0	8,0	265,0

BUITENLANDSE HANDEL VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE
ECONOMISCHE UNIE
NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL
VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Tijdvak	0 - Voedings- waren	1 - Dran- ken en tabak	2 - Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	3 - Mine- rale brand- stoffen, smeer- middelen en derge- lijke pro- ducten	4 - Oliën en vetten van dierlijke of plant- aardige oors- sprong	5 - Schei- kundige produc- ten	6 - Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens de grond- stof	7 - Machi- nes en vervoer- mate- riaal	8 - Diverse fabri- katen	9 - Niet elders genoemde goederen	Totaal
Gewicht (duizenden tonnen)											
<i>Invoer.</i>											
1951 Maandgemiddelde .	279	8,0	1.860	796	10,6	100	100	27,9	3,3	1,5	3.186
1952 Maandgemiddelde .	273	8,3	1.884	834	9,4	89	109	28,5	3,7	1,2	3.240
1952 Januari	226	8,2	1.720	907	11,2	91	103	23,7	3,3	1,4	3.095
Februari	311	7,2	1.768	1.062	10,4	95	98	28,4	3,0	1,5	3.384
Maart	257	8,1	1.837	895	10,4	85	101	26,3	3,8	1,9	3.226
April	219	8,8	2.004	879	12,4	106	104	31,1	3,5	1,5	3.369
Mei	231	8,4	1.995	820	5,7	96	105	30,3	3,6	1,0	3.295
Juni	186	8,2	1.805	854	7,4	62	94	29,6	3,3	0,6	3.050
Juli	276	7,5	1.878	734	10,0	104	93	23,9	3,7	1,4	3.132
Augustus	243	6,9	1.952	712	11,4	71	97	19,2	3,4	0,7	3.116
September	271	8,1	2.095	790	8,8	65	114	41,8	4,6	1,0	3.399
October	366	9,7	2.050	829	10,8	116	129	33,2	5,0	1,3	3.550
November	300	8,7	1.763	766	5,4	84	129	27,4	3,9	1,0	3.088
December	388	9,5	1.599	732	8,3	88	135	21,6	3,7	1,3	2.980
1953 Januari	234	7,3	1.382	841	6,4	88	100	34,2	3,0	—	2.696
<i>Uitvoer.</i>											
1951 Maandgemiddelde .	58	0,8	331	274	8,2	283	708	22,3	3,3	0,1	1.688
1952 Maandgemiddelde .	38	0,6	283	462	9,9	225	648	25,0	3,2	0,1	1.695
1952 Januari	40	0,5	251	373	11,7	267	651	20,2	4,2	0,1	1.619
Februari	42	0,8	189	449	13,9	329	646	25,4	3,8	0,1	1.699
Maart	50	0,7	250	368	10,6	279	685	37,5	4,1	0,1	1.685
April	39	0,6	284	441	9,5	245	639	28,0	3,3	0,1	1.691
Mei	29	0,8	338	516	9,3	217	695	27,7	2,7	0,1	1.836
Juni	27	0,9	316	524	7,6	232	629	26,1	2,8	0,1	1.766
Juli	30	0,9	311	495	8,8	221	640	21,2	2,6	0,1	1.731
Augustus	26	0,7	279	507	7,9	178	533	16,1	2,1	0,1	1.550
September	36	0,6	318	460	9,0	188	709	19,6	2,6	0,1	1.743
October	39	0,4	299	501	12,8	206	746	26,5	3,3	0,1	1.834
November	47	0,5	263	402	7,9	163	594	28,5	3,0	0,1	1.609
December	44	0,3	282	474	9,3	173	597	19,8	3,1	0,1	1.603
1953 Januari	48	0,3	220	455	8,5	225	595	15,7	2,9	0,1	1.570
Februari	53	0,6	257	442	4,6	202	521	14,1	2,9	0,1	1.496

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL

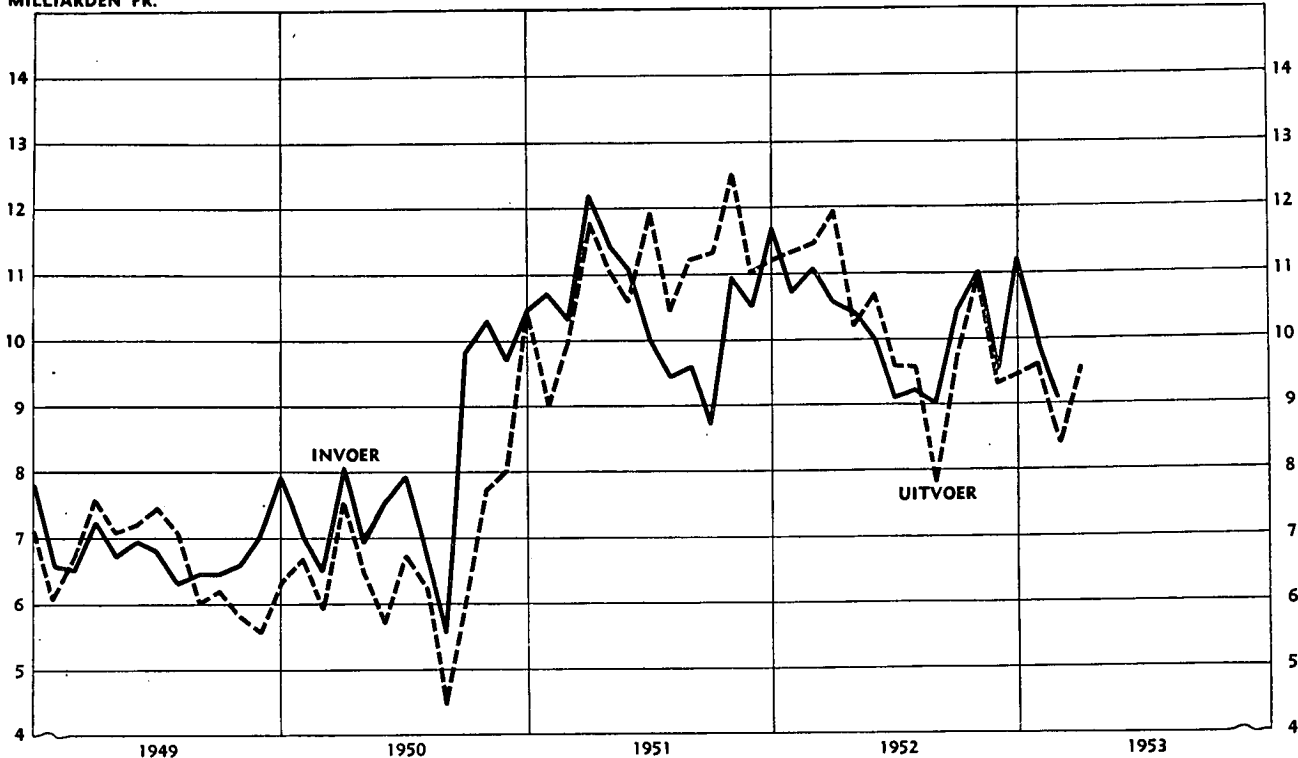
75

VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.) (vervolg)

Tijdvak	0 - Voedings-waren	1 - Dranken en tabak	2 - Niet eetbare grondstoffen, behalve brandstoffen	3 - Minerale brandstoffen, smeer-middelen en dergelijke producten	4 - Oliën en vetten van dierlijke of plantaardige oorsprong	5 - Scheikundige producten	6 - Fabrikaten hoofdzakelijk gerangschikt volgens de grondstof	7 - Machines en vervoer-materiaal	8 - Diverse fabrieken	9 - Niet elders genoemde goederen	Totaal	Gemiddelde prijs per ton (franken)	Uitvoer (+) of invoer-saldo (-) van de handels-balans (miljoenen franken)	Verhouding van uitvoer tot invoer in pCt.
Waarde (miljoenen franken)														
Invoer.														
1951 Maandgemid.	1.772	165	3.207	875	203	510	2.087	1.311	381	89	10.600	3.327		
1952 Maandgemidd.	1.813	165	2.579	958	122	442	2.093	1.552	435	93	10.252	3.164		
1952 Januari	1.673	167	3.286	1.037	170	490	1.960	1.433	355	81	10.652	3.442		
Februari	2.231	136	2.939	1.205	153	506	2.131	1.335	374	60	11.070	3.271		
Maart	2.020	148	2.643	1.025	141	473	2.013	1.605	468	122	10.558	3.273		
April	1.838	165	2.522	1.044	181	498	2.105	1.597	433	100	10.483	3.112		
Mei	1.498	158	2.281	971	73	447	2.293	1.738	422	82	9.963	3.024		
Juni	1.352	165	2.010	1.007	92	372	1.838	1.690	378	55	8.959	2.937		
Juli	1.778	149	2.132	834	116	415	1.672	1.506	412	137	9.151	2.922		
Augustus	1.579	136	2.218	797	136	338	1.947	1.292	376	100	8.919	2.862		
September	1.947	167	2.346	898	101	368	2.201	1.773	517	104	10.422	3.066		
October	2.029	192	2.721	961	119	507	2.136	1.670	588	92	11.015	3.103		
November	1.549	182	2.288	833	67	398	2.094	1.504	468	87	9.470	3.067		
December	2.218	209	3.052	838	92	444	2.344	1.488	455	89	11.229	3.760		
1953 Januari	1.710	147	2.460	978	81	408	2.259	1.507	360	43	9.953	3.692		
Uitvoer.														
1951 Maandgemid.	508	32	1.140	316	187	867	6.689	954	341	22	11.047	6.543	+ 447	104,2
1952 Maandgemidd.	337	15	697	580	166	684	6.264	1.135	303	32	10.213	6.026	- 39	99,6
1952 Januari	394	17	798	491	232	885	7.092	1.079	286	19	11.293	6.975	+ 641	106,0
Februari	402	20	766	599	268	1.015	6.919	1.051	295	21	11.356	6.684	+ 288	102,6
Maart	458	20	708	495	204	871	6.956	1.776	347	12	11.847	7.031	+ 1.289	112,2
April	383	16	526	614	175	820	6.248	1.109	319	14	10.224	6.046	- 259	97,5
Mei	290	20	559	676	151	708	6.835	1.168	277	26	10.710	5.833	+ 747	107,5
Juni	293	14	665	656	113	740	5.793	1.094	258	11	9.638	5.458	+ 679	107,5
Juli	294	15	657	601	133	614	5.851	1.102	265	26	9.558	5.522	+ 407	104,4
Augustus	236	12	597	600	119	507	4.592	808	241	39	7.751	5.001	- 1.168	86,9
September	302	11	634	552	136	505	6.227	961	318	40	9.686	5.557	- 736	92,9
October	322	13	703	607	178	547	6.879	1.201	369	36	10.855	5.919	- 160	98,8
November	309	13	728	476	122	466	5.547	1.172	331	90	9.254	6.132	- 126	97,7
December	351	12	824	557	144	514	5.712	936	320	24	9.394	5.861	- 1.835	83,7
1953 Januari	387	9	708	534	126	653	5.941	872	272	54	9.556	6.087	- 397	96,0
Februari	386	13	810	512	66	556	4.885	769	299	30	8.326	5.566		

MILLIARDEN FR.

MILLIARDEN FR.

WERKLOOSHEID

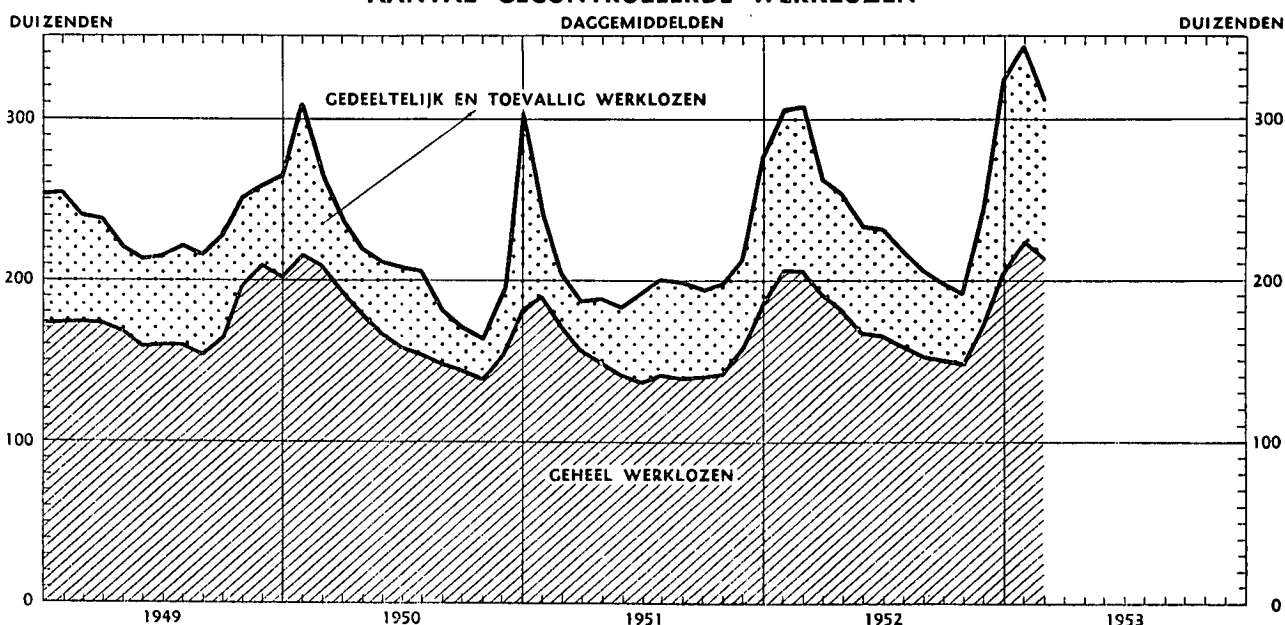
I — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

TIJDVAK	AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN						DUIZENDEN VERLOREN WERKDAGEN		
	INGESCHREVEN WERKLOZEN TIJDENS DE MAAND			DAGGEMIDDELDEN			geheel werklozen	gedeeltelijk on toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
1952 Februari	240.922	204.172	504.994	204.324	103.017	307.341	4.919	2.466	7.385
Maart	238.439	228.378	466.817	188.619	72.775	261.394	5.662	2.186	7.848
April	215.758	200.139	415.897	180.287	73.081	253.368	3.973	1.608	5.581
Mei	204.042	186.668	390.710	166.020	68.231	234.251	3.824	1.569	5.393
Juni	207.346	201.164	408.510	163.865	68.266	232.131	4.688	1.950	6.638
Juli	196.408	171.778	368.186	158.380	58.623	217.003	3.643	1.348	4.991
Augustus	196.612	176.945	373.557	151.707	53.325	205.032	4.400	1.546	5.946
September	188.892	150.035	338.927	150.136	46.849	196.985	3.606	1.123	4.729
October	179.447	133.540	312.987	146.575	44.713	191.288	3.374	1.026	4.400
November	215.033	235.815	450.848	169.970	71.958	241.928	4.935	2.094	7.029
December	239.904	329.339	569.243	204.054	121.075	325.129	4.502	2.679	7.181
1953 Januari	258.451	263.678	522.129	224.062	119.716	343.778	5.380	2.866	8.246
Februari				212.794	98.689	311.483			

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOZEN

II — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde der maand													
1952 Februari	—	—	24	307.341	65.918	51.758	54.080	69.182	26.190	19.869	9.819	4.545	5.980
Maart	—	—	30	261.394	62.438	42.906	48.121	62.417	19.939	14.773	6.449	877	3.374
April	—	—	22	253.368	59.103	40.328	46.744	62.723	20.720	14.922	5.553	316	2.959
Mei	—	—	23	234.251	54.013	37.319	42.460	59.288	18.713	14.163	5.120	252	2.923
Juni	—	—	29	232.131	53.306	37.532	42.513	57.409	19.984	13.387	4.998	238	2.764
Juli	—	—	23	217.003	51.324	36.714	37.597	53.892	18.419	11.139	4.934	267	2.717
Augustus	—	—	29	205.032	48.816	34.962	34.296	49.970	16.711	12.182	4.991	314	2.790
September	—	—	24	196.985	47.661	33.079	35.833	45.280	15.970	11.446	4.662	478	2.676
October	—	—	23	191.288	48.179	31.663	33.910	43.234	15.045	10.931	4.846	720	2.751
November	—	—	29	241.928	58.664	39.210	44.516	52.975	19.936	13.583	7.390	2.017	3.637
December	—	—	22	325.129	69.445	51.119	62.297	72.879	28.087	19.484	11.175	3.994	6.049
1953 Januari	—	—	24	343.778	74.113	55.166	62.834	74.279	31.529	21.649	12.819	4.284	7.105
Februari	—	—	24	311.483									
Daggemiddelde der week													
1953 Februari	1	7	6	305.217	66.292	49.220	52.405	64.602	27.622	22.983	10.789	4.081	7.223
	8	14	6	334.740	63.614	54.539	59.328	70.159	32.993	23.244	12.826	4.868	8.169
	15	21	6	327.461	68.559	53.711	56.600	69.082	31.004	22.729	12.673	5.301	7.802
	22	28	6	278.517	60.227	46.083	49.328	59.566	24.839	19.440	9.383	3.856	5.795
Maart	1	7	6	260.771	58.908	43.456	46.722	57.007	22.968	17.169	8.228	1.756	4.557
	8	14	6	250.835	56.388	42.091	44.546	50.260	22.037	16.380	7.727	1.190	4.216
	15	21	6	244.660	56.834	41.350	44.770	54.770	21.508	15.272	7.316	804	3.993
	22	28	6	237.661	54.029	40.359	42.062	54.236	21.233	14.428	6.770	744	3.800
	29	4	6	236.766	53.623	40.057	41.883	54.058	21.476	14.603	6.750	641	3.675

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

 I — BELGIE EN BELGISCH-CONGO
 ALGEMENE STATEN DER BANKEN (1)
 (miljoenen franken)

POSTEN	30 Nov. 1952	31 Dec. 1952	31 Jan. 1953	28 Feb. 1953
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.313	4.201	2.329	2.276
Daggeld	3.097	1.858	1.813	1.811
Bankiers	2.943	2.955	3.093	2.858
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	751	635	655	605
Andere te innen waarden op korte termijn	3.894	3.405	3.494	3.053
Wissels	48.295	45.134	46.805	44.198
a) Handelswissels (2)	13.473	11.483	12.012	10.290
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank van België	11.656	11.614	11.396	10.751
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank van België tot beloop van 95 pCt.	23.166	22.037	23.397	23.157
Prolongaties en voorschotten op effecten	1.070	1.180	1.103	1.197
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	8.502	9.134	8.783	8.390
Diverses debiteuren	14.489	14.749	14.590	15.465
Effecten	10.281	10.657	10.661	10.698
a) Belegde wettelijke reserve	233	233	234	234
b) Belgische overheidsfondsen	8.123	8.524	8.517	8.546
c) Buitenlandse overheidsfondsen	57	57	60	67
d) Bankaandelen	914	895	906	907
e) Andere fondsen	954	918	944	944
Diversen	4.534	4.125	4.800	3.899
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen...	100.173	98.037	97.338	94.454
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	2	2	2	2
Gebouwen	759	754	763	767
Participaties in dochtermaatschappijen voor immobielien	287	294	294	294
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor immobielien	236	239	236	244
Materieel en meubilair	98	94	96	100
Totaal vastgelegde middelen...	1.382	1.383	1.391	1.407
Algemeen totaal der activa...	101.555	99.420	98.729	95.861
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42)	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeisers	384	394	407	401
Daggeld	—	—	5	—
Bankiers	7.091	6.999	6.577	6.745
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	2.183	2.212	1.857	1.667
Geaccepteerde wissels	8.503	9.134	8.784	8.390
Andere te betalen waarden op korte termijn	2.585	818	1.050	783
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2.285	2.219	2.062	1.351
Deposito's en crediteuren	64.097	64.252	64.346	63.171
a) Dadelijk opvraagbaar aan en op ten hoogste 30 dagen	57.453	57.510	57.259	55.468
b) Op meer dan 30 dagen	6.644	6.742	7.087	7.703
Obligaties en kasbons	920	954	1.006	1.054
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	705	661	657	645
Diversen	7.082	6.007	6.205	5.859
Totaal opvraagbaar...	95.835	93.650	92.956	90.007
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	3.424	3.426	3.425	3.425
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	177	186	186	186
Wettelijke reserve (artikel 13, K. B. 185)	236	236	236	236
Beschikbare reserve	1.805	1.840	1.843	1.855
Reservefonds	78	82	83	92
Totaal niet opvraagbaar...	5.720	5.770	5.773	5.794
Algemeen totaal der passiva...	101.555	99.420	98.729	95.861

(1) De globale staat bevat, wat de banken betreft, welkehandelswissels, beliep op 30 November 1952, 31 December 1952, Kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels.

De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de Kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen ».

(2) Om een betere gedachte te geven van de schommelingen van de handelswissels, werd beslist de portefeuille der Nationale Bank van België en parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdisconteerd voortaan bekend te maken. Het bedrag van deze wissels, dat niet bevat is in de handelswissels, beliep op 30 November 1952, 31 December 1952, 31 Januari 1953 en 28 Februari 1953 respectievelijk 5.306, 7.902, 6.421 en 7.718 miljoen franken.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

85

(millioenen franken)

ACTIVA

	12-2-1953	19-2-1953	26-2-1953	5-3-1953	12-3-1953	19-3-1953	26-3-1953	1-4-1953	9-4-1953
Goudvoorraad	35.385	35.085	35.069	34.948	35.093	35.094	35.078	35.078	34.948
Tegoed op het buitenland :									
a) in buitenlandse deviezen	879	655	700	773	517	497	754	652	607
b) in Belgische franken.....	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,3	0,4	0,4	0,5
Te ontvangen deviezen en goud	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492	2.492
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
a) E.B.U. { zonder bijzondere provisie..	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066	10.066
met bijzondere provisie	3.603	3.703	3.470	3.598	3.421	3.533	3.286	3.388	3.500
overeenkomst van 28-11-1952	1.251	1.074	1.307	1.181	1.356	1.166	1.414	1.312	1.200
b) landen, leden van de E. B. U.....	1.480	1.314	1.512	1.467	1.431	759	827	783	796
c) andere landen	497	482	489	454	446	450	444	265	280
Debiteuren wegens termijnverkoop van deviezen en goud	880	386	371	251	251	259	409	409	279
Handelspapier op België	4.869	5.137	5.695	5.939	5.661	5.452	5.313	6.052	6.151
Voorschotten op overheidsfondsen	308	266	374	326	291	296	292	395	375
Mobilisering van speciale rekeningen E. B. U. (besluiten 22-3-52 en 26-7-52)...	10	106	191	49	11	11	8	17	16
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :									
a) Schatkistcertificaten	8.520	7.190	7.595	7.705	8.140	7.465	7.780	8.005	7.805
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	—	—	—	—	—	—	—	—	290
c) andere Belgische overheidseffecten....	65	83	83	186	138	87	56	38	26
Deel- en pasmunt	347	357	359	348	365	379	388	379	360
Tegoed bij de Dienst { rekening A.....	2	2	2	2	2	2	0,5	1	2
der Postchecks { rekening B.....	725	725	730	730	726	724	730	731	738
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet van 28 Juli 1948)	34.723	34.723	34.723	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidsfondsen (art.18 en 21 der statuten)	1.478	1.483	1.494	1.511	1.529	1.543	1.557	1.568	1.578
Gebouwen, materieel en meubelen	889	889	889	889	889	889	889	889	889
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	707	707	707	707	707	708	708	708	708
Diversen	361	301	423	381	387	414	447	405	491
	109.537	107.226	108.721	108.661	108.579	106.946	107.599	108.293	108.255

PASSIVA

	12-2-1953	19-2-1953	26-2-1953	5-3-1953	12-3-1953	19-3-1953	26-3-1953	1-4-1953	9-4-1953
Bankbiljetten in omloop	96.739	96.093	96.603	97.910	97.156	96.357	95.843	97.458	97.741
Rekeningen-courant :									
Schatkist { gewone rekening	5	4	4	5	6	4	5	5	1
rekeningen Accoord voor Economische Samenwerking..	1.306	210	209	209	209	220	220	226	227
Banken in het buitenland : gewone rekeningen	379	374	352	347	345	346	504	337	365
Diverse rekeningen-courant	1.971	2.242	3.264	1.568	2.338	2.117	2.794	1.748	1.313
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :									
Landen, leden van de E. B. U.....	1.073	618	925	1.154	1.353	599	950	1.211	1.297
Andere landen { a)	210	209	120	131	125	136	99	113	111
b)	725	725	730	730	726	724	730	731	738
Totaal der verbintenissen op zicht ...	102.408	100.475	102.207	102.054	102.258	100.503	101.145	101.829	101.793
Bijzondere rekeningen voor voorschotten E.B.U. (Besl. 22-3-1952 en 26-7-1952)	3.603	3.703	3.470	3.596	3.421	3.533	3.286	3.388	3.500
Te leveren deviezen en goud	987	506	491	478	361	366	606	500	364
Pensioenkas van het Personeel	707	707	707	707	707	708	708	708	706
Diversen	153	156	167	147	153	157	175	189	213
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen ...	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279	1.279
	109.537	107.226	108.721	108.661	108.579	106.946	107.599	108.293	108.255

(millioenen franken)

ACTIVA

	30-9-1952	31-10-1952	30-11-1952	31-12-1952	31-1-1953	28-2-1953
Goudvoorraad	3.093	3.124	3.248	3.264	3.541	3.700
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud	2.812	3.425	3.651	4.166	4.291	4.219
Tegoed in Belgische franken :						
Banken en diverse organismen	192	224	89	108	200	69
Certificaten der Belgische Schatkist	2.176	1.800	1.600	1.450	1.350	1.150
Andere tegoeden	67	6	44	4	12	38
Te ontvangen Belgische franken	—	—	—	—	2.325	2.225
Tegoed in andere deviezen	23	31	26	41	29	23
Debiteuren wegens termijnverkoop van deviezen en goud	—	—	—	2	2	2
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	1	—	—	2	1	—
Voorschotten op overheidsfondsen en edele stoffen	—	—	—	—	8	19
Tegoed bij de diensten der Postchecks	10	4	2	3	11	15
Belgische overheidseffecten uitgegeven in Congoese franken	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	92	99	99	99	99	103
Gebouwen, materieel, meubelen	36	48	52	53	54	63
Diversen	110	116	122	126	131	137
	13.048	13.313	13.369	13.754	16.490	16.199

PASSIVA

	30-9-1952	31-10-1952	30-11-1952	31-12-1952	31-1-1953	28-2-1953
Biljetten en metalen in omloop	4.125	4.057	4.113	4.202	4.151	4.128
Rekeningen-courant en diverse crediteuren :						
Belgisch-Congo	} 4.607	} 4.318	} 4.185	} 4.570	4.301	3.827
Ruanda-Urundi					314	324
Diverse rekeningen-courant	1.794	2.372	2.459	2.499	2.692	2.931
Te betalen waarden	114	115	135	111	2.481	2.611
Totaal der verbintenissen op zicht	10.640	10.862	10.892	11.382	13.939	13.821
Verbindenissen in Belgische franken :						
Op zicht	630	798	674	559	594	428
Op termijn	626	275	275	240	310	280
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :						
In omzetbare deviezen	931	1.069	1.194	1.224	1.269	1.356
In andere deviezen	7	7	7	13	8	22
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	—	—	—	2	3	2
Diversen	64	152	177	184	217	140
Kapitaal	150	150	150	150	150	150
	13.048	13.313	13.369	13.754	16.490	16.199

II — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

86

Banque de France
(miljoenen franken)

DATUM	Goud- voorraad	Dadelijk opusbare tegoeden in 't buitenland en tegoeden bij de Europese Betalingunie	Disconto- portefeuille (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17-6-1938)	Voorschotten		Schuld van de Staat tegenover de Bank		Bankbil- jetten in omloop	Creditsaldi in rekening courant Totaal
					op effecten	met 30 dagen looptijd op overheids- fondsen	gezen- lijke schuld (2)	waarvan voorlopige voorschot- ten (3)		
1951 Jaargemiddelde ...	188.948	141.068	487.944	191.151	6.510	19.278	797.088	584.792	1.676.806	169.552
1952 Jaargemiddelde ...	193.393	21.072	874.523	252.284	7.454	21.068	709.319	593.758	1.935.932	162.512
1952 10 Januari	191.447	25.642	786.292	224.470	7.676	20.667	747.204	594.000	1.862.546	159.627
7 Februari	191.447	21.167	819.490	240.102	7.556	22.509	732.408	592.800	1.866.528	183.353
6 Maart	191.447	15.173	877.884	243.374	7.073	19.944	708.798	601.000	1.895.636	175.022
10 April	191.447	12.528	871.867	285.045	7.793	23.551	703.001	591.300	1.929.690	170.230
8 Mei	191.447	13.919	855.958	276.763	7.428	21.091	707.406	596.200	1.915.834	157.511
5 Juni	191.447	15.774	873.799	249.760	8.315	20.420	692.950	599.300	1.916.157	144.831
10 Juli	191.447	17.377	883.723	258.355	7.356	24.125	689.207	600.400	1.959.556	124.837
7 Augustus	191.447	20.309	876.265	250.599	6.925	20.473	718.847	594.100	1.976.644	123.321
4 September	194.943	25.963	888.006	254.131	8.060	18.534	734.961	597.700	2.002.510	138.248
9 October	194.943	27.883	929.290	263.382	7.723	23.878	733.947	595.200	2.038.142	141.944
6 November	194.943	29.133	927.356	259.951	8.339	21.654	719.911	595.800	2.030.974	133.027
4 December	198.439	30.265	932.902	259.739	7.550	21.787	713.230	600.200	2.036.309	142.170
1953 8 Januari	200.187	30.791	1.020.954	264.691	7.460	23.764	685.350	599.900	2.110.391	123.532
5 Februari	200.187	16.068	973.644	253.778	8.089	22.921	716.385	613.500	2.083.557	119.798
5 Maart	200.187	16.349	981.004	255.668	8.266	24.007	730.552	625.300	2.101.472	123.373

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 8 November 1951.
vorige : 3 pCt. sedert 11 October 1951.

(1) Deze rubriek omvat de gediscoteerde binnenlandse wissels, de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels het gediscoteerd papier op het buitenland en de wissels voor mobilisatie van halflange crediten.

(2) De gezamenlijke schuld omvat: 1° het tegoed van de Bank in haar postchèque-rekeningen; de renteloze voorschotten aan de Staat; de voorlopige voorschotten door de Bank aan de Staat; de verhandelbare schatkistbons afgeleverd als tegenwaarde voor de goudoverdrachten aan het « Fonds de Stabilisation des Changes »; de voorschotten aan genoemd Fonds verstrekt krachtens de overeenkomst van 27 Juni 1949; de verbintenissen van de Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België; de verhandelbare bons van de « Caisse autonome d'Amortissement » (overeenkomst van 23 Juni 1928 en 7 December 1931); de verhandelbare schatkistbons (deelneming van de Staat aan het Internationaal Muntfonds en inschrijving op het kapitaal van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling); 2° met ingang van 6 Maart 1952: eveneens aangekochte schatkistbons; 3° met ingang van 10 April 1952: eveneens goudleningen aan het « Fonds de Stabilisation des Changes ».

(3) De voorlopige voorschotten omvatten namelijk: de « Voorlopige buitengewone voorschotten aan de Staat van 25 Augustus 1940 tot 20 Juli 1944 » die fr 426.000 miljoen bedragen.

Bank of England
(miljoenen £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toe- gelaten biljetten- omloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhou- ding van de metaal- voorraad van het Bank. Depart- ment tot het saldo van zijn deposi- to's pCt.	
	Gouden munten en baren (Issue Depart- ment)	Munten (Banking Depart- ment)	Door de Staat gewaar- borgde fondsen	Disconto- en voor- schotten	Andere waar- den	Totaal			Openbare organen		Banken	Andere deposi- to's		Totaal
									Gewone rekening	Bijzon- dere rekening van de Schatkist (2)				
1951 Jaargemiddelde .	0,36	0,84	341,4	14,8	26,8	383,0	1.342,4	1.382,7	16,0	4,2	297,6	88,5	406,3	10,2
1952 Jaargemiddelde .	0,36	1,55	314,8	15,6	22,3	352,6	1.435,2	1.475,6	13,1	12,5	277,2	73,9	376,7	11,2
1952 9 Januari	0,36	1,70	339,0	14,2	23,4	376,6	1.395,8	1.450,0	18,2	0,4	304,3	91,9	414,8	13,6
6 Februari	0,36	1,57	327,2	4,4	42,7	374,3	1.357,6	1.400,0	13,9	14,0	286,6	85,7	400,2	11,1
5 Maart	0,36	1,56	334,5	9,5	25,8	369,8	1.375,1	1.400,0	19,6	0,6	274,2	83,7	378,1	7,1
9 April	0,36	1,54	310,7	19,1	21,2	351,0	1.413,7	1.450,0	14,2	0,5	277,1	79,7	371,5	10,3
7 Mei	0,36	1,47	273,4	14,1	38,0	325,5	1.409,4	1.450,0	10,1	0,5	266,4	73,0	350,0	12,1
4 Juni	0,36	1,50	296,2	12,6	18,9	327,7	1.420,1	1.450,0	12,4	0,5	258,5	70,0	341,4	9,3
9 Juli	0,36	1,47	316,1	28,7	17,8	362,6	1.465,4	1.500,0	14,2	13,6	283,2	69,8	380,8	9,6
6 Augustus	0,36	1,53	285,8	17,6	30,5	333,9	1.508,4	1.550,0	15,8	13,2	258,5	66,6	359,1	12,1
10 September	0,36	1,57	324,2	5,8	16,0	346,0	1.452,0	1.500,0	15,1	30,5	266,0	65,9	377,5	13,2
8 October	0,36	1,61	317,2	8,4	13,7	339,3	1.446,5	1.500,0	13,3	24,2	275,2	64,3	377,0	14,7
5 November	0,36	1,59	307,0	7,5	30,4	344,9	1.449,5	1.500,0	12,9	26,6	272,4	67,6	379,5	13,8
10 December	0,36	1,49	332,4	8,6	13,6	354,6	1.512,7	1.500,0	14,8	16,0	273,8	71,2	375,8	10,4
1953 7 Januari	0,36	1,41	358,7	6,1	14,5	379,3	1.502,0	1.525,0	13,2	24,3	275,2	73,2	385,9	6,4
4 Februari	0,36	1,41	309,1	10,2	31,4	350,7	1.451,6	1.500,0	11,3	32,2	272,0	66,9	382,4	13,1
4 Maart	0,36	1,72	356,8	4,3	15,2	376,3	1.474,7	1.500,0	22,7	23,3	269,2	70,0	385,2	7,1

Discontorente { huidige : 4 pCt. sedert 12 Maart 1952.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 8 November 1951.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.
(2) Rekening Europese Samenwerking.

Nederlandsche Bank

(millioenen gulden)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandse wissels, promessen, enz.	Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten	Buitenlandse betaalmiddelen	Voorschotten in rekening-courant op onderpand, (incl. beleningen op effecten, goederen, celen)	Schatkistpapier, door de Bank overgenomen van de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Boekvordering op de Staat der Nederlanden ingevolge overeenkomst van 26 Februari 1947	Vorderingen in guldens, voortvloeiende uit betalingsaccorden	Bankbiljetten in omloop		Rekening-courant saldo's						Saldo's luidende in buitenlandse geldsoorten
									Oude uitgiften	Nieuwe uitgiften	's Rijks Schatkist	's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	Saldo's van banken in Nederland	Saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden	Andere saldo's	Andere saldo's van niet-ingezetenen	
1951 Jaargemiddelde ..	1.178	106,6	848	4,1	164	1.507	1.500	267	50	2.786	63	1.550	41	322	163	110	544
1952 Jaargemiddelde ..	1.314	3,9	1.443	3,6	58	721	1.350	336	43	2.919	592	1.250	60	84	127	98	47
1952 7 Januari	1.195	125,1	913	4,8	133	1.500	1.500	237	46	2.925	162	1.692	25	164	138	111	298
4 Februari	1.195	0,1	882	6,3	114	1.500	1.500	276	45	2.887	232	1.730	54	111	127	113	126
10 Maart	1.200	6,0	1.110	2,5	97	1.350	1.500	301	44	2.885	306	1.778	48	97	113	111	38
7 April	1.288	0,2	1.067	4,5	37	800	1.300	283	44	2.912	349	1.054	75	83	100	106	37
5 Mei	1.297	—	1.128	6,3	39	800	1.300	302	44	2.922	400	1.027	105	108	100	107	36
9 Juni	1.303	—	1.222	3,4	41	800	1.300	345	43	2.882	617	1.027	47	126	122	105	33
7 Juli	1.303	—	1.413	4,3	34	800	1.300	372	43	2.917	705	1.027	117	105	161	105	30
4 Augustus	1.325	—	1.563	5,3	35	587	1.300	363	42	2.954	753	1.062	68	75	141	87	30
8 September	1.222	—	1.847	2,3	36	343	1.300	367	42	2.937	740	1.099	31	48	133	88	30
6 October	1.235	—	2.086	0,7	37	228	1.300	348	41	2.967	763	1.129	42	72	139	84	31
10 November	1.241	—	2.210	0,7	37	151	1.300	373	41	2.946	871	1.163	42	59	105	86	30
8 December	1.569	—	1.949	0,6	40	151	1.300	382	39	2.979	878	1.185	69	58	93	87	31
1953 5 Januari	2.061	21,3	1.479	0,4	39	151	1.300	387	39	3.077	881	1.155	35	34	134	86	33
9 Februari	2.187	—	1.512	5,1	36	151	1.300	346	38	2.982	1.051	1.163	33	46	136	87	29
9 Maart	2.261	—	1.503	0,4	34	151	1.300	329	36	3.019	1.012	1.174	36	38	129	87	32

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. vanaf 7 April 1953.
vorige : 3 pCt. vanaf 1 Augustus 1952.

Banque Nationale Suisse

(millioenen Zwitserse franken)

DATUM	Goudvoorraad	Beschikbare tegoeden in het buitenland kunnende dienen tot dekking	Binnenlandse wissels	Voorschotten op voorpand	Binnenlandse correspondenten	Bankbiljetten in omloop	Andere dadelijk opvraagbare verbintenissen	Dekkingspercentage
1951 Jaargemiddelde	6.003	225,4	154,9	30,9	13,8	4.432	1.858	99,03
1952 Jaargemiddelde	5.848	337,1	206,2	30,0	13,0	4.605	1.692	98,23
1952 7 Januari	6.003	227,2	245,4	39,5	7,6	4.740	1.645	97,56
7 Februari	5.935	234,5	205,3	22,1	7,7	4.495	1.770	98,48
7 Maart	5.893	270,3	209,1	20,5	9,2	4.503	1.761	98,41
7 April	5.913	250,4	200,6	26,4	7,2	4.514	1.754	98,33
7 Mei	5.835	301,5	204,5	33,4	12,7	4.514	1.739	98,15
7 Juni	5.821	286,2	200,2	33,9	9,9	4.503	1.710	98,29
7 Juli	5.815	287,8	201,5	43,5	9,4	4.555	1.666	98,11
7 Augustus	5.814	327,6	205,6	30,1	10,7	4.565	1.685	98,26
6 September	5.796	379,0	202,1	29,2	8,6	4.613	1.663	98,40
7 October	5.801	427,3	201,3	32,2	9,8	4.683	1.654	98,29
7 November	5.803	436,2	198,3	26,7	9,5	4.739	1.597	98,47
6 December	5.811	496,3	197,6	34,9	6,9	4.813	1.601	98,33
1953 7 Januari	5.875	494,7	234,7	41,6	10,3	4.938	1.582	97,69
7 Februari	5.906	458,8	198,6	18,2	4,4	4.684	1.765	98,68
7 Maart	5.905	461,3	199,0	18,9	7,0	4.703	1.751	98,64

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks
(*millioenen \$*)

86

DATUM	Reserves goudcertificaten			Andere reserves	Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Verhouding reserves/ dadelijk opeisbare verplichtingen
	Goudcertificaten	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. N.)	Totaal					
1951 Jaargemiddelde .	20.147	642	20.789	322	22.738	23.672	20.816	46,7
1952 Jaargemiddelde .	21.345	707	22.052	344	23.078	24.915	21.586	47,4
1952 9 Januari	20.835	719	21.554	373	23.452	24.785	21.210	46,9
6 Februari	21.074	708	21.782	423	22.614	24.388	20.927	48,1
5 Maart	21.386	706	22.092	396	22.514	24.408	21.353	48,3
9 April	21.416	699	22.115	357	22.494	24.385	20.796	48,9
7 Mei	21.412	690	22.102	349	22.329	24.364	21.646	48,1
4 Juni	21.426	676	22.102	309	22.378	24.628	21.257	48,2
9 Juli	21.474	689	22.163	317	22.860	24.948	21.357	47,9
6 Augustus	21.457	696	22.153	338	22.977	24.880	21.611	47,8
10 September	21.445	698	22.143	324	23.229	25.179	21.634	47,3
8 October	21.439	703	22.142	329	23.663	25.332	21.806	47,0
5 November	21.433	706	22.139	310	23.520	25.500	22.016	46,6
10 December	21.376	767	22.143	277	24.239	26.113	22.549	45,5
1953 7 Januari	21.125	811	21.936	359	24.391	26.032	22.437	45,3
4 Februari	20.980	758	21.738	408	23.989	25.593	22.144	45,5
4 Maart	20.724	752	21.476	400	23.852	25.636	21.330	45,7

Discontorente { huidige : 2 pCt. sedert 16 Januari 1953.
vorige : 1,75 pCt. sedert 21 Augustus 1950.

Sveriges Riksbank
(*millioenen Kr.*)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goudvoorraad (1)	Meerwaarde van het goud	Zweedse Staatsfondsen en obligaties	Wissels betaalbaar in Zweden, beleningen en voorschotten in rekening-courant	Vreemde Staatsfondsen, wissels betaalbaar in het buitenland en opvraagbaar tegede bij vreemde banken en bankiers	Diverse activa (2)	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva (3)	Totaal emissierecht (4)	Verhouding in pCt. (5)	
								Staatsinstellingen	Handelsbanken	Andere depositanten	Totaal			van de metaalvoorraad tot de biljettencirculatie	van de metaalvoorraad tot het emissierecht
1951 Jaargemiddelde .	276	372	3.419	226	1.001	200	3.568	612	432	57	1.102	865	3.825	17,90	17,29
1952 Jaargemiddelde .	443	596	2.657	281	1.326	201	4.106	637	223	23	883	619	4.600	25,30	22,58
1952 Januari	395	532	2.661	248	1.553	204	3.889	785	425	25	1.235	568	4.400	23,83	21,06
Februari	465	627	2.559	237	1.365	266	3.895	769	319	30	1.118	559	4.400	28,03	24,81
Maart	472	636	2.439	279	1.304	238	3.919	866	55	29	950	599	4.400	28,29	25,20
April	472	636	2.690	256	1.228	235	4.021	866	74	35	976	618	4.400	27,56	25,18
Mei	463	623	2.729	276	1.321	186	3.962	1.018	60	36	1.114	621	4.400	27,41	24,68
Juni	469	632	2.688	258	1.322	202	4.097	685	218	16	919	653	4.400	26,88	25,03
Juli	454	612	2.741	269	1.305	144	4.051	782	134	14	930	641	4.800	26,30	22,20
Augustus	445	599	2.562	302	1.313	150	4.121	284	417	15	716	632	4.800	25,34	21,75
September	444	599	2.477	306	1.279	185	4.158	500	78	18	596	633	4.800	25,09	21,73
October	418	603	2.552	309	1.280	189	4.292	287	206	19	511	647	4.800	22,85	20,44
November	407	549	2.549	310	1.288	202	4.291	350	128	23	501	654	4.800	22,27	19,91
December	406	548	3.240	321	1.350	209	4.577	449	558	22	1.029	609	4.800	20,85	19,88
1953 Januari	429	578	2.666	301	1.313	152	4.350	625	163	29	717	514	4.800	23,15	20,98
Februari	428	577	2.665	294	1.319	140	4.365	371	260	26	657	542	4.800	23,04	20,95
Maart	428	577	2.404	322	1.240	158	4.311	343	29	24	396	563	4.800	23,30	20,93

Discontorente { huidige : 3 pCt. sedert 1 December 1950.
vorige : 2 1/2 pCt. sedert 9 Februari 1945.

- (1) De metaaldekking bestaat uit het gehele goudbezit in Zweden of in het buitenland berustend.
 (2) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen : « Deelneming van Zweden in het Internationaal Monetair Fonds » : 517 millioenen Kr. en « Aandelen van de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, door Zweden ingeschreven, afbetaald gedeelte » : 103 millioenen Kr.
 (3) Vanaf October 1951, niet inbegrepen de nieuwe rekeningen « Internationaal Monetair Fonds » en « Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling ».
 (4) Het emissiecijfer werd vastgesteld bij de wet van 8 Juni 1951 op 4.100 millioenen Kr., bij de wet van 14 December 1951 op 4.400 millioenen Kr. en bij de wet van 6 Juni 1952 op 4.800 millioenen Kr.
 (5) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van de goudprijs van de dag.

Discontovoet der voornaamste circulatiebanken (per 31 Maart 1953)

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	18 December 1952	3,— (1)	Nederland	1 Augustus 1952	3,— (3)
Belgisch Congo en Ruanda-Urundi	1 Juli 1952	4,— (2)	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	2 November 1950	5,—	Oostenrijk	26 Maart 1953	5,—
Duitsland	8 Januari 1953	4,—	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	16 December 1951	5,75	Spanje	22 Maart 1949	4,—
Frankrijk	8 November 1951	4,—	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Griekenland	12 Juli 1948	12,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	16 Januari 1953	2,—
Groot-Brittannië	12 Maart 1952	4,—	Zweden	1 December 1950	3,—
Ierland	25 Maart 1952	3,50	Zwitserland	26 November 1936	1,60
Italië	6 April 1950	4,—			
Joegoslavië	20 Augustus 1948	1,— tot 3,—			

- (1) Discontovoet der bij een bank gedomicilleerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.
 (2) Discontovoet der bij een bank gedomicilleerde accepten. Vanaf 6 April 1953, bedraagt de rentevoet 3,50 pCt.
 (3) Vanaf 7 April 1953, bedraagt de rentevoet 2,50 pCt.

III — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL
Staten in duizenden Zwitserse goudfranken

[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

87

	31 December 1952		31 Januari 1953		28 Februari 1953		31 December 1952		31 Januari 1953		28 Februari 1953	
	ACTIVA						PASSIVA					
I. Gouden baren en munten...	599,415	41,6	657.029	45,9	656.518	51,3	I. Kapitaal :					
II. Kasmiddelen :							Geautoriseerd en geëmitteerd kapitaal 200.000 aandelen van 2.500 Zwitserse goudfranken ieder..	500.000		500.000		500.000
In de Bank en in rekening-courant bij andere Banken	48.700	3,4	62.167	4,3	57.355	4,5	Aandelen waarvan 25 pCt. gestort	125.000	8,7	125.000	8,7	125.000
III. Rentegevende call-gelden...	15.320	1,1	7.480	0,5	10.699	0,8	II. Reserves :					
IV. Herdiscontopapier :							1. Wettelijke Reserve	6.948		6.948		6.948
1. Handelswissels en bankaccep..	22.310	1,5	18.365	1,3	20.607	1,6	2. Algemeen Reservefonds	13.343		13.343		13.343
2. Schatkistpapier	245.602	17,1	248.650	17,4	192.679	15,1		20.291	1,4	20.291	1,4	20.291
V. Diverse wissels die op aanvraag kunnen mobiel gemaakt worden	43.393	3,0	33.441	2,3	31.866	2,5	III. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :					
VI. Termijngelden en voorschotten :							1. Circulatiebanken voor eigen rekening :					
1. Op ten hoogste 3 maanden...	78.491	5,5	63.311	4,4	26.166	2,0	a) Van 3 tot 6 maanden....	—	—	—	—	—
2. Van 3 tot 6 maanden	13.072	0,9	15.156	1,1	13.370	1,1	b) Op ten hoogste 3 maanden...	65.059	4,5	47.841	3,3	—
3. Van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	c) Dadelijk opvraagbaar	409.225	28,4	447.779	31,3	458.269
4. Van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depositanten :					
5. Op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	Dadelijk opvraagbaar	5.737	0,4	5.391	0,4	5.191
VII. Effecten en diverse beleggingen	91.563		78.467		39.536		IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :	480.021		501.011		463.460
1. Schatkistpapier :							(diverse geldsoorten)					
a) Op ten hoogste 3 maanden	172.033	12,0	125.990	8,8	64.555	5,0	1. Circulatiebanken voor eigen rekening :					
b) Van 3 tot 6 maanden...	—	—	—	—	—	—	a) Van 9 tot 12 maanden...	—	—	—	—	—
c) Van 6 tot 9 maanden...	—	—	—	—	—	—	b) Van 6 tot 9 maanden...	—	—	—	—	—
d) Van 9 tot 12 maanden...	—	—	3.557	0,2	3.544	0,3	c) Van 3 tot 6 maanden...	21.943	1,5	28.090	2,0	32.474
e) Op meer dan één jaar...	3.557	0,2	—	—	—	—	d) Op ten hoogste 3 maanden.	552.201	38,4	476.543	33,3	370.481
2. Ander papier en diverse beleggingen :							e) Dadelijk opvraagbaar	66.174	4,6	107.479	7,5	73.375
a) Op ten hoogste 3 maanden	78.655	5,5	75.938	5,3	84.041	6,6	2. Circulatiebanken voor rekening van andere depositanten :					
b) Van 3 tot 6 maanden...	22.907	1,6	15.050	1,1	12.839	1,0	a) Op ten hoogste 3 maanden	—	—	—	—	—
c) Van 6 tot 9 maanden...	8.673	0,6	21.952	1,5	21.851	1,7	b) Dadelijk opvraagbaar	242	0,0	242	0,0	242
d) Van 9 tot 12 maanden...	4.669	0,3	989	0,1	2.868	0,2	3. Andere depositanten :					
e) Met meer dan één jaar looptijd	13.098	0,9	13.312	0,9	11.041	0,9	a) Op meer dan één jaar....	11.418	0,8	9.292	0,7	9.287
VIII. Diverse activa	1.333	0,1	1.386	0,1	1.425	0,1	b) Van 9 tot 12 maanden...	—	—	5.708	0,4	5.720
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten van Den Haag van 1930 voor beleggingen in Duitsland (zie hieronder)	68.291	4,7	68.291	4,8	68.291	5,3	c) Van 6 tot 9 maanden...	—	—	—	—	—
Totaal activa...	1.439.519	100,0	1.432.064	100,0	1.279.716	100,0	d) Van 3 tot 6 maanden...	—	—	—	—	—
							e) Op ten hoogste 3 maanden	16.471	1,1	12.562	0,9	28.045
							f) Dadelijk opvraagbaar....	17.954	1,3	17.701	1,2	22.752
							V. Diversen	686.403		657.617		542.376
								14.485	1,0	14.826	1,0	15.270
							VI. Verlies- en Winstrekening : Overdracht	2.970	0,2	2.970	0,2	2.970
							VII. Fonds voor eventuele lasten..	110.349	7,7	110.349	7,7	110.349
							Totaal passiva...	1.439.519	100,0	1.432.064	100,0	1.279.716

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden :					Deposito's op lange termijn :				
1. Vorderingen op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels van de Golddiskontbank en van het bestuur der Spoorwegen; bons van het bestuur van het Postwezen (vervallen)	221.019		221.019		1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteitentrust (zie noot 2)..	152.606		152.606	152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen)	76.181		76.181		2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303	76.303
Totaal...	297.200		297.200		Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenkomsten (zie Post IX hierboven).....	68.291	228.909	68.291	228.909
					Totaal...	297.200		297.200	297.200

Noot 1 : Zijn in deze staat niet begrepen : het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard, de gelden aangehouden als Agent van de E.O.E.S. (Europese Betalingsunie) en die voor de dienst der internationale leningen, waarvan de Bank de lasthebber-trustee of financiële agent is.

Noot 2 : Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuïteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250 Zwitserse goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380 Zwitserse goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

IV — EUROPESE BETALINGSUNIE

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

88.

	Bij het begin der verrichtingen 1 Juli 1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode								
		Van Julitot Sept. 1950	Juni 1951	September 1951	December 1951	Maart 1952	Juni (3) 1952	September 1952	December 1952	Februari 1953
ACTIVA.										
I. Beschikbare middelen.										
a) Bedrag verschuldigd door de regering der Verenigde Staten van Amerika (dollars).....	350.000	307.353	286.059	235.230	111.916	123.311	123.311	123.311	123.311	123.311
b) Goud in staven.....	—	—	—	17.105	100.291	215.214	149.547	183.485	152.984	152.984
c) Saldo in rekening-courant (dollars).....	—	30.958	65.908	9.646	4.575	—	78.379	47.831	96.746	57.391
d) Schatkistpapier van de Verenigde Staten van Amerika tegen de kostende prijs.....	—	—	—	—	—	—	—	56.603	—	49.820
	350.000	338.311	351.967	261.981	216.782	338.525	351.237	411.230	373.041	383.506
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	44.050	44.050	—	—	—	—	—	—	—	—
Zweden.....	21.200	15.625	21.200	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk.....	150.000	70.254	—	—	—	—	—	—	—	—
	215.250	129.929	21.200	—	—	—	—	—	—	—
III. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd krachtens het besluit van de Raad c (52) 193 van 30 Juni 1952.....										
	—	—	—	—	—	—	1.878	—	2.559	—
IV. Bijzonder aan Turkije verstrekt credit krachtens artikel 13 (a) van de overeenkomst van 19 September 1950.....										
	—	—	—	—	—	—	—	16.916	3.357	—
V. Aan verdragsluitende partijen verstrekte leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Denemarken.....	—	15.570	61.094	61.699	38.523	10.389	27.012	14.492	29.736	35.505
Duitsland.....	—	142.436	182.552	104.775	—	—	—	—	—	—
Frankrijk.....	—	—	—	—	167.978	(2)362.856	270.637	298.593	312.000	312.000
IJsland.....	—	—	—	—	—	—	1.769	1.850	1.566	1.781
Nederland.....	—	11.492	175.599	157.073	23.070	—	—	—	—	—
Noorwegen.....	—	—	20.009	8.446	9.669	8.090	—	5.439	16.506	28.946
Verenigd-Koninkrijk.....	—	—	—	141.941	539.236	622.048	636.000	636.000	589.601	573.533
Zweden.....	—	—	44.304	—	—	—	—	—	—	—
Turkije.....	—	—	28.184	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
	—	169.498	511.742	503.934	808.476	1.033.333	965.418	986.374	979.409	981.765
VI. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangscreditsaldi, toegekend bij wijze van lening (1).										
Noorwegen.....	—	—	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Turkije.....	—	—	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	—	—	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
VII. Diversen.....										
	565.250	637.738	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520	1.393.366	1.400.271
PASSIVA.										
I. Werkkapitaal.....										
	286.250	286.250	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575	271.575
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.										
Oostenrijk.....	80.000	72.049	—	—	—	—	—	—	—	—
Griekenland.....	115.000	73.509	—	—	—	—	—	—	—	—
IJsland.....	4.000	2.127	—	—	—	—	—	—	—	—
Nederland.....	30.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noorwegen.....	50.000	39.390	—	—	—	—	—	—	—	—
	279.000	187.075	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Van verdragsluitende partijen verkregen leningen krachtens artikel 11 van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	147.391	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313	201.313
Duitsland.....	—	—	—	—	43.298	117.566	205.540	271.636	238.955	265.242
Oostenrijk.....	—	—	—	—	—	—	—	—	15.125	13.764
Frankrijk.....	—	144.810	149.633	87.825	—	—	—	—	—	—
Griekenland.....	—	—	—	188	—	—	—	—	—	—
IJsland.....	—	—	—	—	20	42	—	—	—	—
Italië.....	—	2.351	12.087	91.506	123.000	123.000	123.000	123.000	94.211	60.552
Noorwegen.....	—	—	—	—	—	—	550	—	—	—
Nederland.....	—	—	—	—	—	124.035	153.081	182.698	183.659	196.803
Portugal.....	—	15.839	36.541	42.000	42.000	42.000	42.000	42.000	38.827	37.972
Zweden.....	—	—	—	2.788	111.679	149.091	141.693	133.953	133.178	132.135
Zwitserland.....	—	—	11.122	63.399	95.962	112.996	110.295	121.840	117.790	125.093
Turkije.....	—	1.413	—	—	—	—	—	—	—	—
Verenigd-Koninkrijk.....	—	—	291.968	—	—	—	—	—	—	—
	—	164.413	648.742	489.019	617.272	870.043	977.472	1.076.440	1.023.058	1.032.874
IV. Van verdragsluitende partijen verkregen lening krachtens artikel 13 (b) van de overeenkomst van 19 September 1950.										
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.....	—	—	—	40.072	139.904	222.599	45.299	46.856	47.091	43.995
Italië.....	—	—	—	—	16.332	23.202	1.906	27	—	—
Portugal.....	—	—	—	655	14.861	19.265	8.997	3.634	—	—
	—	—	—	40.727	171.187	265.066	53.502	50.517	47.091	43.995
V. Bijzonder credit toegestaan door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie krachtens artikel 13 (b) van het accord van 19 September 1950.....										
	—	—	—	—	—	—	50.000	50.000	50.000	50.000
VI. Diversen.....										
	—	—	—	—	224	224	984	988	1.642	1.827
	565.250	637.738	920.317	801.321	1.060.258	1.406.908	1.353.533	1.449.520	1.393.366	1.400.271

N. B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten niet voor. — (1) De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — (2) Dit bedrag omvat 100 miljoen rekeneenheden, overeenkomstig het besluit van de Raad van de E.O.E.S. van 14 Maart 1952. — (3) Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE (*)

88.2

1 Juli 1950 tot 28 Februari 1953 (1)

(miljoenen rekeneenheden)

DEELNEMEND LAND EN AANGESLOTEN MONETAIR GEBIED	BRUTO-STAND Totaal der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)		CUMULATIEVE NETTO-STAND Overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande middelen » door(-)of op(+) de andere leden	SPECIALE MIDDELEN en aanvangscredit- of debetsaldi Aangewend bedrag	AANPASSINGEN wegens de betaalde (-) of ontvangen (+) rente en de bijzondere overeenkomsten van 1 Juli 1952 (2)	BESCHIKBAAR QUOTUM	AANWENDING DER QUOTA. AANGEWEND BEDRAG (h + i = g)							
	a							b	c	d	e	f	TOTAAL Cumulatief verrekentekort (-) of overschot (+) g = (b + c + d + e)	WAARVAN (3)	
														Lening ontvangen (-) of verleend (+) door het deelne- mend land h	Goud gestort door (-) of aan (+) het deel- nemend land i
Duitsland	+ 1.424,4	- 1.005,0	+ 419,4	+ 11,9	-	- 0,8	500	+ 430,5	+ 265,2	+ 165,2					
Oostenrijk	+ 126,1	- 237,4	- 111,3	-	+ 125,0	+ 0,0	70	+ 13,8	+ 13,8	-					
België-Luxemburg	+ 1.282,6	- 537,9	+ 744,7	+ 15,8	- 29,4	- 322,9	360 (4)	+ 418,6	+ 245,3	+ 173,3					
Denemarken	+ 394,1	- 426,9	- 32,8	- 5,0	-	+ 10,4	195	- 39,6	- 35,5	- 4,1					
Frankrijk	+ 694,2	- 1.357,7	- 663,6	+ 12,9	-	- 4,3	520	- 655,0	- 312,0	- 343,0					
Griekenland	+ 41,8	- 282,8	- 240,9	+ 1,1	+ 239,8	+ 0,0	45 (4)	mil	-	-					
IJsland	+ 3,8	- 16,5	- 12,7	-	+ 10,9	- 0,0	15	- 1,9	- 1,8	- 0,1					
Italië	+ 570,2	- 535,9	+ 34,4	+ 42,5	-	+ 3,2	205	+ 80,1	+ 60,6	+ 19,6					
Noorwegen	+ 328,8	- 419,6	- 90,8	+ 0,4	+ 60,0	- 0,8	200	- 31,2	- 28,9	- 2,2					
Nederland	+ 1.036,6	- 743,8	+ 292,8	-	+ 30,0	- 0,2	355	+ 322,6	+ 196,8	+ 125,8					
Portugal	+ 186,3	- 123,3	+ 62,9	-	-	- 3,0	70	+ 61,9	+ 38,0	+ 24,0					
Verenigd-Koninkrijk	+ 1.870,3	- 2.466,9	- 596,5	- 93,1	- 150,0	- 12,1	1.060	- 851,8	- 573,5	- 278,2					
Zweden	+ 662,0	- 457,9	+ 204,1	+ 15,4	- 9,8	+ 2,6	260	+ 212,3	+ 132,1	+ 80,1					
Zwitserland	+ 533,1	- 336,0	+ 197,1	-	-	+ 3,1	250	+ 200,2	+ 125,1	+ 75,1					
Turkije	+ 189,3	- 396,1	- 206,8	- 1,9	+ 82,5	- 2,2	50	- 128,4	- 30,0	- 98,4					
Totaal...	+ 9.343,6		+ 1.955,4	+ 100,0	+ 548,2	+ 21,3		+ 1.740,0	+ 1.076,9	+ 663,1					
					- 189,2	- 348,2		- 1.707,8	- 981,8	- 726,1					

(1) Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

(2) Rente ontvangen (+) of betaald (-) door het land op de kredieten die het aan de Unie verleend of van haar ontvangen heeft en aanpassingen van de stand van België en Portugal (respectievelijk - 322,9 en - 3,0) gedaan op 1 Juli 1952 overeenkomstig de Besluiten van de Raad op 30 Juni 1952.

(3) Met inbegrip der hiernavolgende vereffeningen buiten quotum:

Tekorten geheel in goud of dollars vereffend, krachtens artikel 13 (a):

	Miljoenen rekeneenheden
Frankrijk	135,0
Turkije	78,4

Overschotten vereffend overeenkomstig de Besluiten van de Raad op 30 Juni 1952, krachtens artikel 13 (b):

België-Luxemburg	88,0
------------------------	------

(4) Het quotum van Griekenland is in het geval dit land een debetstand heeft, op nul gebracht; het werkelijk quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteurland is gelijk aan 331 miljoen rekeneenheden.

(*) Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

V — GELDDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN (1)
(millioenen franken)

TIJDVAK (einde maand)	TER BESCHIKKING VAN DE BELGISCHE ECONOMIE									
	CHARTAALGELD			GIRAALGELD				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt. van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	Dadelijk opneembare rekeningen in Belgische franken van het buitenland
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld (*)	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België (*)	Tegoeed op Postrekening (*)	Dadelijk en op ten hoogste één maand opneembare deposito's bij de banken en parasatale instell. (*)	Voorraad giraalgeld			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = (3) / (8)	(10)
1951 Januari	4.950	88.069	91.761	628	18.554	43.064	63.146	154.907	59,2	11.516
1951 November	5.359	92.204	96.301	516	19.462	47.607	67.585	163.886	58,8	16.489
December	5.433	94.967	99.089	674	20.079	47.938	68.691	167.780	59,1	17.197
1952 Januari	5.453	94.197	98.269	546	19.484	46.744	66.774	165.043	59,5	17.548
Februari	5.462	94.713	98.913	562	19.883	45.968	66.413	165.326	59,8	17.785
Maart	5.478	94.778	98.980	502	19.897	49.718	70.117	169.097	58,5	15.662
April	5.523	95.772	100.009	451	19.468	49.123	69.042	169.051	59,2	15.257
Mei	5.547	96.236	100.530	692	20.010	49.055	69.757	170.287	59,0	14.595
Juni	5.605	96.311	100.580	524	20.246	49.326	70.096	170.676	58,9	14.552
Juli	5.703	97.175	101.449	484	20.306	48.402	69.192	170.641	59,5	2) 7.347
Augustus	5.687	96.588	100.782	496	21.171	48.537	70.204	170.986	58,9	7.477
September	5.597	95.990	100.283	468	20.820	49.372	70.660	170.943	58,7	7.384
October	5.578	96.704	101.071	451	20.496	51.254	72.201	173.272	58,3	7.522
November	5.516	96.262	100.450	510	20.501	50.376	71.387	171.837	58,5	6.899
December	5.506	97.784	102.001	681	19.781	50.659	71.121	173.122	58,9	7.971
1953 Januari	5.524	97.466	101.645	476	20.026	49.804	70.306	171.951	59,1	6.918

(*) Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

(1) C.f. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemhernummer 1949, vol. II, nr 6: « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 337 en volgende.

(2) De overdracht der functies van circulatiebank door de Bank van Belgisch-Congo aan de Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi bracht enkele verschuivingen te weeg wat de kolom: « Tegoeeden van het buitenland in dadelijk opvraagbare rekeningen in Belgische franken » betreft.

Inderdaad, kwamen onder deze laatste voorheen de verplichtingen voor van de zetels in het moederland van de Bank van Belgisch-Congo tegenover de Congolese bijbanken ten bedrage van 6,7 milliard per 30 Juni 1952.

Een deel dier rekeningen werd opgeslorpt bij de overname der activa en passiva door de nieuwe circulatiebank; de zetels in Afrika hebben het saldo in Congolese franken omgezet. De sterke daling der tegoeeden van het buitenland in Juli houdt hoofdzakelijk verband met die belangrijke, meer schijnbare dan werkelijke, bewegingen.

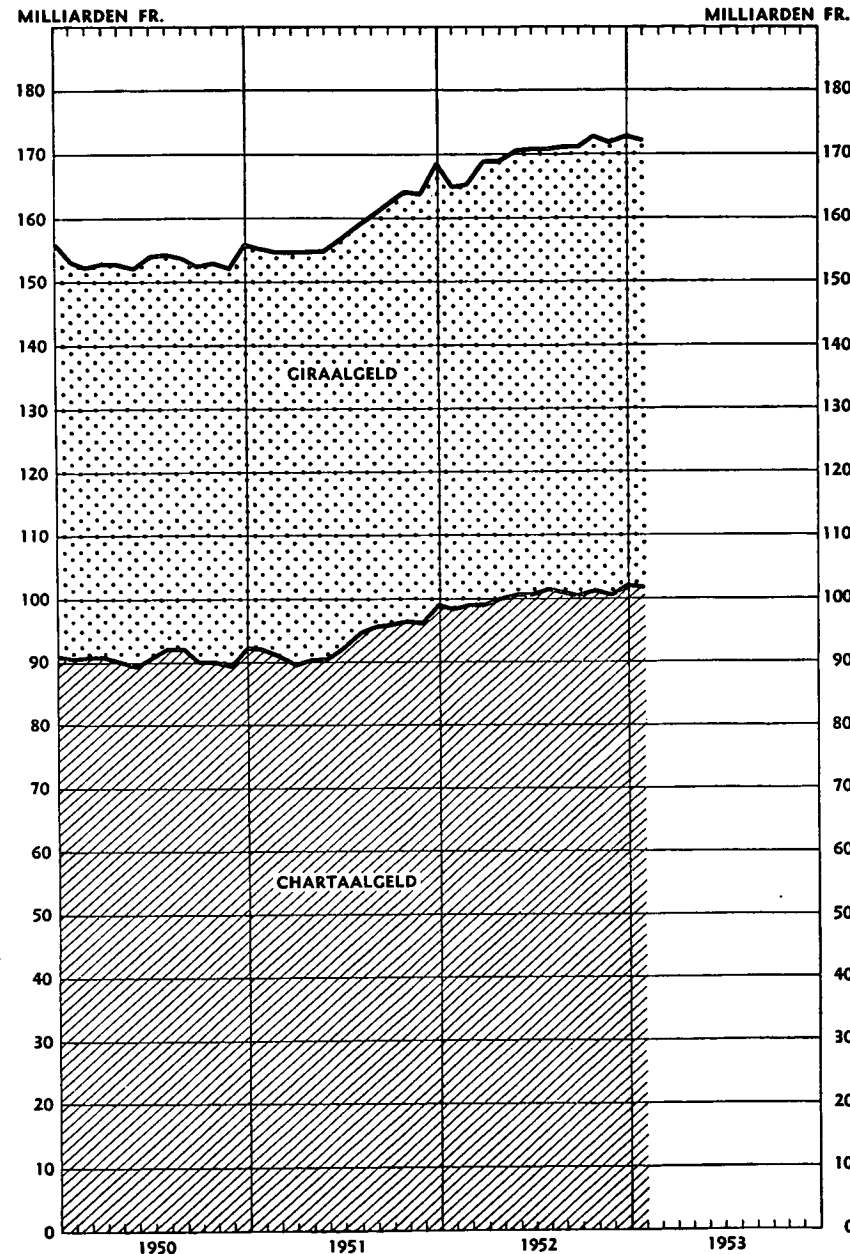
VI — SNELHEID VAN DE GIRALE GELDSOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen (1)	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1951 November	3,82	1,85
December	3,77	1,94
1952 Januari	3,70	1,94
Februari	3,79	1,89
Maart	3,63	1,81
April	3,72	1,74
Mei	4,12	1,75
Juni	3,65	1,73
Juli	3,79	1,81
Augustus	3,77	1,58
September	3,31	1,62
October	3,60	1,69
November	3,91	1,59
December	3,83	1,87
1953 Januari	3,69	1,66

(1) Zie tabel nr 36.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

GELDDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

INHOUDSTAFEL

(De gegevens vergezeld van het letterteken ' v ' zijn als voorlopig te beschouwen)

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

	Tab.		Tab.
GELDMARKT		PRODUCTIE	
I — Rentetarief voor disconto en beleningen.....	2	I — Steenkolen- en metaalproductie.....	55
II — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoed bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas.....	4	II — Textielnijverheid.....	56
		III — Diverse producties	56
		IV — Electriciteit	58
		V — Gas	59
VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN		VERBRUIK	
I — Notering der edele metalen	9	I — Verbruiksindexcijfers	65
II — Officiële wisselkoersen	10	II — Tabakverbruik	66
		III — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
KAPITAALMARKT		VERVOER	
I — Noteringen van enkele overheidsfondsen.....	14	I — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen	70
II — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurze van Brussel en Antwerpen.....	15	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	
III — Omzetten ter Beurze van Brussel.....	15	b) wagens aan de nijverheid geleverd	
IV — Noteringen en rendement der voornaamste typen vast renderende effecten	16	c) verkeer :	
V — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo Retrospectief overzicht	17	1° algemeen spoorverkeer	
Emissies van de Congolese vennootschappen in November 1952 :		2° zware goederen :	
Indeling der emissies		A) gezamenlijk verkeer	
Groepering naar de grootte van het kapitaal		B) binnenlands verkeer	
Emissies van de Belgische vennootschappen in December 1952		II — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70
Indeling der emissies		III — Havenverkeer	71
Groepering naar de grootte van het kapi- taal		a) Antwerpen	
VI — Leningen uitgegeven door de Overheid.....	18	b) Gent	
VII — Bankoperaties van het Gemeentekrediet.....	19	IV — Algemene beweging der binnenscheepvaart....	72
VIII — Hypotheekinschrijvingen.....	20	BUITENLANDSE HANDEL	
RIJKSFINANCIËN		I — Samenvatting aangenomen door de overeen- komst van Brussel	75
I — Stand van de Staatsschuld	25	II — Nomenclatuur der afdelingen volgens de type- classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
II — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België.....	25		
III — Opbrengst van de belastingen	26	WERKLOOSHEID	
INKOMEN EN SPAREN		I — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid.....	81
I — Rendement der Belgische en Congolese vennoot- schappen op aandelen	30	II — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie.....	81
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatie- coupons :		III — Indeling der ingeschreven geheel werklozen naar beroepsgroep	81
December 1952 :			
Retrospectief overzicht		BANK- EN GELDSTATISTIEKEN	
II — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	I — België en Belgisch-Congo :	
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Algemene staten der banken	85
b) Detailgegevens over het verrekningen der aangesloten bij de Lijfrentekas		Nationale Bank van België :	
III — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Weekstaten	85
LOOP DER ZAKEN		Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda- Urundi :	
I — Verrekenkamers	35	Maandstaten	85
a) Debetverrichtingen		II — Buitenlandse emissiebanken :	
b) Detailgegevens over het verloop der verre- keningen te Brussel		Staten	86
II — Postchèque- en giroverkeer	36	Banque de France	
PRIJZEN		Bank of England	
a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België...	45	Nederlandsche Bank	
b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45	Banque Nationale Suisse	
c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België...	46	Federal Reserve Banks	
		Sveriges Riksbank	
		Discontovoet van de voornaamste circulatie- banken	
		III — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel.	87
		IV — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand	88.1
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88.2
		V — Geldvoorraad in Belgische franken	89
		VI — Snelheid van de girale geldsomloop in België ...	89

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wensen te ontvangen: de Nederlandse of de Franse.

— Voorh. Drukkerijgest. —
TH. DEWARICHT
J., M., G. en L. Dewarichet,
— broeders en zusters, —
maatsch. onder één firma
16, Wilde - Woudstraat, 16
B R U S S E L

28074